

311455

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 3-వ తేది బుధవారము } No. 181
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ త్రయోదశి. } సంచిక ౧౮౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాశత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టను బెణుకులు భేదించును వాపుల చూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును కుడ్డగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియుంట నుండదగినది.

అమృతాంజనంధిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మద్రాసు అండు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు లో యిక్ కా ర్పొ రే టు చేయబడినది)

నోటీసు

1926 సంవత్సరము నవంబరు 15 తారీఖు మొదలు బెజవాడనుండి మచిలీపట్టణమునకు పోవు నెంబరు 14, 52 బండ్లును, మచిలీపట్టణమునుండి బెజవాడకు వచ్చు నెంబరు 47, 13 బండ్లును, బెజవాడకును మచిలీపట్టణమునకు మధ్యనుండు స్టేషనులన్నిటిలోను ఆగుచు యీ దిగువ ఉదహరించిన కాలము ప్రకారము నడుచును.

బెజవాడనుండి మచిలీపట్టణమునకు వచ్చుబండ్లు

స్టేషన్లు	నెంబరు 14 పాసింజరు	నెంబరు 52 పాసింజరు
బెజవాడనుండి బయలుదేరుట	ఉదయం 8-35	సాయంత్రం 6-55
మచిలీపట్టణమునకు	" 7-51	" 8-17
గుడివాడ } వచ్చుట	" 7-58	" 8-24
బయలుదేరుట	" 9-20	" 9-45
మచిలీపట్టణము వచ్చుట	"	"

మచిలీపట్టణమునుండి బెజవాడకు పోవు బండ్లు

స్టేషన్లు	నెంబరు 47 పాసింజరు	నెంబరు 13 పాసింజరు
మచిలీపట్టణము నుండి బయలుదేరుట	ఉదయం 7	సాయంత్రం 6-30
బెజవాడకు	" 8-20	" 7-4
గుడివాడ } వచ్చుట	" 8-27	" 7-58
బయలుదేరుట	" 9-50	" 9-15
బెజవాడ వచ్చుట	"	"

శిశువులకు మార్కు

కాంపెని యిగ్నాము. మొదటిరకం. ఫంసలిను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెని

సూతనమైన కలెండరులు రంగు పటాల 157, దక్షిణమాసివీధి, మధుర.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రఖ్యాతి సంపాదించిన సింహం తేలికైన కలెండరులు చాలా తయారై ఉన్నాయి. మా రంగుపటాలలో చాలా అద్భుతమైన కలెండరులు నాలుగు దిశలు, మేలైన రేఖల బట్టలును సాదాబట్టలు దిశలునున్న నమ్యకముగా పుష్పయోగముచేసే కలెండరులు అన్ని రకములలోను డైమెన్షన్ లకు లోన్న చూ వద్ద వ్రాయును. కాంపెనిను, ఫంసలిను, సంబంధ వ్రాయండి. 2808

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi.

విజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును షైన్ ఇంక్ ను విక్రయించుటకు చేబంట్లు కావలెను. మంచితమిష్క యియ్యబడును.

షైన్ ఇంక్ నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. షైన్ ఇంక్ ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హిందువుయొక్క మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు మోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.

Apply to:— SHINE INK WORKS LTD., BEZWADA 2473

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారుకారులను నడపుటకు, మోటారు సంబంధించిన మెకానిజము పూరితగా నేర్చుకొనుటకు 2 వర్గాలు కావలెను. 882 ప్రాన్సిప్టును ఈవిధము విలాసము వ్రాయుడు.

Principal

SKI RAM MOTOR SCHOOL (Recognised by the Govt.)

The Best Equipped Motor School Walajah Road

Tel. 3444 Madras.

జనరల్ షాపింగ్ కంపెని

అభ్యాస అత్యుత్తమము రు 3-0-0 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వర్తింను. భన్మప్రకాశిక రు.1.

ఆయుర్వేద భూషణ వివగ్రహ

శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046

ఏ. యస్. వి. సి. బెజవాడ.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా లక్కురు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు ఎండరి ప్రైనిసిగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యల్కల్, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

పండితులు ఏమని చెప్పచున్నారు?

‘కొలినాన్ వాడు చోటలో పురుగులు వుండవు’

నోటియందును, గొంతుకయందును వుండే పురుగులవలన పండ్లు అశుభ్రముగా నుండుటయు, పంటినొప్పి, సాధారణ జబ్బులు కలుగుచుండును.

కొలినాన్ డెంటల్ క్రిమునందు చేర్చబడు అద్భుత శక్తి వంతములైన ఓషధులవలన కొట్లకొలది యీపురుగులు నశింపబడుచున్నవి. ఇది ఎండ్రను కాపాడుటయేగాక శుభ్రముగా నుంచును.

కొలినాన్ ధరకూడా చాలా చౌకగానుండును. అర అంగుళము వెడల్పున మందు బ్రష్ మీద చరిమి వాడుకొనిన చాలును. ఒకట్యూబ్ కొలినానుచే 100 మార్లు తోముకొన వచ్చును. ఇది ఎల్లప్పుడు పసుపు పచ్చ ట్యూబులలో విక్రయింపబడుచుండును.

పేజెంట్:- డేటన్ వ్రైన్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

2405

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, రంగూన్, కొలంబొ.

KOLYNOS

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Regd TradeMark

(5) మ. ఎన్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్ప్రిటు తిరుక్కణ్ణ్ కోవిల్, పోస్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు, పీరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జూన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల సుకారలని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయ చేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోగోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, ప్రైవేటు, ఇన్ కంపాక్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. పీరు వ్రాసినది.

తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి నాడుచున్నాను. అవి దివ్యోషధమని తెలియవచ్చినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. నెల సరసముగను, సుఖ మశ్మధికముగను, ఉండుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగో చున్నాను.

(7) మ.పి. సుబ్రాహ్మణ్యం కేరాఫ్ బండ్ల పీరాస్వామి రావురావేట, పోస్టువేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు పీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొనుచున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోచున్నాను.

(8) మ. పిరేగొడ రఘుపాకు వాస్ట్, కోలూరు. పీరు వ్రాసినది.

లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను సుఖపరచ గల తమ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాలా, మైనూరు.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడా మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టివారిచే

లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును.

వ్యవసాయసంఘము

బొంబాయి చేరుట

బొంబాయి, నవం 1:- పర్లాకిమిడి రాజాగారును సర్ థామసుమిడిల్ గారును తిప్ప మిగత వ్యవసాయసంఘసభ్యులు నేడిచ్చటికివచ్చి మధ్యాహ్నమున సాక్షులను పరీక్షించిరి.

బొంబాయిలో విచారణ

హింకిన్సుగారి సాక్ష్యము

బొంబాయి, నవంబరు 1:- వ్యవసాయ సంఘమువారు నేటిమధ్యాహ్నము బొంబాయిలో మొదటిసభనుగావించిరి. పర్లాకిమిడిరాజాగారును సర్ థామసు మిడిల్ గారును మాత్రము రాలేదు. బొంబాయివ్యవసాయశాఖకిదిగిరకు డిప్యూటీ డైరక్టరుగానున్నట్టియు ఇండియన్ సెంట్రల్ కాబిన్ కమిటీకి డిప్యూటీ సెక్రటరీ గానున్నట్టియు డబ్ల్యు. జె. హింకిన్సుగారు మొట్టమొదటిసారిగా విచారించబడిరి. వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరక్టరుగా నున్నప్పుడు నార్త సెంట్రల్ డివిజనులలో తమకు గల్గిన అనుభవమును గూర్చియే వారు చెప్పిరి. గ్రామపునరుద్ధరణమువిషయమున వేరు వేరు శాఖలను సరిగా పనిచేయుటలో సహకారసంఘములనంటి అధికారతర సంఘములే మిక్కిలి పలుకువగుటచే చెప్పిరి. గ్రామములయందు తేలికపరిమాణ మెక్కువగుటకు సహకారోద్యమవ్యాప్తియే యొక్కవగా సాయపడునని చెప్పిరి. పరిశోధనవిషయమును గూర్చి జిల్లాలో పరిశోధనలు పుట్టుటకు ఎక్కువనిధులు సౌకర్య యశముచేస్తవనియు సెంట్రలు రిపర్సీనిపుణులు జిల్లాసమస్యలలోను జిల్లాలోపనిచేయువారితోను ఎక్కువపరిచయము గలిగియుండుటకు ప్రయత్నించవలెననియు చెప్పిరి. అధికారతర లెవ్వరైన తమతమ పాలములందు పరిశోధనలు పలుపగోరేనని వ్యవసాయ శాఖోద్యోగుల సలహాతో వారిని ప్రోత్సహింపవలెననియుక పదతియనిరి.

గ్రామాదులయందు పెద్ద వారల విద్యనుగూర్చి జిల్లాలలో వ్యవసాయ పద్ధతులందు పాలములలో పాటుబడగలవారిని ప్రత్యేకముగా తమారు జేయవలెననియు, అట్టివారు బాగుగా తీవింపగలరనియు నూచించిరి. ప్రదర్శనములను ప్రచారములు నుఫలకారిగా నుండవలెనన్న జిల్లాలలో అనధికార స్థానిక సంఘముల సహకారముతో నిరంతరము కృషిపరుపవలెనని చెప్పిరి. వ్యవసాయపద్ధతులందు అభివృద్ధి మార్గములను గుర్తెరిగిన రైతు తన పాలములమీదనే ఆపదతులను జయప్రథముగా సాగింపసాగిన యెడల అంతకంటె ఫలకారియగు ప్రదర్శనము వేరొకటి యుండవచ్చును. సహకార ప్రతిపత్తి సంఘముల సహాయమున్నట్లయిన నీవిషయమున సంతోషమయిన జనగణులు. సహకార వ్యవసాయ శాఖల కెంత దగ్గర సంబంధమున్నట్లయిన అంత యెక్కువగా వ్యవసాయశాఖ అభివృద్ధి జెందును. రైతులంత బాగుపడుదురు. బాగు చేయబడిన విజ్ఞప్తమును పంచికెట్టునని సహకారసంఘములకును అనధికారసంఘములకును పదిలమేయవలెను.

పశుపోషణము

పశుపోషణ విషయమున తాలూకా అభివృద్ధిసంఘములు సహకార ప్రతిపత్తిసంఘములను సహకారపద్ధతులమీద అటవీ శాఖకు చెందినభూములను బీళ్లను పశువుల మేతకొరకు తీసుకొనవలెనని చెప్పిరి. సహకారపద్ధతులమీద పశువువృద్ధిసంఘములను స్థాపించుటకు మేతకొరకు భూములు కావలసియుండుటచే అటవీశాఖవారి సహాయ ముండవలెనని చెప్పిరి.

అనవర పరిశ్రమలుపూడి సహకారారోద్యమాభివృద్ధి మీదను దానికిసంబంధించిన విద్యావ్యాప్తిమీదను ఆధారపడి యున్నవని చెప్పిరి. సహకారసంఘస్థానలయందు ప్రభుత్వము వారేమాత్రమును పాల్గొనరాదు. అనగా నాయభిప్రాయము ప్రభుత్వోద్యోగులు గ్రామమునుండి గ్రామమునకుబోయి ఉపన్యసించుచు సహకారసంఘములను స్థాపింపగూడనని మొట్టమొదట అట్టిసంఘము నొకదానిని స్థాపనచేయవలసినదని గ్రామస్థులగులెను. అప్పుడు అనవరమున్నదిలేనిది బయటపడి ప్రభుత్వమువారు సాయముచేయవలసియున్నదో లేదో తేలును. అంతేకాని ఏమాత్రమును సహాయముచేయకుండ ప్రభుత్వము వారు దూరముగా నుండవలసినదని నేను చెప్పుటలేదు అని చెప్పిరి. (అ. వె.)

స్త్రీలు గర్భరులు

యినుప మూలచట్టాలు, టీ. చట్టాలు, గుండుకంబులు, చదనకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి వేలి ముళ్లకంబులు, యోకాసాత్పేండను మొలలు, సిసంటు, కొయిసొట్టలు, యినుపగొట్టలు, రైగు మిల్లునామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము.

8182

శ్రీ కృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ

825, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.

టారిఫుబోర్డు విచారణ

బొంబాయిమిల్లు యజమానుల సంఘమువారి సాక్ష్యము

బొంబాయి, నవం 1:— శ్రీశ్రీశ్రీ టారిఫుబోర్డు వారు ఇదివరకు రికార్డు చేసిన సాక్ష్యమునకు పరమాధానము చేప్పు కొనగలందులకుగాను అవకాశమిచ్చుటకై బొంబాయిమిల్లు యజమానుల సంఘమువారిని నేడు తిరిగి విచారించిరి. ప్రతియొక్క యు నూలుయొక్కయు ధరలుపడిపోవుటనలన పరిశ్రమ కెట్లు నష్టముచెచ్చినదని మొట్టమొదట అడుగగా ప్రతికి ధరలంతటి పోవుటలన పరిశ్రమకు చాలనష్టముచెచ్చినదని ఎగిడినవారు చెప్పిరి. మోడిగారును దానికనుకూలముగానే వెనుక తాము సాక్ష్యమిచ్చినప్పటినుండి ప్రతిధర 50, 60 రూపాయలు తగ్గి యుండగా బట్టలధర మాత్రము 2 అణా తగ్గినదియు చెప్పిరి. ప్రతిధరలు ఆస్తిమితముగా నుండుటచే బేరము లేవు. బొంబాయి మిల్లు లింతవరకు 60 వేల బేరకంటె దిగుమతి చేసుకొన లేకపోయెను.

ఇప్పుడు దిగుమతులెక్కువగా జరుగుచుండట ప్రస్తుత ము మారక పురెలు కల్లనేనా యని అడుగగా, మారక పురెలు కల్లనే అమెరికను ప్రతి హిందూదేశపు ప్రతికంటె చాకాయని యు అందుకల్లనే దిగుమతు లెక్కువగా జరుగుచున్నదనియు ఎగిడినవారు చెప్పిరి.

1922 సంవత్సరములో రెండుమార్లు నిలువచేయుట నేత పరిశ్రమ మందగించుటవల్లనేనా యని అడుగగా, అందువలన ఎ వ్వరో కొందరు వ్యక్తులకును కొన్నిమిల్లులకును నష్టముచెచ్చెను గాని మొత్తము మీద పరిశ్రమ కంటినష్టమురాలేదని చెప్పిరి.

అసామ్యదాబాదు బొంబాయి మిల్లులలో ఏమియొక్కన మంచిస్థితిలో నున్నవని అడుగగా 1924-25 సంవత్సరములలో సమ్మెలవలన బొంబాయిమిల్లులు బాధనొందియుండుటవలనఅసా మ్యదాబాదు మిల్లులస్థితి కొంత బాగుగానున్నను పరిశ్రమ మంద గించుటకు కారణములు రెండుపట్లములలోను వేరుకావని సా డ్దము చెలిపిరి. బొంబాయి మిల్లులలో సమ్మెలవలన అసామ్య దాబాదులో ఫలితిముతేమను ప్రశ్నకు బొంబాయిలో సమ్మె లు లేకపోయినట్లయిన అసామ్యదాబాదు లో అంతలాభ ము వచ్చియుండెడిదికాదని చెప్పిరి. కొన్నిరకముల గుడ్డలు ఎ వ్వడును అమ్ముడుపోవుచుండును. బొంబాయి మిల్లులలో స మ్మె యుండుటచేత ఆరకముల గుడ్డలకు సప్లయ లేకపోయెను. దాని నవకాశముగా గైకొని అసామ్యదాబాదు మిల్లులు సప్లయ చేసెను.

జపాన్ పోటీ

దిగుమతి చేయబడుచున్న పరకుల పోటీని గూర్చి జపా నునుండి దిగుమతి యగుచున్న పరకులు హిందూదేశములోని స రకులను మించియున్నవని సాక్షులు చెప్పిరి. 1923 సంవత్సరము లో మిల్లులలో తయారయినవాటిలో 300/0 లాంక్రాతు వర్తింగు గుడ్డలనియున అవి జపాను దిగు మ తు ల తో పోటీ పడవలసి వచ్చె న ని యు సం ఘ ము వారు ఇండియాదొరతనము వారికి వ్రాసుకున్న జాబును మోడి గారు చదివి వినిపించిరి. లంకాపైరు గుడ్డలకును జపాను గుడ్డల కును నిజమైనపోటీ నాణ్యములోని టారిఫుబోర్డువారి రసిరి. చాడ్విక్కుగారు తెలిపిన ప్రకారము జపాను పరకులలో మాటికి 70 వంతులు హిందూదేశములో తయారగుచున్న గుడ్డలతో పో టీపడుచున్నవని మోడిగారు చెప్పిరి. బోర్డువారాసంఖ్యను అంగీ కరింపమనగా ఇండియాదొరతనము వారిలెక్కల సంగీకరింపక తప్పదని మోడిగారు రసిరి. తమప్రేటుమొంటులే వేప్రమాణముగా బోర్డువారి రంగీకరింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పటచేదని యు బోర్డువారు తమ లెక్కలను తాము సంపాదించి వానిమీద తీర్మానములను గావించుకొనుచున్నారనియును వైశ్వానరగారు చెప్పిరి. (అ. పే.)

హిందూఇన్సురెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెని లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.

అన్నివిధము లైనటువంటి జీవభీమాపాలసీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ నాన్ ఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాశ్రమైన మర తులు, (5) దయగల నిర్మాణము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరముకు నీదిగువనారికి వ్రాసిన పత్రములను.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,

Secretary Madras Branch

Post Box No. 337

Mount Road Madras.

సి.కన్నయ్యకం వెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డెవలప్ మెంట్ లో

దశావతారము

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు పగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు నవంబరు 4 తారీఖు దిపావళియగుటచే రాత్రిప్రవర్తనమునకు బదులుగా సాయంకాలము 5 గంటలకు నాటకమునుప్రదర్శింతురు. నాలుగు యంగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అనంతరించిన పది అవతారములను నాలుగు సంవత్సరములుగా లక్ష యాభైవేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తెయ్యారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును. టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8. C. CUNNIAH, Proprietor.

చంటిపిల్లలకు
బిల్లలకు అజీర్ణ
సంబంధమైన
అన్ని వ్యాధు
లకు చక్కని
నిరవాచకమైన
మందు.

యామందు
లో తల్లులు ప్రి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచితముగ
నియోజ్యము

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD., Manufacturing Chemists, 79-87, Fortess Road, London, N. W. 5.

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

శ్రీపాద సరసింహాబ్రహ్మ
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

ప్రాఫీ-లాక్-టిక్ దంతముల బ్రష్టు దంతములను బాగుగా శుద్ధిపరచును. ఎలవనగా ప్రతితవన ఒక్కొక్క దంతముయొక్క నలు వైపులందును ప్రవేశించును. నంకరగానుండుటవలనను ప్రత్యేక వెంట్రుకల కుచ్చు ఉండుటవలనను అల్లుచేయ విలుగానున్నది. 3 కొలతలలో గలవు, 3 రకముల వెంట్రుకల లో గలవు.

Pro-phy-lac-tic
Tooth Brush

వైద్యగ్రంథములు
శరభరాజీయము (బసవరాజీయము వంటిది) వల 0-8-0.
బాగుచర్య (ఆరోగ్యనిబంధనల చెబువును) వల 0-4-0 కూట
ముద్దము (త్రిదోషత త్త్యవినచ్చ) వల 0-4-0.
అర్ధరసాయనశాల, ముక్త్యాల కృష్ణా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రతాత్రము, భూతనైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, శివముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వల రూ 4.

చమత్కార గణితము:— (టెప్టెన్ బుక్ కమిటీ వారిచే అప్రావు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషాలెక్కలు, గణితాధానముగలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంత లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము వల రూ. 1 వి. పి. చార్జి ఆ 5. (6 కి రూ 5. 12 కి రూ 9. పోస్టేజి యనాం).
పి. ఆర్. జవార్దననామడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

సందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వల రూ 0-8-0
ఒక పబ్బీ తైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి ములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిభారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశించును. చర్మము వృదుత్వము కలిగి నాజాతు లేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన వలిగి మిగిలెనై నుండును. అన్నతొంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 26 (3-11-26)

ఇరుగుమీదల "పిన్" ధరలు

కాకికామలలు—22 X 22 ముంగిసమారు (బి) రు 9-6-0

కాకికామలలు—22 X 22 వరు రుములు (బి) రు 8-6, సరాసరిరకము రు 7-6.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 12-8-0; గ్లాస్ 9000 రు 12-14, ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-10; ఇ. సి. 78 రు 3-14; 88-888 రు 18-4; 8978 రు 8-0-0 1702 రు 11-0; 2908 రు 7-10. 9978 రు 9-2-0, ఆర్ 78 రు 8-2-0. Z. Z. 78 రు 8-2-0. Z. 78 రు 10-12.

నూలు

40 నెంబరు, నీరు (5 పాకెట్లకు)—బాక్స్—రు 5-8-6 చలువ రు 6-2-6; పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాకి రు 8-4-0 సరసము రు 7-12-0.

40 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టు)—నత్తలము రు 11-2-0.

60 నెంబరు, నీరు (5 పాకెట్లకు) అడకతెర 18-8-0 నెమలి రు 16-0; "జేట్" రు గొడ్డలి రు 9-2-6 గడ్డిబండి రు 9-2-0 ఎద్దుగడిచారము రు 8-18-6; కేటకాడు రు 8-14-0.

60 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టు)—భూగోళము-నీలంచేత రు 17-2-0.

లోహములు

ఇనుము:—బిల్లియను చుట్టకమీసలు ఒక బారము ధరి రు 29-0, రు 82.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మను (డిబ్బిమాకె) రు 237. రాగిరేకు రు 257;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ టిక్రే 9" రు 19-8, రు 20-0.

కలాయపెంతు రేకు:—24" 4" 6" 7" రు 17-10 0 8" 9" 10" రు 18-0-1.

సిమెంట్ పీపాకు చలు:—

సార్వజనులమార్కు రు 18-8, నెమలి రు 12-0. "జింజి" చక్కెర (రేడి) రు 81-12-0

వాయిదాధరలు నవంబరు నెంబరు రు 82. జనవరి రు 82.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషిక్" రు 51, 52.

రాచాపాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 114. "గ్రెస్" రు 112

ఆముదము

(గ్రామధరి) రు 86.

వదును చేసిన తోలు రతి 1 టిక్రే

	మొదలు	నాటికి
ఎద్దుతోలు (8 1/2 మొదలు 9 రకులు) రు 0 13 6	రు 0 14 0	
" (7 1/2 8)	రు 0 14 0	రు 0 15 0
" (జేట్)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
" వెంకటాచల (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 18 0	రు 0 18 8	
" " (అల్పై నెంబరు; రు 1 1 4	రు 2 2 8	
" (విశాఖగరం 7 1/2 8) రు 0 14 0	రు 0 14 6	
" (ఏలూరు 7, 7 1/2) రు 0 15 0	రు 0 15 9	
గేజిలోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
గేజిమాడతోలు	రు 1 0 6	రు 1 1 6
అవుమాడతోలు	రు 1 12 0	రు 1 14 6
మేకతోలు	రు 2 12 10	రు 2 13 0
గొడ్డలితోలు	రు 2 14 0	రు 8 5 0

వదును చేయని పచ్చి తోలు

రెండుకూరు మేకతోలు	100-కి	రు 165 0 0	రు 185 0 0
రెండుకూరు మేకతోలు	"	రు 150 0 0	రు 170 0 0
రెండుకూరు గొడ్డలితోలు	"	రు 180 0 0	రు 170 0 0
రెండుకూరు గొడ్డలితోలు	"	రు 120 0 0	రు 180 0 0
అవారములకు బాతు 1-కి	రు	26 0 0	రు 38 0 0
బొంబాయి	రు	20 0 0	రు 23 0 0
కొత్తూరు	రు	30 0 0	రు 45 0 0

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయము

బ్రహ్మశ్రీ అవధానిశిరోమణి

కాశీ కృష్ణమాచార్యులుగారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము అనునప్పుడు ఆంధ్రులకు నేటికి పత్యమయెను. విశ్వవిద్యాలయ వర్ణములందు, ప్రతి సోపానమును క్రమక్రమముగా నాగు యధితి వర్ణములచే నింపబడుచున్నది. సోపానములు, ప్రకృతమున నీవిధముగ నింపబడుటనుజూచి, ఆంధ్రజాతి పృథకు భారమును నిండుచున్నది.

శ్రీమదాంధ్ర పత్రిక యందు నేటివరకు, విద్యాధికులు ముద్రసిద్ధులు వగు నేడెవరుండ్రు విశ్వవిద్యాలయము వారి చర్యలు బహుశీలముగ ఖండింపబడుచున్నవి. శ్రీ ఆచార్యుల వారివంటి దిగ్గంతులను జగత్ప్రసిద్ధవిద్వాంసులను కపీంద్రులను విచర్యకచక్రవర్తులను, సాహిత్య చక్రవర్తులను, ప్రపంగ మాత్రమున నూతన శాస్త్రముల రచింపగల్గు విద్యానిధులను, గ నియు విశ్వవిద్యాలయమును వారిచే నలంకరింపలేని, విశ్వవిద్యాలయాధికారాలను గూర్చి పత్రికలు వగదుట కడు సహజము కదా? శ్రీరెడ్డిగారివంటి మేధాసంపన్నులు భాషాభిమానులు, యిట్టి విషయముల దేశమున గల్గుచున్న పంక్షోభమును గనియుచూ న ము ను వ హించి యుండు, మిక్కిలి శోచనీయును.

శ్రీ ఆచార్యులవారి ప్రపంగరూపముగ శాస్త్ర రచనలు కొలదికాలములో, హిందీ, బెంగాలీ, మొదలగు భాషాంతరము లలోనికి మార్చబడుట మనము చూడగలిగినను, విశ్వవిద్యాలయ మువారిదృష్టి మార్చబడుటను మాత్రము చూడజాల మనుకొందును. శ్రీసంస్కృత సాహిత్య మహాసభాధ్యక్షులయి ఆంధ్ర దేశమునకెల్ల నొకసంస్కృతపత్రికను స్థాపించి, సంస్కృతము నాచాలగోపాలము ననాయాసముగ నభ్యసించి గల్గునట్లు జగత్ ప్రసిద్ధములగు బాలబోధిని సంచికలను నిర్మించుటచే, సంస్కృతభాషాకల్పకప్రసూనములను దేశమునంతటను వెనవల్లి, తమసంస్కృత రచనలతో గీర్వాణభాషచే తత్సూర్యములేని బాలమృదువాత్మలను పరికించి, ఒక్కొక్క భాగమందు తమ రచనల యందు న్యూనగు రక్షింపు మొదలగు నాంగ్ల కవుల భావములను మరపించు పాకమును ప్రదర్శించుచు, గీర్వాణ భాషకు ప్రకృతియొగమున నాలవాలముగను ప్రధాన భూమికగను నిలచిన, శ్రీ ఆచార్యులవారు, పాల్గొనకనే నడుపకనే, సంస్కృత విద్యకు నేర్పడినట్టి వర్ణము, ఎట్లు కృతార్థము కాగలదు? శ్రీమహామహోపాధ్యాయ రాయడు శాస్త్రిగారివంటి మహానీయులు సభకు నిజముగ పూజ్యులుగ నున్నారు. శ్రీ ఆచార్యుల వారివంటి మహానీయులు ఆచట నుండిన భాషాపరి యెట్టివుల

కామరముల నందియుండెడివో భాషాభిమాను లెల్లరకును విశేషమే.

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయముందు శ్రీశ్రీ అసత్యము ఖర్చిగా రు ఉ పా ధ్య తు లు గ ను ం డి యెట్టి మ హాత్మ్యముల నొనర్చి, దేశమెరుగును. నవద్విషమందు కాశీ యందు గల, మహాపండితుల నెల్లరును, విశ్వవిద్యాలయమున కా హ్యవమొనర్చి వారి పిలువకారము స్వగృహములనుండి శిష్యులకు పాఠప్రసవముల నొనర్చునవకాశముల నొసగి వారి సన్మానమును వారియింట్లకే పంపి, కృతార్థతను బడసెడినని పంకెసింది, అట్టిపండితులను వారిపిలువకారము గొగవించుటే, తనవిశ్వవిద్యాలయమునకు పదివేలని తలంచి, యుస్సాంగడి ముఖ్యగారి విద్యాపక్షపాతమును, గుణగ్రహణమును, నిష్పక్షపాతబుద్ధిని, నిరహంకారశీలమును, మహాత్మ్యమును, మనవిశ్వవిద్యాలయాధికారులు స్మరించి దేశభాషానేపథును పండితపూజకు గడంపదురని నాప్రాగ్గన.

ఇట్టి ప్రకృతస్థితియందు, మనకు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు శ్రీ శ్రీమఖర్జుణిగారి పృథకుశాల్పము నేమాత్రమేని గ్రహించినవా రగుచో శ్రీ ఆచార్యులవారివంటి మేధామూర్తులను, లోకోత్తరప్రజ్ఞానిధులను, తమ సాంకేతిక ప్రతిభావిశేషములచే ఆంధ్రభాషకు నమూన్యగౌరవమును, తమసంభాషణాద్యనేకప్రపంగ మాత్రములచే, శాస్త్రకర్తల మరపించుబుద్ధిచేత ద్యమును ప్రతిభను ప్రదర్శించు మహానీయులను, యెదురేగి యా హ్యవ మొనర్చి విశ్వవిద్యాలయముచే వారికిపూజను సల్పలేని యుండురు. శ్రీ నోరి ముబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి వంటి పండితి మణులను శ్రీ వేదం వెంకట్రాయ శాస్త్రిగారి వంటి సాహిత్య కేసరులను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము మరచుటయు నబ్బురము గాదు. వైశేష్ట్యాన్ని శ్రీ ఆచార్యులవారి శాస్త్రి ద్యయవర్ణనకు విద్వాంసుల నెల్లరును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సమగౌరవముతోడనే చూచుచున్నది.

శ్రీ రెడ్డిగారు, తమమానమును తొలగించికొని శ్రీమఖర్జుణిగారి యాదర్శమును గ్రహించి మనదేశమునకు, కాశీనవద్విషాదులను గౌరవించుటవంటిదే శ్రీ కాశీకృష్ణమాచార్యులుగారు మొదలగువారిని గౌరవించుట యని యరసి శ్రీ ఆచార్యులవారిని సభ కాహ్యవ మొనర్చి సంస్కృతభాషాపరికి కన్పించుచున్న మూకీభాషమును మాన్చి, గీర్వాణభాషాకేళిలను ప్రత్యక్ష మొనర్చి విశ్వవిద్యాలయమునకు, వసంతగమమును చేపూర్తరనియు శ్రీ ఆచార్యులవారివంటి పండితులు పత్కారిములేని విశ్వవిద్యాలయము విపరీతాగ్రహారమున ననియును గ్రహించి విద్యాలయము సార్థకమొనర్చురని నావిన్నపము.

యమ్. జి. చిదంబరం, బి. ఎ. యల్. టి.

ఏల మా కుటుంబము వారి కందరికిని క్యాకరు ఓట్లను ఇచ్చుచున్నాను.

క్రాకరు ఓట్లు ఎట్టి ఆరోగ్య విషయనది నాకు తెలియును. ఏల నాగా నా బిడ్డ లందరిని దీనిచే పెంచితిని. ఆరోగ్యమును, పుష్టిని అభివృద్ధిచేయుటకు కొనసాగిన మాంసమును గలిగిండునట్టియు, లోహసంబంధమైన ఉప్పులు, విటమినులు మొదలగు వస్తువులు ఇందుగల పని నాకు తెలియును. పెద్దవారికి కూడ ఇది అమూల్యమైన ఆహారమని నాకు తెలియును. అందుచేతనే నేను ఆందరికి యిచ్చుచు, నేను సుఖమొందుచున్నాను. నిజముగా ఇది మిక్కిలి రుచికర మైనది. తయారుచేయుట సులభము. మిక్కిలి విశిష్టము మైనది. ఇనాముగా పంపబడు మా ఆరోగ్య పుస్తకమునకు ప్రాయుడు. బిడ్డలను పెంచుట, బిడ్డల కిచ్చు ఆహారము తయారు చేయువిధము మొదలగునవి అందులో గలవు.

Address:—Representatives : MULLER & PHIPPS (India) Limited. Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon.

Quaker Oats

ఇది చేతితో తాకబడుట లేదు.

అనంతపురం వోటర్లకు

ప్రకాశంపంతులుగారి విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీకి అధ్యక్షుడైన టంగుటూరు ప్రకాశంగారు అనంతపురంజిల్లా వోటర్లకు ప్రజలకు నాయకులకు అందులో ముఖ్యముగా బ్రాహ్మణోత్తమ నాయకులకు వోటర్లకు ప్రజలకు చేసికొన్న విజ్ఞప్తి:-

మద్రాసు కానసభలో అనంతపురంజిల్లా ప్రజలకు ఇచ్చబడిన రెండుస్థానములకు కాంగ్రెసు తీర్మానం ప్రకారము వోట్లగాపేక్ష లేక ప్రజాపక్షమున కవుకొనిపోయి పని నెడమసి ప్రమాణపత్రిక దస్కతుచేసిన (1)వోటిరెడ్డిగారినిన్ని (2) చీమలవాగుపల్లి వారాయారెడ్డిగారినిన్ని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగా కమిటీవారు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. జిల్లాకుఇవ్వబడిన రెండుస్థానములకు ముగ్గురు దరఖాస్తులు చేసియుండిరి. వైన చెప్పిన పేర్లు ఇద్దరు గార్లదిన్నె రామేశ్వరరావుగారు మూడవ వారు. రామేశ్వరరావుగారు కూడ కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రిక మీద దస్కతుచేసి యుండిరి. రెండుస్థానములకు మూడుదరఖాస్తులున్నప్పుడు ఏ ఇద్దరినో ఎన్నుకొనుటకు అవకాశముండు నుగాని ముగ్గురిని ఎన్నుటకు అవకాశం వీలులేదన్నపంగతి అందరికి తెలిసినదే. అందుచేత ప్రమాణపత్రికలో తమను ఏకారణముచేతనైన కాంగ్రెసుకమిటీవారు అధ్యక్షిగా ఎన్నుకొనియెడల కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా నిలువబడటలేదని వీరు ముగ్గురు కూడ సదరు ప్రమాణపత్రికలో వ్రాసియున్నారు. ఇదిగాక ఆంధ్రరాష్ట్రకమిటీవారు జిల్లాకమిటీవారికి, రెండుస్థానములకు ఇద్దరిపేర్లు ఎన్నుకొని పంపమనికొరిలే, అట్లుచేయుటకు తమకమిటీతోపుండే అభిప్రాయభేదముచేత వీలుకాలేదనిన్ని, అందుచేత వైనచెప్పిన ముగ్గురిపేర్ల తాము సిఫార్సుచేస్తాయన్నమాట నిన్ని అముగ్గురిలో ఏ ఇద్దరినైన రాష్ట్రీయకమిటీవారే ఏర్పాటుచేయవలసినదని జిల్లాకమిటీవారు రాష్ట్రీయకమిటీవారిని తిరుగా కోరియుండిరి. రాష్ట్రీయ సెలెక్షన్కమిటీవారు రెండు జేర్కాయములు అనంతపురంజిల్లాకువచ్చి నాయకులతోను అధ్యక్షులతోనుకలసి మాట్లాడి ఇద్దరు అధ్యక్షులపేర్లు జిల్లాకమిటీ వారికి ఏర్పాటుచేయమని తిరుగ కోరిలే జిల్లాకమిటీవారు చేయలేకపోయినారు.

మరియు రామేశ్వరరావుగారు వారాయారెడ్డిగారు, ఓటిరెడ్డిగారు ముగ్గురుకలసి జాయంటుగా ఒక ఉత్తరం సెల్లక్ కమిటీవారికి వ్రాసిరి. అందులో మామగిరిలో ఏ ఇద్దరిని మీ కమిటీవారు ఎన్నుకొన్నప్పటికి మేము స్నేహముతో పని చేసికంటాము. మూలో మా పట్టి వివరాలు పెట్టుకొనమని పప్పుతూ అవుత్తరములు ముగ్గురు దస్కతులు చేసి రాష్ట్రీయ కమిటీవారికి పంపియుండిరి. ఇదిగాక కొందరు నాయకులు భ్యక్షులు కలసి జిల్లాలో చాలాభాగము తిరిగి ప్రజాభిప్రాయముల కనుగొని ఒక రిపోర్టును పంపియుండిరి. గవర్నరుంటువారు గుర్తితాలాకాలాని ప్రజలందరివైన విధించిన అక్రమపు పోలిసుపన్ను విషయములో ప్రజాపక్షముగా నుండక వ్యతిరేకముగా ప్రతికలలో కూడ వ్రాసి రామేశ్వరరావు గారు పనిచేసి యుండుటచేత చాలమంది ప్రజలకు ఆ తాలాకాలలో రామేశ్వరరావుగారిమీద వ్యతిరేక అభిప్రాయము వున్నపంగతి కూడ సెల్లకు కమిటీవారికి తెలియజేయబడి యుండినది. ప్రకారములచేతను జిల్లాలోని ఇతరకారణముల చేతను కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగా వారాయారెడ్డిగారిని వోటిరెడ్డి గారిని మాత్రము ఏర్పాటుచేసి సెల్లక్ కమిటీవారు రామేశ్వరరావుగారిపేరు తొలగించినారు. తొలగించినారని తెలియుటతోనే రామేశ్వరరావు పంతులు గారు కోపాగ్రస్తయై తాము దస్కతుచేసిన కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రికను ముగ్గురు జాయంటుగా వ్రాసిన వుత్తరమునకును భిన్నముగా నడచు కొని స్వరాజ్యపార్టీకి వెంటనే రాజీనామా నిచ్చి కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా మరెయిక పార్టీకేను పెట్టుకొని దేశముమీద ప్రచారము చేసి కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులైన రెడ్డిను ఓడించుటకు ప్రయత్నము చేస్తాయన్నారు. కొన్ని వోట్ల బ్రాహ్మణులందరు బ్రాహ్మణునికే వోటు నివ్వవలసినదని మరికొన్ని వోట్ల వోటర్లను ఒకవోటు తమకిచ్చి రెండవవోటును ఎవ్వరికి ఇవ్వవద్దని ఒక వోటు సింగిల్ వోటు ప్రచారము చేస్తాయన్నట్లును, మరికొన్ని వోట్ల బ్రాహ్మణసాధనమును బ్రాహ్మణుడు ఇప్పుడు రాకపోతే బ్రాహ్మణికి ఎప్పుడురాదని న్ని ప్రచారముచేస్తాయన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది నిజమైన యెడల కేవలము అపర్యయ అసత్యము, అయ్యాయున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణోత్తమసమస్త 9 సంవత్సరములక్రిందట ప్రవేశ పెట్టి జప్తిపరచిని స్థాపనచేసి అన్ని సంఘములవారికి అవకాశముచేసి సంఘభేదమునే విషమును దేశమంతా జప్తిరుపాడినారు వ్యాపింపజేసినారన్న పంగతి మీ కందరికీ విశేషమే. జప్తిను పొందినారు చేసి ఆరేడ్ల అధ్యాన్న ప్రభుత్వము సంగతి అందరికి తెలిసినదే. కాని ఈ ఆరేడ్లలోను జప్తిను పొందినారు రృదత దురభిప్రాయములను గ్రహించి బ్రాహ్మణోత్తమనాయకులె చాలామంది పార్టీలోనుండి విడిపాటు కాంగ్రెసుకర్తవ్యముకు ప్రజలకు బోధనచేసి, పాతీతుత్యము తిరుగ స్థాపనగచేయుటకు ప్రయత్నముచేయుచున్నారు. కవపజిల్లాలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా నిలిచిన కోటిరెడ్డిగారున్న బ్రాహ్మణులైన పరకురామరావుగారు సోదరులవలె పనిచేస్తు, కులభేదము సంఘభేదము పాటించక రెడ్డును బ్రాహ్మణులను కూడ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు వోట్లనిచ్చుని, రెడ్డి అయిన కోటిరెడ్డిగారు బ్రాహ్మణులైన పరకురామరావుగారు ఉభయసంఘములవారిని వోట్లనిచ్చుని కోరుచు ప్రచారము చేయుచున్నారు. కర్నూలు కాంగ్రెసు అధ్యక్షిగా నిలిచిన బ్రాహ్మణుడైన హరిసోమ్యత్తను రావుగారికి కులభేదము పాటించక అందరురెడ్డు అన్ని సంఘముల వారు వోట్లనుఇచ్చి కాంగ్రెసును గెలిపించమని కర్నూలుజిల్లా రెడ్డును కోరుచు కోటిరెడ్డిగారు, ఓటిరెడ్డిగారు, చీమలవాగుపల్లి వారాయారెడ్డిగారు, బహిరంగముగా కరవప్రయత్నము ప్రయత్నపరిచి ప్రచారము చేస్తాయన్నారు. కర్నూలుజిల్లా రెడ్డుగార్లు కూడ అదేప్రకారం చేస్తాయన్నారు కాంగ్రెసుకు జాతి,కుల, మతభేదములు లేవు. ఈతత్వమును గ్రహించి కడప అనంతపురం జిల్లాలోని రెడ్డునాయకులు రెడ్డువోట్ల విద్యార్థులు బ్రాహ్మణ అధ్యక్షుల జయమునకు పాలుబడును, కుల సంఘభేదమునే విషయమును తీసివేయుటకు ప్రయత్నము చేస్తాయంటే అనంతపురం జిల్లాలో కాంగ్రెసుకర్తవున నిలువపెట్టబడిన ఓటిరెడ్డిగారికి, వారాయారెడ్డిగారికి రామేశ్వరరావు పంతులుగారు వారి న్నేహితులు వ్యతిరేకముగా చేయుట వ్యాయమా, ధర్మమా? కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రికలోను జాయంటు వుత్తరములో కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకము చేయనని కరానచేసి ఇప్పుడు ఎదురుతిరిగి కాంగ్రెసును ఓడించుటకు ప్రయత్నము చేయుట ధర్మమా, పత్త్యమా? దేశ కాళిధి పరిపంపక కులభేదమునే విషయమును తిరుగ వ్యాపింపజేయుట రామేశ్వరరావుగారికి వారి న్నేహితులకు ఎంతమాత్రము వ్యాయమాకాదు. బ్రాహ్మణులకుప్రత్యేక స్థానమని చట్టములో లేదు. అట్టి ప్రత్యేకస్థానములను మూవ్యుడియు లకు బ్రాహ్మణేతరులకు ఏర్పరచి యుండుట చేతనే ఈ కుల కుల భేదము విషయం దేశమంతట వ్యాపించిన దనియు అట్టి భేదమును తీసివేయవలసిన

పెరిగెడి బిడ్డలకు ఆమామమైన ఆహారము.

రాదినస్స్ పేటెంటు గ్రోటులు (బెల్టులపై గోనులను) మీ బిడ్డలకు పోషించుటకు. వారికి ఎంతో శక్తిరచముగా భూంజకండ్లు వృద్ధియగునని గమనింపుడు. వారి శరీరమునకు నుంచి వుద్ధివి గలిగించి, వ్యాధి రానియక ఆటంకపరచుటకు తోడ్పడును. వారు మిక్కిలి ఆరోగ్యవంతులగు పురుషులు కాగల, స్త్రీలుగాను పెరిగెదరు.

ఇది భావ్యసంబంధమైన ఆహారము. నుంచి వుద్ధికరమైనది. రయావృత్త యలకునప్పుడు ఇది చేతితో కాకబడుటలేదు. అగ్రవర్ణమునకు చేసినవారు కూడ దీనిని విశద్యంతరముగా వాడవచ్చును.

చేజే మీ దుకాణాదారుయొద్దనుండి ఒక డబ్బాను కొనుడు. మీ పిల్లలను దానితో పోషించి, వారెల్లు పెరుగునని గమనింపుడు. అతల్లలకు, ముసలి వారికి ఇది చాలామంచిది. వీలవనగా ఇది వుద్ధిని, బలమును గలిగించును. సులభముగా తగ్గదును.

రాదినస్స్ పేటెంటు గ్రోటులు.

దరికి తెలిసినదే. కాని ఈ ఆరేడ్లలోను జప్తిను పొందినారు రృదత దురభిప్రాయములను గ్రహించి బ్రాహ్మణోత్తమనాయకులె చాలామంది పార్టీలోనుండి విడిపాటు కాంగ్రెసుకర్తవ్యముకు ప్రజలకు బోధనచేసి, పాతీతుత్యము తిరుగ స్థాపనగచేయుటకు ప్రయత్నముచేయుచున్నారు. కవపజిల్లాలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా నిలిచిన కోటిరెడ్డిగారున్న బ్రాహ్మణులైన పరకురామరావుగారు సోదరులవలె పనిచేస్తు, కులభేదము సంఘభేదము పాటించక రెడ్డును బ్రాహ్మణులను కూడ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు వోట్లనిచ్చుని, రెడ్డి అయిన కోటిరెడ్డిగారు బ్రాహ్మణులైన పరకురామరావుగారు ఉభయసంఘములవారిని వోట్లనిచ్చుని కోరుచు ప్రచారము చేయుచున్నారు. కర్నూలు కాంగ్రెసు అధ్యక్షిగా నిలిచిన బ్రాహ్మణుడైన హరిసోమ్యత్తను రావుగారికి కులభేదము పాటించక అందరురెడ్డు అన్ని సంఘముల వారు వోట్లనుఇచ్చి కాంగ్రెసును గెలిపించమని కర్నూలుజిల్లా రెడ్డును కోరుచు కోటిరెడ్డిగారు, ఓటిరెడ్డిగారు, చీమలవాగుపల్లి వారాయారెడ్డిగారు, బహిరంగముగా కరవప్రయత్నము ప్రయత్నపరిచి ప్రచారము చేస్తాయన్నారు. కర్నూలుజిల్లా రెడ్డుగార్లు కూడ అదేప్రకారం చేస్తాయన్నారు కాంగ్రెసుకు జాతి,కుల, మతభేదములు లేవు. ఈతత్వమును గ్రహించి కడప అనంతపురం జిల్లాలోని రెడ్డునాయకులు రెడ్డువోట్ల విద్యార్థులు బ్రాహ్మణ అధ్యక్షుల జయమునకు పాలుబడును, కుల సంఘభేదమునే విషయమును తీసివేయుటకు ప్రయత్నము చేస్తాయంటే అనంతపురం జిల్లాలో కాంగ్రెసుకర్తవున నిలువపెట్టబడిన ఓటిరెడ్డిగారికి, వారాయారెడ్డిగారికి రామేశ్వరరావు పంతులుగారు వారి న్నేహితులు వ్యతిరేకముగా చేయుట వ్యాయమా, ధర్మమా? కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రికలోను జాయంటు వుత్తరములో కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకము చేయనని కరానచేసి ఇప్పుడు ఎదురుతిరిగి కాంగ్రెసును ఓడించుటకు ప్రయత్నము చేయుట ధర్మమా, పత్త్యమా? దేశ కాళిధి పరిపంపక కులభేదమునే విషయమును తిరుగ వ్యాపింపజేయుట రామేశ్వరరావుగారికి వారి న్నేహితులకు ఎంతమాత్రము వ్యాయమాకాదు. బ్రాహ్మణులకుప్రత్యేక స్థానమని చట్టములో లేదు. అట్టి ప్రత్యేకస్థానములను మూవ్యుడియు లకు బ్రాహ్మణేతరులకు ఏర్పరచి యుండుట చేతనే ఈ కుల కుల భేదము విషయం దేశమంతట వ్యాపించిన దనియు అట్టి భేదమును తీసివేయవలసిన

దని కాంగ్రెసు బోధించుచున్నది. పొరపాటుపడక కాంగ్రెసు తత్వమును గ్రహించి అనంతపురం జిల్లాలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులైన ఇద్దరు రెడ్డును జిల్లాలోని బ్రాహ్మణులందరున్న బ్రాహ్మణోత్తమను తోడ్పడి నోల్లొచ్చి కడప కర్నూలు ఇతరజిల్లా లలో రెడ్డు ఏవిధముగా బ్రాహ్మణ అధ్యక్షులకు తోడ్పడునన్నాకో అదేవిధముగా సహాయముచేసి కాంగ్రెసుకు దేశమునకు జయము కలగ జేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

టంగి ప్రకాశం.

ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణము

గుడివాడ తాలూకా సంఘము

చతుర్థ ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణసమావేశ భా తీర్మానములు ఖండితముగ ఆచరణయందు పెట్టుటకు వీలుగా గుడివాడ తాలూకా సంఘము ఏర్పాటు చేయునది 25-10-26 వ తేదీన శ్రీమత పువ్వుల రామబ్రహ్మణ్యుల గృహమునందు. రా. శ్రీ. కారంకల చలపతిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడి ఈ దిగున సభ్యులలో నొక సంఘ మేర్పాటు చేయుటకు తీర్మానించబడినది.

ఈ సంఘమునకు రా. శ్రీ. పువ్వుల రామబ్రహ్మణ్యులు అధ్యక్షులుగను, పువ్వుల వెంకటేశ్వర్లుగారు, తీగల వెంకటేశ్వర్లుగారు సంయుక్తకార్యదర్శిగారు నెన్నుకొనబడిరి.

అవిధమునుబట్టి మరికొందరి కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ నెన్నుకొనుటకు ప్రస్తుతము ఈ దిగువవారిని కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

1. తీగల నరసింహంగారు - చికివాడ.
2. పువ్వుల నూర్మ ప్రకాశంగారు - ముదురు.
3. పువ్వుల చినవ్యాసుగారు - మేడూరు.
4. చిత్తెల్ల శ్రీరాములగారు - విన్నకోట.
5. పువ్వుల గోవర్ధనంగారు
6. చిత్తెల్ల సాగయ్యగారు
7. చిత్తెల్ల శ్రీనివాసరావుగారు

మిప్పి చెరువు.

ఈ సంఘమువారు తాలూకా యంత్రుల తిరిగి సంస్కరణ సభ్యులవచ్చే వరకభేదమునకు బాధ పడరాదుమనకు తోడ్పడుటకు వారు.

గుడినేప సుబ్బయ్య.

కాంగ్రెసు పక్షము-శాసనసభల ఎన్నికలు

లాల్ అడవతిరాయిగారికి

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ప్రత్యుత్తరము

స్వరాజ్యపక్షమున సమర్థించుట

సరిహద్దు తీర్మానము

సరిహద్దు తీర్మానమునకు గతి యేమని సభలోనున్న వారి లో నెవరో యొకరు ప్రశ్నించగా నెహ్రూగారిటలు నుడిచిరి.

“సంస్కరణముల చట్టమును సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని మాత్రమే సరిహద్దు తీర్మానమునందు కలదు. దానియందు నాకు ప్రత్యేకసంఘాభిమాన మేమియును గోచరింపలేదు. దానియందట్టి అభిమానముకలదని కొందరు తలచుచున్నారని నాకు తెలియగానే నేను పక్షమువారి సభను జరిపితిని. “స్వరాజ్యపక్షమువారు సంస్కరణములచట్టము నామోదించినట్లుగా నా ఆచటమును యిప్పుడు క్రొత్తగా మరి యొక రాష్ట్రమునకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని తీర్మానమును పక్షమువారు బలపరుపగూడదు గాని మనము కోరుచున్న సాంప్రదాయము క్రమముల సంస్కరణములు దేశమునందన్ని రాష్ట్రములకును గూడ వర్తింపవలెనని” అని ఆసభలో పలువురు నిశ్చయించిరి. పిమ్మట నీ తీర్మానమునుగూర్చి శాసనసభ్యులకు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భిన్నాభిప్రాయములు కలిగెను. అందుకొరకు మరియొకసభ జరుపబడినది. “(1) స్వరాజ్యపక్షమువారి కామోదకరములకు రాజకీయ సంస్కరణము లొసంగబడినపు డని అన్ని రాష్ట్రములకునుగూడ పనుముగానే వర్తింపవలెను. కాని యిప్పుడున్న సంస్కరణములను మరియొక రాష్ట్రమునకుగూడ వర్తింపజేయవలెనని పక్షమువారు కోరగూడదు. (2) ఇప్పుడున్న సంస్కరణములను సరిహద్దు రాష్ట్రములవారు కోరినచో దానిని పంజాబుతో చేర్చివేయవలెను” అను నీరెండు తీర్మానములలో దేనినో యొకదాని ననుసరింపవలెనని ఆసభలో నామోదించబడినది. ఆమరునాడు పెనాబరు హిందువులు కొందరు నాయుద్దస్ వచ్చి “ఆరెండు తీర్మానములనుగూడ తిరస్కరింపవలెను. ఆ రాష్ట్రమున హిందువులసంఖ్య అల్పము” అని తెలిపిరి గాని వారివాదము నాకు రుచింపలేదు. మరిొన్ని రాష్ట్రములలో హిందువులసంఖ్య మిక్కిలి తక్కువగానుండలేదా యని నేనుడిగితిని. చివరకు వారు రెండవ తీర్మానమునకు ఒప్పుకొనిరి. సరిహద్దు రాష్ట్రమును పంజాబుతో కలుపవలెనని తీర్మానమును శాసనసభలో బలపరచుటకు యిండి పెండెంటు పక్షమువారుగూడ సమ్మతించిరి. ఆతిగా సభ్యులకందరికిని తెలుపబడినది. మరల హిందువులను మహమ్మదీయులను కలసిమాటలాడి తమ అసమ్మతిని తెలిపిరి. ఇండి పెండెంటు పక్షమువారు ప్రకటనను రద్దుచేసిరి. అప్పుడే శాసనసభలో చర్చ ప్రారంభమైనది. మరల సభ జేయుటకు పిలువలేక పోయినది. “స్వరాజ్యపక్షము వారెవరు ఆనాడు సభలో మాటలాడగూడదు. ఓటు చేయగూడదు. ఆవరమైనచో నేను మాటలాడెదను” అని నేను సభ్యులకందరికిని తెలిపితిని. నా నిర్ధారణ హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గూడ నచ్చలేదు. ప్రభుత్వసభ్యుడు కొంచెమైన సదుపాయము చేయకుండనే కలహములు మరింత ప్రబలుటకు పిలవనట్లు యుక్తిగా మాటలాడెను. స్వరాజ్యవాదు లెవరైన సభలో మాటలాడిన హిందూమహమ్మదీయ పైపక్షములచట మెల్లదీయవని నేననుకుతి నియ్యలేదు. “మీరు చాలయుక్తిగా మాటలాడితి” రని అటు పిమ్మట ప్రభుత్వ సభ్యుని శ్లాఘించితిని. “మీరు చాల కేర్వతో మీపక్షమువారిని నడిపించితిరి” అని అతడు నన్ను ప్రశంసించెను. అతనిరకు విముఖులై రాజీనామాని నీయదలచిన సభ్యులీవినయమును వినగానే నానిర్ణయమునకు సంతసించిరి. లాలాజీగూడ అప్పుడు సమ్మతించెనుగాని తరువాత దాని నాక్షేపించుచు ‘పీపిలు’ పత్రిక కొకవ్యాసమును వ్రాసెను. అటుపిమ్మట స్వరాజ్యపక్షము వారు సభను వదలిపోయిరిగాన ఆ తీర్మానమునుగూర్చిన దరిమి లాచనతో మాకెట్టి సంబంధము లేదు.

సభను వదలిపోవుట

సభను వదలిపోవుటకు తానెన్నడు సంగీకరింపలేదని లాలాజీ నుడివెను. సభను వదలిపోవుటనుగూర్చి కాన్పూరులో చర్చ జరిగినపుడు కొన్ని సమయములలో వారు మరల శాసనసభలకు కేర్పలుగూడ నవకాశముండవలెనని మాత్రమే కోరెను. ఇప్పుడు లాలాజీ దానినిగూడ నాక్షేపించుచున్నాడు. “పకాల్తా నామా వుప్పుని కొట్టుకుంటే లేచిపోవువారికి మేము పకాల్తా నామా యిచ్చుము” అని యిప్పుడు మాలవ్యాజీ సభలో తెలుపుచున్నాడు గాని నెనుక నటుల ననలేదు.

“స్వరాజ్యపక్షమునా తలపించిన వదలిపోవుట నే నొకమాట మాత్రమే తెలుపగోరుచున్నాను. భారతాసనసభలోని సభ్యులలో 40 వందల సభ్యులను యితర శాసనసభలలోనివారును విద్యాధికులును దేశాభిమాన భరితులును వారికి యుక్తి మని తోచినరీతిని శ్లాఘనీయులుగ దేశసేవచేయుచున్న వారును ఏకకాలమున అన్ని శాసనసభలనుండియు వెదలిపోవుట సామాన్యమగువిషయము కాజాలదు ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమున త్వరలో మార్పుకలుగవలెనని దీనివలన స్పష్టము కాకమానదు అని నావలెనే వారితో నే కీ భవింపజాలనివారును వారిచర్యపరిగలేదని తలంచువారునుగూడ అంగీకరింపక తప్పదు. అని మేము శాసనసభను వదలిపోయిన వెంటనే మాలవ్యాజీ నుడివెను.

“మాలవ్యాజీ అప్పుడు తెలిపినట్లు ముఖ్యతమముగ విషయముగాని కేవలము పరిహాసముకాదు. తమ ఆత్మగౌరవమునకును దేశమాత గౌరవమునకును భంగము కలుగకుండ తాము శాసనసభలో నుండజాలమని గ్రహించిన పిమ్మటనే స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలను వదలిపోయిరి. దేశీయులకోరికలకు 2 1/2 ఏండ్లపాటు దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుకుండ కాలయాపనమొనరించిరి. పిమ్మట తాము ప్రజలకోరికల కంగీకరింపజాలమని తెలిపిరి. అందువలన ఆత్మగౌరవముగల స్వరాజ్యవాదులు యావన్మందియుకొనసాగి శాసనసభలను వదలిపోయిరి.

“స్వప్రము ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును మేము వేచియుంటిమి. నేడు మామొంబరు స్వప్రముగాను పెటుకు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. ఇక మాకీ సభలో పనిలేదు మరల ఎన్నుకొనబడుటకు మేము వోలరులకడకేగదము. మేమింపంభమును విరమింపము. మా ఆధ్యప్తమును మాసామర్థ్యమునుగూర్చి మాకెట్టి సంశయమునులేదు. జయమునో విజయమునో బడయుటకు నేను దేశమునకేగదను. మాకోరికలను ప్రారముగ దొరతనమువారు నిరాకరించినందులకు దేశీయులు సరియగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదరనియు అందులకు వెనుకటికంటె హెచ్చునుంది స్వరాజ్యవాదులనే యెన్నుకొందురనియు దృఢముగ నాజ్ఞానోసంగెదరనియు భగవంతుగ్రహమున దానిని శీఘ్రముగా కొనసాగించుటకును వారి అజ్ఞుల నెరవేర్చుటకును ఉత్తరువు నిర్దురనియు మేము ఆశించెదము.” అని భారతశాసనసభనుండి లేచిపోవునపుడు నేను నుడివెని.

“ఇటుల నెహ్రూగారు నుడువగా మరల పెక్కుసార్లు లేటికి శాసనసభలకు వెళ్లితిరి” అని సభ్యులలో నొక రడుగగా నెహ్రూగా రిటుల నుడిచిరి.

“లాలాజీయే అందులకు కారకుడు. మేము మరల వెళ్లవలెనని ఆయన కోరెను. మమ్ముల సీసారి మీరెన్నుకొనినవో గూడ మరల మేము శాసనసభలనుండి లేచిపోవలెనని కాంగ్రెసు ప్రమాణమునందెట్టి నిర్బంధమునులేదు. ఎల్లప్పుడును మేము టుల చేయవలసరములేదు. కాని నా ఆత్మగౌరవమునకై నను దేశమాత గౌరవమునకై నను భంగము కలుగ నున్నచో తక్షణమైన నేను శాసనసభలో నుండను. మాలవ్యాజీ శాసనసభ్యులను న్యాయవాదులతో పోల్చెను. న్యాయవాదికి ఆత్మగౌరవము కలదా? అను దానిమీదనే అది ఆధారపడియున్నది. నేను చాలసార్లు న్యాయస్థానములందు గూడ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు కాశిములను పారవేసి లేచిపోయి యుంటిని గాని నాదావాలలో నెక్కుమేయుంటిని గాని న్యాయవాదికి ఎన్ని అవమానములు కలిగినను సహించుచు న్యాయస్థానమునందే యుండవలెనని మాలవ్యాజీ అభిప్రాయమై యుండవచ్చును.

ముద్రణశాసనము

ఇండియన్ పీనలకోడు 158 ఏళ్ళకును కృతికేకముగానున్న గ్రంథముల నన్నిటిని వశపరచుకొనవలెనను సవరణ యిటీవల క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడునందు చేయబడినది. ఇది కాల హానికరము పండిత మాలవ్యాజీ మున్నగు శియోజిత సభ్యులు గూడ అంగీకరించినందుననే అచ్చట ముద్రాదీపబడినది. స్వరాజ్యవాదులు కోర్టులోనుండి వెళ్లిపోయిరిగాని ఎదుటిపక్షముతో చేరలేదు. మాలవ్యాజీ ఎదుటి పక్షముతో గూడ చేరెను. భారత శాసనసభకు స్వరాజ్యవాదులు మూలబలముగానుండిరి. వారు వెదలిపోగానే ఉద్యోగులకు సభ్యులు యితరపక్షములవారిని చాల నీచముగా చూచి అవమానింపసాగిరి. శాసనసభ పూర్వప్రతినిధిత్వవిధి. స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభను వదలిపోవుటవలన జాతీయ సమస్య కటికస్థమును కలుగలేదు.

మరల 1918 కి మరలుట

మరల దేశమును 1918 లోనిస్థితికి గొనిపోయెదనని మా న్యాయజీ స్వప్రముగా తెలిపెను. దాని అర్థమేమి? రౌలులు చట్టము జలియనువాలాబాగు మరణము జనరక్షణయందు దేశీయులను పొట్టలపై ప్రాకించుట, నైతిక శాసనము క్రింద జరిగిన దారుణములనున్న గువానినన్నిటిని మనము మరువవలెననిదేనా? మాలవ్యాజీ తలికిన సాహసపు పలుకుటను వినినంతనే జలియనువాలా బాగుతో ప్రాణములనర్పించిన దేశభక్తుల ఆత్మలు ఆగ్రహారమును దెడలెవా? జలియనువాలాబాగు స్మారక చిహ్నమునకు నాతోపాటుగ నొక బ్రష్టిగా నుండిన మా లవ్యాజీ గాకే యిటుల నిసం దులకు నాకు మిక్కిలి వింతగానున్నది. అసహాయద్యముకాలమున దేశీయు లొనరించిన త్యాగములను వమ్ముచేసి మరల వెనుకకు మరలుట సంభవము. మన జాతీయోద్యమ చరిత్రయందు స్వల్పాక్షరములతో వ్రాయబడిన నా ప్రకరణమును మనము మరచుటెట్లు? మాలవ్యాజీకి కోరికయున్నదేమోగాని సుప్రసిద్ధముగ నా ప్రకరణమును నే నంతమాత్రమును మరువజాలను. మాలవ్యాజీ పలుకుటకు పంజాబువారు పౌరుషము క్రమగు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరనియే నేను నమ్మెదను. సిక్కుసంఘమువలననిలుపబడిన సిక్కు అభ్యుదయిందరును కాంగ్రెసుక్రిడీను ఆమోదించిరి. పంజాబులో మహమ్మదీయులెవరును కాంగ్రెసు అభ్యుదయిగా నిలువలేదనిగాని అవటి ఫరసీతులు వేరని లాలాజీ నుడివెను. మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు అభ్యుదయిగా నిలువలేదనిగాన హిందువులుగూడ నిలువగూడదనుట సముక్తికముగ వాదముకాదు. కాని లాలాజీచెప్పినది నిజముకాదు. పంజాబులో నైదుగురు మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు అభ్యుదయిగా నిలచిరి నేను చెప్పగలను. (1) రావల్పండి రూరలుకు పకిలు మియాను మహమదు వరీపు గారును, (2) గుజరనాలా రూరలుకు మాలికులాలు ఖానుగారును (3) జీలం రూరలుకు మియాను సీరాజదీను పరచాగారును అమృతసరు రూరలుకు (4) మియాను మహమదు వరీపు, (5) మాలానాఅబ్దులు గఫరుగార్లును నిలచిరి. వీరందరును దీక్షగా జాతీయసేవను చేసినవారే” అని పండితమోతీలాలు గారు నుడిచిరి. (టిబ్బాను)

తెలుగు డి॥ ముననబు కోర్టులో

O. P. 38/1926

పిటిషన్ నంబరు:—తేలు పాలగుమ్మి సాంబమూర్తిగారి కుమార్లు 1 వద్దరాజు 2 భానుమూర్తి 3 విశ్వనాథం 4 శ్రీ రామచంద్రమూర్తి మయినరులు అయినందున గార్డీయను తల్లి నీతిమ్మ సా॥ తిరుపతిపురం.

తేలు పాలగుమ్మి సాంబమూర్తిగారి తాలూకు ఓరియం టల్ గవర్నమెంటు శెక్యర్టరీ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బాంబాయి హోల్డెన్స్ పోలీసీ నెం 187722 రు వెయ్యిరూపాయలు డిట్రాక్టెనీ తాలూకు యెండవమెంటు యిన్సూరెన్సు పోలీసీ నె 187721 రు వెయ్యిరూపాయలు జామలా రెండువేల రూపాయలు తేలు సాంబమూర్తిగారి మయినరు కుమార్లు అయిన పిటిషనర్ల తరపున గార్డీయను తల్లి నీతిమ్మ తీసుకొనుటకు సక్షన్స్ పర్మిట్ క్లెయిమ్ యిప్పించమని కోర్టులో పిటిషను దాఖలుచేసినారు. అది ది 15-11-1926 సం॥ రం లేటికి వాయిదా అయివున్నది. సవనవిషయము ఆక్షేపణలు వున్నవారు నురు వాయిదాకోజాన కోర్టువారి తో మనవిచేసుకోవలెను.

తలుకు } పెమ్మరాజు-సీతారామరావు,
21-10-26 } ప్లీడరు.

సీసా 1-3, కు ము మ వి.పి. చాగి
పు 2-0-0 క్లెయిమ్ కేసు.

ఈమందు గవీరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో శివారింపి మాత్రద్యారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిగమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్నది. 1172-1768

ఆనందకుటీరము, 13, బైరాగిమఠం పేర్, చుడరాసు

జస్తిసుపక్షము బ్రాహ్మణేరులకు ప్రబలశత్రువు

రాయపేటయందు బహిరంగసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే యెన్నుకొనవలెను

8-వ తేదీన జరుగనున్న శాసనసభ యెన్నికలలో, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటకు నిన్న సాయంత్రము, రాయపేట అమ్మవారిగుడివద్ద జరిగిన బహిరంగసభలో ప్రజలు గనుపరచిన ఉత్సాహము ఇంత అంత అనిశ్చయమును పుట్టలేదు. రాయపేట రేటుపేయరులలో నొకరు సభకాగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సామి వెంకటాచలంబెట్టి సి.బి.ఎస్. గోవిందరాజు మొదలియారు, బుర్రా సత్యనారాయణ, కె. శ్రీరాములు నాయుడు, వి. ఎల్. శాస్త్రి, డి. కొలంబై మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది సభయందుండిరి.

8-వ తేదీ సమాపించుచున్నది. భారతదేశమునకు బానిసత్వము గావలెనా స్వాతంత్ర్యముగావలెనా? భారతీయుల ప్రశ్నకు సమాధానముసగులకు 8-వ తేదీన గొప్పయవకాశమును వదులకొనరాదు. భారతదేశపు భావిస్థితియంతయు మీ రిప్పుడు చూపు ప్రత్యుత్తరముపైనే ఆధారపడియుండును. అని డాక్టరు కొలంబై గారు, గంభీరముగ నుపన్యసించుచు నచ్చుకొనిరి. ఈ జరుగనున్న యెన్నికలలో స్వాతంత్ర్యమునకు చిహ్నముగా స్వరాజ్యపక్షము నిలుచుచున్నది. బానిసత్వమునకు బాసటగా జస్తిసుపక్షము నిలుచుచున్నది. 8-వ తేదీన మీ రిచ్చె వోటు దేశస్వాతంత్ర్యమునకో దేశబానిసత్వమునకో గాని వ్యక్తులకు గాదు. శక్తిమర్యాదలకు, మొగహటములకు, స్థానము ఇదిగాదు.

“దేశము యెటుపోలేపోనీ. నా స్వలాభమే నాకుకావలెనని” అనే వారికి, ప్రజలేమాత్రము తానొసగరాదు. “చిన్ని నా పొట్టుకు శ్రీరామరక్ష” అనుకోనే, జస్తిసుపక్షమువారు ప్రజా స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిపక్షమునందు ప్రతిఘటిం చుచున్నారు. ప్రస్తుతము దేశము ఇట్టి దౌర్భాగ్యస్థితియందున్నదంటే అందుకు ముఖ్యకారణమువారే. వీరు “బ్రాహ్మణేతర పక్షము” అని పెట్టుకొని ప్రజలనందరిని మోసగించుచున్నారు. వీరు ఆరుసంవత్సరములు అధికారమునందుండి చేసిన అరాజకము చూస్తే ఆ విషయము స్పష్టమవును. భారతదేశములోనున్న రిజిస్ట్రేషన్ ప్రజలలో నూటికి 17 వంతులు బ్రాహ్మణేతరులేగదా. వీరి అభివృద్ధికి జస్తిసుపక్షమువారొనర్చినదేమి. సర్వకూన్యమహా చక్రం ఏమీలేదు, వీరే నిజముగా బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధి గోరినవారైనయెడల, దేశములో దుర్భిక్షము బాపుట కేవల నా చేసేవారే. దేశములో ముస్లిం ప్రజలు మాడుపుట్టా గంజైనా తాగుటలేదు. వీరిందరు బ్రాహ్మణేతరులేగదా. జస్తిసుపక్షము వారు రాజకీయ వహించి వీరి మాటైనా దలపెట్టిరా. మంత్రుల జీతములు, మానము మానమున సరిగా తమకు మట్టుచున్నంతవరకు వారి కామాటయే అక్కరలేకపోయెను. ఇంతటితో సరిపోలేదు. ప్రాణములతో పోనిచ్చినవనివేల్చి నట్లు. అన్ని విధముగ వీరు బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధికి ఏమీ చేయక పోవుటతో నూరకొనిన అది కొంత మేలుగనే యుండుదెడిది. కాని వారితో నూరుకొనలేదు. రైతులలోనూటికి 99 వంతులు బ్రాహ్మణే తరులేగదా. తంజావూరు జిల్లాలో భూమిపన్నును హెచ్చింపవలసిన శాసనసభలో తీర్మానమువచ్చినపుడు జస్తిసుపక్షము వారు తీర్మానము నెదర్చిరి. ప్రభుత్వమువారికి వత్తానియై పన్నుల హెచ్చుతేయించిరి. ఇంతేగాదు. జస్తిసుపక్షమువారు రింతకంటెను దుర్భాగ్యముల నింకను గావించిరి. రైతులు తమ కిస్తీలను వాయిదాగా చెల్లించనియెడల వారిభూములను జప్తుచేసి వేలమువేయటం కిదివరకు నెలదినముల వ్యవధి నొసగెడివారు. వేలమైనతరువాత నైనను నెలదినములలో పన్ను చెల్లించినయెడల వేలము రద్దు చేసి వారిభూమి వారి కిచ్చేసేవారు. జస్తిసుపక్షమువారు మంత్రీ పదవులలోనికి వచ్చినతరువాత ఈ సదుపాయమును తొలగించుచు ప్రభుత్వమువారికొకటిల్లు దెచ్చిరి. ఈ విల్లు ప్రకారము, వాయిదాదాటిన 24 గంటలలోగా భూములు వేలము వేయబడును. 24 గంటల దాటిన మరు నిమిషమున శిక్షను చెల్లించినలు రైతులభూమి రైతులకు రాదు. ఇదంత నిరంకుశచర్యయో ఎంతభాధాకరమో రైతులకే చెలియును. జస్తిసుపక్షమువారి చట్టమును బలపరచిరి. ఈ రైతు లెవరు? బ్రాహ్మణేతరులేగదా. జస్తిసుపక్షము నిజముగా బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధిని గోరు పక్షముయినయెడల వీరిట్లు చేసెదరా? ప్రజాసామాన్యులకు ప్రాణాధారముయిన ఉప్పుపన్నును రెండింతలు జేయఁబెట్టినదని రాజప్రతినిధికి తిలకిస్తూ నంపెదరా? కాదు. జస్తిసుపక్షము బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధి నాకాక్షించునదిగాదు. తమకు మంత్రీ పదవులగువారును, వారి అనుచరులునుదప్ప జస్తిసుపక్షమున బ్రాహ్మణేతరు లెవరును లేరు. బ్రాహ్మణేతరు లందరు ను కాంగ్రెసునందే యున్నారు. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణేతరుల

జస్తిసు పక్షమువారు ఇరగమగు బల్లును మూలకు త్రోయుట

రైతులకు కలిగిన గొప్పనష్టము

ఇరిగేషను బిల్లునకు కొన్ని సవరణలను సూచించుచు గవర్నరుగారు శాసనసభకు పునరాలోచనకు పంపిరి. ఇరిగేషను చట్టము తయారు కాకున్న గొప్ప ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులకు ధనసహాయ మొసగుటకు వీలులేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అనేకవర్షాయములు స్పష్టపరచియుండిరి. కాని జస్తిసుపక్షము వారు బిల్లుపై చర్చ కాలనిర్ణయములేక ఆపివేయవలయునను తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ 1926 నవంబరు 27 వ తేదీన ఆమోదించిరి. ఇరిగేషను బిల్లు మూలత్రోసిపెట్టవలయు నను ఉపపాదనమునకు ఈ క్రింద పేర్కొనినవారు అనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి.

- 1. గా|| పానుగలురాజుగారు, 2. సర్ ఎ. పి. శాస్త్రిగారు, 3. సర్ కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు, 4. డాక్టరు నరేంద్రమొదలియారు, 5. ఎ. వి. భానోజరావుగారు, 6. ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు, 7. జాగర్లమూతి కంపసామి చౌదరిగారు 8. ఆర్. మక్షనగోపాలనాయుడుగారు 9. వి. మునుస్వామినాయుడుగారు, 10. డి|| జి|| పి. కేశవశెట్టిగారు, 11. కానుమిల్లి సర్వారాయుడుగారు, 12. యస్. ఆర్. వై. అంకినేడు ప్రాదుగారు, 13. వి. రామచంద్రారెడ్డిగారు.

రైతుల క్షేమలాభములను పాటింపనివారిని మరల

మీరు శాసనసభకు పంపెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదీన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నొసగుదు.

సవరణ

నిన్నటి ఆంధ్రపత్రిక 6 వ పేజీ మొదటిభాగమునందు “గ్రామోద్యోగుల జీతముల హెచ్చించుట అనవసరమని సమ్మతుల నొసగినవారి పేర్లను అనుటకుబదులు అవసరమని సమ్మతుల నొసగినవారి పేర్లను” అని పొర బాటున అచ్చు పడినది. పాఠకులుగంతురు గాక. (ఆ. ప. నం.)

కు తరణిపాయము. ఉప్పు పన్నును తగ్గింపు చేసినది స్వరాజ్యపక్షమే. స్వరాజ్యమువచ్చిననే, భారతీయులకు తినటం కింత అన్నముండును. అంతవరకును సంవత్సరమునకు 800 కోట్ల రూపముల ప్రవాహము విదేశముల కరుగుచునే యుండును. ఈ ప్రవాహము నాపుటకు జస్తిసుపక్షమువారిం చుకైన చేయకదర్చిరా? లేదు. అందుకుబదులు తెల్లఉద్యోగుల సభికము జేయవలె ననుచున్నారు. మీకు దాస్యముగావలెనా, స్వాతంత్ర్యము గావలెనా? దాస్యము గావలసినయెడల జస్తిసుపక్షమునకు వోటుజేయుదు. స్వాతంత్ర్యము నైశ్వర్యము సాధ్యము గావలసినయెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోటుజేయుదు. (హర్ష ధ్వనులు)

వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు

పిమ్మట వి.ఎల్ శాస్త్రిగారు ప్రసంగించుచు కాంగ్రెసునకు విజయము ధ్వజమని నడిపిరి. జస్తిసుపక్ష నాయకులకు తమ పరాజయము ఇదివరకే ధృవమని గంజెడింపు వ్యాపించెను. జస్తిసుపక్షమువారి అవినీతిచర్యలగుంచి వేరుగ నేనిచ్చుటనుమన కక్కరలేదు. జస్తిసుపక్ష ప్రధాననాయకులలో నొకరగు ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు తంజావూరులో నొసగిన యుపన్యాసమును ఒకమారు జదివినయెడల జస్తిసుపక్షపు అవినీతి అర్థములొ కట్టినట్లు గనుపించును. జస్తిసుపక్షమువారి బెదిరింపులకును, దేశములకునుబెదిరి కాంగ్రెసువారు తమప్రచారమును మానుకొనరు. ఇరుపక్షములవారును తమతమ విధానమును గురించి ప్రజలకు నిజమిచ్చుటకు అవకాశముండవలెను. ప్రచారము నాటంపరచుటకు యిత్నించుట కుద్రవైరితనము.

2. కంఠసామిచెట్టిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు, ఇరు పక్షములయొక్కయు నైతిక ఫలితములగురించి ఇంకొక విచారించవలసినదని గోరిరి. కాంగ్రెసువారిది జాతీయత. జాతీయత, మానవున కున్నతభావములొసగును. జస్తిసుపక్షము వారిది కులద్వేషము. కులద్వేషము సంకుచితబుధిని, కల్పవృక్ష భావమును ప్రేరేపించును. ఈ రెండుతరగతులలో మీరు దేనిని వరించెదరో, ఆ పక్షపు అభ్యర్థులకు 8 వ తేదీన మీరు వోటు నొసగుదు. కాంగ్రెసువారు ప్రజలకు రాజకీయములగురించి బోధించుచు వారు జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునాయకుల దూషించుచు ప్రచారమునర్చుచున్నారు. ఆత్మగౌరవము, సురక్షద గలమనుష్యులు ఈరెంటిలో దేనిని ఆమోదించెదరో వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు.

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణుల ఉద్యమమని కొంతమంది ప్రతిపాటుచు ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణుల ఉద్యమముగాదు-బ్రాహ్మణేతరుల ఉద్యమముగాదు. జాతీయోద్యమము. దేశమునందే జాతివారిని కాంగ్రెసు ఉద్యమము నిక్షేపించుట లేదు. అన్ని భాగములకు

లవారు, అన్ని జాతులవారు, అన్ని కులములవారు అందరు కాంగ్రెసునందు గలరు. స్వరాజ్యమువచ్చినయెడల బ్రాహ్మణులొక్కరే ఉద్యోగమునందుండవలరు. ఉన్నవారైనను, ప్రజాసామాన్యమున బ్రాహ్మణేతరుల అసహాయముపైనే ఆధారపడి యుండవలసివచ్చును. ప్రజాప్రాణాయమునకు వ్యతిరేకముగ అధికారుల కిప్పటివలె రక్షణమొసగుటకు శ్వేతాధికారస్వ మప్పుడుండదు. ఇప్పుడు బ్రిటిషు అధికారవర్గపు అడ్డదుగలచుగనుక ఏ యుద్యోగియైనను, నిరంకుశముగ వర్తింపగలుగుచున్నాడు.

చెట్టిగారు ముగించుచు భారతదేశము ప్రస్తుతము గొప్ప క్లిష్టస్థితియందున్నదనియు, ఈ సమయమునకాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే యెన్నుకొనవలెననియు హెచ్చరించిరి.

సి. ఎస్. గోవిందరాజు మొదలియారుగారు క్లుప్తముగ ముగ నుపన్యసించిన పిదప కాంగ్రెసునకు జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

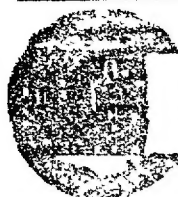
బీహారు ఒరిస్సా నామినేషనులు

పాట్నా, నవం 2:—అసెంబ్లీకి, రాష్ట్రీయశాసనసభకు యొకను యొకరిని నామినేషనులు జరిగెను. బీహారు ఒరిస్సా భూస్వాముల స్థానము అసెంబ్లీకి: రాజారఘునందన ప్రసాద సింగు, (ఒక్కరే అభ్యర్థి) శాసనసభకు, యూరోపియను కాన్సిట్యుటెన్సీ డబ్ల్యు. సి. మాగ్నెగరుగారు (ఒక్కరే అభ్యర్థి) నేడు మహమ్మదీయ స్థానములు, పాట్నా డివిజను అర్బుత్ పడవర, పాట్నా రూరలు, తూర్పుపాట్నా రూరలు భూస్వాముల డివిజను, పాట్నా డివిజను నామినేషనుల పరిశీలన జరిగెను. ఇవన్నియు క్రమముగా నేయున్నటుల కనుకొనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను చెట్టియార్లు-ఇంపీరియల్ బ్యాంకు

రంగూను, నవంబరు 3:—రంగూనులో వడ్డీ బ్యాంకు రము చేయు చెట్టియారు సంఘమువారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు మేనేజింగు గవర్నరు ఆఫ్ఫారెన్ స్మిత్తుగారికి సన్మానపత్ర ముర్పించుచు రంగూను బ్యాంకులో వడ్డీరేటు కొంచెము తగ్గింపవలసినదనియు కలకత్తాలో కంటే ఇప్పుడు ఎక్కువగానున్న దనియు ఒక్కమారు బ్యాంకునుండి 20 వేలకంటే ఎక్కువగా తీసుకొనుటకు అనుజ్ఞ నీయదలసినదనియు కోరిరి. బ్యాంకువడ్డీ తగ్గించినట్లయిన చెట్టియారులు తగ్గించెదరనియును అప్పుడు పరిజలకు కాంతియు తృప్తియు యేర్పడుననియు బదులుచెప్పి స్మిత్తుగారివిషయములను బ్యాంకు గవర్నరులయెదుట నుంచెదనని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

కెప్టెన్ రిగ్నాటు, లెఫ్టినెంట్లు కాపుగార్లు 12-4 నిమిషములకు కలకత్తా చేరిరి.

మన గామ పాత్రలు

రాకపోకలు:— ఎ. కె. మునిగారు నేడు కడపనుండి బెంగళూరు, గవర్నరుగారిని సందర్శించెదట.

మద్యనిషేధక సంఘము:— ఈదిగవ శ్రీరామ అడివ కాసనపాళ్ళపల్లెటగూడ సంపూర్ణ నిషేధమున కనుకూలముగ ఓటుజేయ నంగీకరించిరి:— మదరాసు- డి. బి. డి. కె.టి. కాచలంచెట్టిగారు పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు. డిండిగల- కె. పి. వి. ఎన్. మహమ్మదు మీరీకేతరు. కృష్ణ-ఆ. కాశ్యపరావుగారు, కె. మారయ్యగారు. బళ్లారి-ఎం. కె. రంగప్పగారు.

పోస్టాఫీసు సెలవు:— గురువారం 4 వ లేదీ ఓపావలి యగుటచే పోస్టాఫీసు సెలవు. ఆదివారమునలేనే పనిజరుగును. కాని ఆరోజు సీమలపా బోయెడి దినముగటచే ఉదయం 8-11 గ. వరకు మధ్యాహ్నము 2-6 గ. వరకు కాబట్టి స్థానికులు విక్రయించబడును. రిజిస్ట్రీ పార్సెన్సు మున్నగునవి తొలగిపోయిన పంపబడెను.

మరణసంఖ్య:— అక్టోబరు 30 వ లేదీతో అంత మయ్యేవారమునందు ఎం టెరెస్ట్రీయమువలన 4 రు, మలేరియా వలన 21 రు, యిరెక్టర్లువలన 16 గురు చనిపోయిరి. మరణసంఖ్య సామాన్యమునకు 38.2 నాల్గవది. అంతకు ముందువారము 40.1 నాల్గవది యుండెను. నిరక్షియవారమునందు 47 నాల్గవది యుండెను.

నాగనరనాయుడ్యము:— ఈదిగవ స్థలములలో ఆయాదినములందు సాయంకాలము 5-6 గ మధ్య నాగస్వర వాయిద్యము జరుగును:— పీఠిపాళ్ళ-8 లేదీ, రాదినీను పాళ్ళ-15 లే. లానుస్వేర-10 లే, శివజ్ఞానపాళ్ళ-17 లే, వేణుగోపాలచెట్టిపాళ్ళ-22 లే. వసంతిమండపం-13 లే. మెరినాబిలి-14, 21 లేనులు. నారాయణస్వామిచెట్టి లాను, రాయపేట-28 లే. మిరుసాపేటపేట కార్పొరేషన్ నుగ్గులు-29 లే. నంగంబాకం టాంకుస్వేర-30 లే కోమలేశ్వరంపేట ఆయాస్వామిపిల్ల పాళ్ళ-7 లే.

ఆర్యవైశ్య ఉచిత సంస్కృతాంధ్రపాఠశాల
ఈనెల 28 వ లేదీ శనివారము ఉదయము 7-80 గంటలకు, మాసంఘమువత్తమున ఆర్యవైశ్య విద్యార్థుల నిమిత్తము ఒక యుచితపాఠశాల స్థాపించబడినది. శ్రీయుత కవిభూషణ దోమా కేంకలస్వామిగారు రాచార్యులుగా నుండట కియ్య కొనిరి. ప్రారంభోత్సవసభకు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మనిధి సభ్యులగు వల్లభా పార్థసారథి శ్రీకృష్ణ రఘుకృతనవహించి పిమ్మట గజేంద్రగారు సంస్కృతాంధ్ర భాషాప్రాశస్త్యమునుగూర్చియు, ఆర్యవైశ్య లాభావలను శ్రద్ధతో నభ్యసించవలసిన యవసరమునుగూర్చియు, చక్కగా మనస్వసిందిరి. పిదప, వల్లభా సూర్యనారాయణగారు, వల్లభా కృష్ణస్వామి శ్రీకృష్ణ వి. యె. గారు మున్నగువరకు బుద్ధిమత్తు నాశిర్వదించుచు నుపన్యసిందిరి. వందనములతో సభ ముగింపునకు వచ్చెను. కంచర్ల రామమూర్తి వి. యె. యల్. టి. కార్యదర్శి.

మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారు

రెస్పాన్సివు పక్షప్రచారము

(ఒకవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, నవం 8:— మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారు రాజమండ్రి లాకాలో ప్రచారము జేయుచున్నారు. గుబ్బా రావుపంతులుగారు అమలాపురం లాకాలో తిరిగివచ్చిరి. బులుగు ప్రకాశం, ఎర్రమిల్లి గుబ్బారావు, కేమగిరిరావుగారు అమలాపురంలో యితరవక్తలు రామచంద్రరావుగారికి బాగా పనిజేయుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము రాజచంద్రరావునే యెన్నికొనవలెనని గోరుచు లై. ఆ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు బెంగళూరునుండియు, లాలా లజపత్రాయ ఖాండ్యానుండియు, జయకరుగారు బొంబాయినుండియు, జన్నాగారు బొంబాయి నుండియు, పర్. పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యగారును, కలకత్తానుండి బి. చక్రవర్తిగారును, పూనానుండి యక. సి. కేల్కారుగారును, మరల లాలాజపత్రాయ లాహోరునుండియు తిరిగివచ్చి బంపుచున్నారు. (తెలివార్)

న్యాయస్థానవార్తలు

ఓడ సరంగు హత్యకేసు

న్యాయమూర్తి వాలసుగా రీదినమున హోజోర్ట్ క్రిమినలు సెషన్సునందు ఓడ సరంగుహత్యకేసు విచారణముగించెను. ఈకేసులో అబ్దుల్ బారీ అనునతడు ముద్దాయి "జోచె న్కెర్లు" నాకపై నెత్తొకసరంగు జూలై 28-వ లేదీన ముద్దాయి, "చోచెన్కెర్లు" అను నాకయందే మరీయొక సరంగుఅగు అజదుల్లా అనునతనిని హత్యగావించెనని ఆరోపింపబడెను. ముద్దాయియు, మరణించిన యతడును చాలన్నే హితులు. చోచెన్ కెర్లు చెన్నపురి నాకాశ్రయమునుండగా, 22-వ లేదీ సాయం త్రయ అజదుల్లానాకనువడ తీరమునకువెళ్లెను. ఆరాత్రి అతను తిరిగిరాలేదు. మరునాడుదయము తిరిగివచ్చెను. ముద్దాయియు అజదుల్లాయును ఇరువరుసుకలసి, ఓడ క్రిందిభాగమును బాగు జేయుచుండిరి. వారిరువురును వీధి మాటలాడుచు కొనుచుండిరి. అట్లు మాట్లాడుకొనుచుండగానే, ముద్దాయి ఆకస్మికముగ ఆగ్రహమంది, అజదుల్లాను కత్తితో కడుపునందు పొడిచెను. ఆసందర్భాన్ని, నాకలోనివారందరును అచ్చటికివచ్చి, అజదుల్లాను వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. అతడచ్చట మరణించెను. ముద్దాయి కిని అజదుల్లాకును, అస్వభావికముగ, సంభోగసంబంధము గలదనియు, వారిరువురును, ఆభిప్రాయ భేదమును గలిగి ఇతరులవద్దకు పోయెననియు, అందుచే ముద్దాయి ఈ వ్యూహమున అజదుల్లాను పొడిచెననియు, ప్రాసిక్యూషనువాదన ఈ సందర్భమున ప్రాసిక్యూషనువారు ముద్దాయిపై రెండు సేరము ఆరోపించిరి. హత్య నొనర్చెనను సేరమొకటి, ప్రాణాపాయకరమున దెబ్బను కొట్టెనని మరీయొకటి.

తానీ సేరమొనర్చలేదనియు ఓడయందు తన విరోధులు క్రతుత్వముచే తనపై సేసేరమును మోపిరినియు ముద్దాయి వాదన.

ఈ దినమున మొట్టమొదట మెయికుహుస్సేను అనునతని సాక్ష్యముగై కొనబడెను. ఇతడు లాస్కరలలో నొకడు. ముద్దాయి, అజదుల్లాను కత్తితో పాడువగా నితడుచూచెను. వారిరువురును, ముందుగావివాదుపడలేదు. లాస్కరలందరును సరంగునాయకునకు ప్రతిసెలకు రు 5 లు బహుమతిజేయు వాడుక గలదు. ముద్దాయిగూడ ఇచ్చుచుండెను. సరంగులందరు సాధారణముగా, ఎల్లప్పుడు కత్తుల దగ్గరనుచుకొనెదరు. సేరము జరిగిన ఉదయమున, ముద్దాయి కత్తి నెక్కడనుండి తెచ్చెనో తనకు తెలియదు.

పిదప సరంగుల నాయకుడగు మెయికుహుస్సేను సాక్ష్య మొసగుచు ముద్దాయి చాలదుబ్బుడనితనఆభిప్రాయమనిముద్దాయి తనను పొడిచెనని అజదుల్లా తనతోచెప్పెననియు నుడిచెను. ముద్దాయితరపు న్యాయవాదియగు కోయిలోగారి అద్దపవాళ్ళకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు తాను లంచములు పుచ్చుకొనుచుండెనను విషయము నిజముగాదనియు నుడిచెను.

ఇంకను కొందరు సాక్షులు విచారింపబడిన పిదప, ముద్దాయి తాను సేరముజేయలేదని నుడిచెను. 28 లేదీ యుదయము అజదుల్లా త్రొగివచ్చి, తన నొకపనిజేయవలసినదని యుత్తరపుతెనెను. తానందుకు నిరాకరించెను. అంతట అజదుల్లా కత్తితో తనను పొడిచెను. ఆదెబ్బ తనముంజేరిపైతెలిగి గాయ మొనర్చెను. అందుపై ఇరువరకు పోట్లాటజరిగెను. ఇంతలో తన గాయమునుండి చాలరక్తము ప్రవించిపోవుటచే తలతిరిగి క్రిందపడిపోయెను. అజదుల్లాకు కడుపుపై కత్తిపోటు యెట్లు తగిలెనో తనకు తెలియదు. తాను ఇతర సాక్ష్యమును దెచ్చుకొన దలచుకొనలేదు.

పిమ్మట క్రానుప్రాసిక్యూటరును, ముద్దాయితరపున కొయిలోగారును తమ వాదములను వివరించిరి.

పిదప జూరీవారి యభిప్రాయము నడుగగా హత్యసేరముక్రింద ముద్దాయి నిర్దోషియనియును, ప్రాణాపాయకరముగ కత్తిపోటుపొడిచెనను సేరముక్రింద దోషియని 8 గురు జూరరులును, సేరముడుగాదని ఒకజూరరును ఆభిప్రాయమును తెలిపిరి.

న్యాయమూర్తి జూరీ ఆభిప్రాయముతో నేకీభవించి రెండవసేరముక్రింద ముద్దాయికి 10 సం|| లకు కశితక్షును విధించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదిమాంధ్రసంఘసాధారణసభ
ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదిమాంధ్ర సంఘసభ 10-11-26 సం|| లేదీ బుధవారము గుడివాడ సేవాశ్రమములో ఈక్రింది హంశములగురించి ఆలోచించుటకు జరుగును.

- (1) మద్రాసు కాసనపాళ్ళలో మన ప్రాతినిధ్యము.
- (2) కార్యదర్శి కార్యనివేదనము.
- (3) ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆది ఆంధ్రమహాజనసభ జరుపు ప్రయత్నము.
- (4) లేబరు డిపార్టుమెంటువారి పనిని చర్చించుట, న|| జేవేంద్రుడు, గా|| అగస్త్యుడు,

ఏలూరు

(ఒకవిలేఖరి)

గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

ఏలూరుపట్టణముందు పెద్దబజారులో బాజాసంచా అమ్మబడుకొట్టలో ఎట్లనో నిప్పంటుకొని 12 గంటల సమయములో అగ్నిప్రమాదముకలిగి 11 కొట్లు కాల్చిపోయినవి. ఘాతము 80,000 రూపాయలు నష్టముకలిగినది. అనేకవిలువగలిగిన సామానులుగల కొట్లమధ్య ఈమందుసామానులు అమ్మబడుకొట్టకు లై పెన్సుయిచ్చుట చాల అన్యాయమైయున్నది.

గొల్లప్రోలు

(ఒక విలేఖరి)

గొల్లప్రోలు సంసానపు దావాలోని గోదావరిజిల్లా జడ్జి తీర్పుపై ఉండూరు రాణిగారు జేసిన హోజోర్ట్ అప్పీలు శ్రీపితాపురం మహారాజావారి కనుకూలముగా దీర్చానింప నట్లు 28 వ లేదీ మధ్యాహ్నమున తిరివాల్తులు వచ్చినవి. ఆ సాయంకాలముందు యిచ్చటి రహితులు అనేక విధములైన విజయోత్సవములను జేసిరి.

ఉయ్యాలవాడ (కర్నూలుజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

ఈ గ్రామముందు ప్రజలు గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమ రావుగారికి తమ కోట్లనొసంగుటకుత్తలసిక్ష్మయ్యలై యున్నారు. సేసంచారముజేసిన మాప్రాంతమువలె వోటర్లు విశేషభాగము కాంగ్రెసువత్తమునకే నోట్లొసంగుట నిశ్చయము.

మరణము

పాణ్యం శీతారామయ్యగారి తల్లి 99 సం||వయస్సుగల దేశభక్తురాలు 29-10-26 లేదీ స్వర్గస్తురాలైనది. ఈమె ముదు సలియయ్యగు గాంధీమహాత్ముని ఉద్యమముందును, కద్దరవస్త్రధారణముందును ఉత్సాహము పట్టుదలయు చూపించుచుండిరి. ఈమెయాత్మకు ఈశ్వరుడు కాంతినొసంగుగాత.

మోటారు ప్రమాదము

బొంబాయి, నవం 2:—క్రిందటిరాత్రి పెద్ద మోటారు ప్రమాదముజరిగెను. జి.వి.సి. వర్కుషాపు ఫోర్ములు సి.ఆర్. కింగు, హెర్బర్ట్ గీ గారిలు మోటారు నెక్లిజ్తో బోవుచు మోటారుకారుడు డికోనిరి. గీ గారికి కాలికి పీపుకు మంచిగాయములు తగిలెను. కింగుగారికి క్రిందబడగా గాయములు తగిలెను. ఉభయములను ఆసుపత్రికి దీసికొనిపోగా గీగారు చనిపోయిరి కింగుగారు కొంచెము బాధపడుచున్నారు. (ఆ.తె.)

నోటీసు

జిల్లాబడ్డిగారి కోర్టు సికింద్రాబాదు
సివిల్ న్యూట్ నంబరు 45, సం. 1921
ఎగ్జిక్యూషన్ డైరీనంబరు 414, సం. 1926.
కొండపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు అప్లెన్సి.

కే. పి. రామరావు డిక్రీ హోల్డరు.
కే. రామిరెడ్డి జడ్జిమెంటు డెట్టరు.
పైనచెప్పిన కేసువిషయములో అప్లెన్సి సికింద్రాబాదు డిస్ట్రిక్టు జడ్జిగారి కోర్టులో డిక్రీ హోల్డరు బాధ్యత, అధికారములను కొని, డిక్రీహోల్డరు స్థానమున తమపేరును మార్చించవలెనని దరఖాస్తు పెట్టుకొనియుండుటచేత, ఈవిషయ విచారణ నవంబరు తొమ్మిదవ తారీఖుకు వాయిదాజేయబడినదని, ఈ నోటీసు మూలముగా డిక్రీ హోల్డరుకును, జడ్జిమెంటు డెట్టరుకును తెలియపరచబడినది.

సికింద్రాబాదు } బు. రామానుజాచార్యులు
ది 1-11-1926 } అప్లెన్సి తరపున వక్తలు. [వి.వి.వి.ఎల్.

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయంబగు ప్రశ్నలు 5-కి రూ- 1-0-0. పై ప్రశ్న 1-కి అ. 0-4-0. వి. పి. చార్జివేరు.

ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను
వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

వి. కె. శతగోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.
తెలిపిలాసము:— "హనుమాన్" తిరుత్తణి.

ఉప్పువన్నా లేక రాష్ట్రీయకప్పమా- ఏది తగవలయును ?

ఉప్పువన్ను ఏమైనను రాష్ట్రీయకప్పము తగవలయునని
జస్తిను పక్షమువారు చెప్పుట

సామాన్యశాసనసభవారు ఉప్పువన్ను తగ్గించినందులకు సభవారి అసమ్మతిని తెలుపుటకై 1925 సం॥ మార్చి 19 వ తేదీన సర్ జేమ్సు సింప్సనుగారు అడ్డరనుమెంటు తీర్మానము తెచ్చిరి. ఈతీర్మానము ను బలపరచుచు జస్తినుపక్షమువారు తెలిపిన అభిప్రాయముల నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము:-

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

రాష్ట్రీభిమానముకన్న దేశభిమానము ఉత్కృష్టమైనదని చెప్పబడినది. దేశభిమానముకొరకు రాష్ట్రీభిమానము విడనాడుట సరికాదు. ఈఆడంబరములు నాకు పనికిరావు. మనము మనవాకిళ్లు మన స్వభావము మామకొనుటయే దేశభక్తి. ఇతరుల తేమముకొరకు లాభముకొరకు మనము బాధపడవలయునా?

మాకు ఆయుష్యము మాకు ఆరోగ్యము అని చెప్పవారు
ప్రజాప్రతినిధులా?

తూర్పు గోదావరిజిల్లా వోటర్లు రెడ్డినాయుడుగారి
సిద్ధాంతములను ఆమోదించెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదీని కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుచేయుడు.

వ్యవసాయసంఘ విచారణ

బి. యన్. పటేలుగారు

రిసర్చ్ ఫండు

బొంబాయి, నవం 2:-హాఫ్ కిన్ సంఘ సాంకేతిక సంఘ పకు వైద్యశాలను దక్కించుచున్న నేడు వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు తిరిగి కూడినప్పుడు పూనావ్యవసాయ శాస్త్ర ప్రవీణుడగు బి. యన్. పటేలుగారు పరిశీలించిరి.

ఆయుర్వేద విషయమున ఏర్పాటుచేసి యున్నట్లుగానే స్వేచ్ఛలు రిసర్చ్ ఫండు నోకదానిని స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుట సలుపవలసినది వీరు శిఫారసుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు కొంత వర కేసిరికి పహాయము జేయునట్లుల శాశ్వతమైన నిధి నోకదాని నేర్పరచి దానినుండి నేరునకు రిసర్చ్ ఫండుకు ధనమొసంగుచుండ వచ్చును. అట్టినిధిపై ప్రభుత్వముయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు ప్రతినిధులుగల రాష్ట్రీయ ట్రస్టీబోర్డును ఆధికారముండవలెను.

విద్యావిషయము

విద్యావిషయమున హిందూదేశమున విద్య వ్యవసాయ పు పనులందు యిచ్చుముగలిగించునట్టిగాని సానుభూతిగలిగించునట్టిగాను ఉండవలసినయు వ్యవసాయములోని సాధకబాధకములను యువకులకు తెలియజేయునట్టిది గాను ఉండవలయునని సాక్షిచెప్పెను. వ్యవసాయ శాస్త్రమును పట్టభద్రులైనట్టివారు తమకు తెలిసినంతవరకు మంచిపేర్లన్నికల వ్యవసాయవారాలుగా నుండుటలేదని చెప్పిరి.

దుగ్ధశాలలు మంచియెరువునకు మూలము

దుగ్ధశాలలను బెట్టి పోషించుటవలన ఆర్థికముగ లాభకారిగ నుండుటయేగాక అందువలన భూమికి మంచియెరువు కాగలదని వీరుజెప్పిరి. బోదా సంస్థానమునం దొక్కగామ మున్నదని ఆ చుట్ట దుగ్ధశాలను స్థాపించి పోషించు చుండుటవలన భూసారము అభివృద్ధిచేసి పంటలు బాగుగా పండెననిచెప్పిరి. సరియైన పద్ధతులమీద దుగ్ధశాలలను వడిపెట్టయిన ఆయాప్రదేశముల దుగ్ధము మారుమనయు బాగుచేస్తే మొలగునని నగరములకు మరింత చౌకగా దొరుకుననియు చెప్పిరి పిమ్మట పటేలుగారు గ్రామములందు విద్యాప్రచారమును గావించుటకు యువజన సంఘము లుండవలసినయు విద్యార్థులు నెలవుదినముల దీపము నే చేయుచుండవలసినయు చెప్పిరి.

రావుబహదూర్ పటేల్ గారు

పూనావ్యవసాయ కళాశాలలో ప్రొఫెసరు

ఈనాటి పూనావ్యవసాయ కళాశాలలో వ్యవసాయ శాస్త్రమును ప్రొఫెసరు రావుబహదూర్ పటేల్ గారు విచారించబడినప్పుడు నుమారు 6 సంవత్సరములనుండి వ్యవసాయ శాస్త్రము హిందూదేశమున ఘనీభవించి పోయినదనియు ఇప్పుడు దానినభివృద్ధి చేయఁజూచుట నులభసాధ్యము కాదనియు చెప్పిరి. ఒక్కొక్కరికరము భూమియందు నులభముగానే ఎక్కువగా పండింపవచ్చును. కాని ఎక్కువ ప్యాజిటికేట్లకొరకు తక్కువ ప్రతిఫలమే వచ్చునను ధర్మము వ్యవసాయమునందు అందు వ్యవసాయ పద్ధతులన్నియు ఘనీభవించినచోట ముఖ్యముగ త్వరలో నగపడును గావున ఆర్థికముగ నిట్లు పండించుట సాధ్యమునా యనియే విచారించవలసియున్నది లాభము వచ్చినట్లయిన అభివృద్ధిపద్ధతుల నవలంబించుటకు కేవల ఇప్తమును మాత్రమే గాక హిందూదేశములోని వ్యవసాయదారుడు మరుకువనమునగూడ కనబరచుచున్నాడు. మాలి వారిండు తేరన్నునాట నేను ఎప్పుడూను. కడివిని పడినవ త్వరములతో నూటికి పదునైన వ్యవసాయ పద్ధతియవీడి ఇతరుల పనులకు బోవుచున్నాడని లెక్కలమీద ఆధారపడియున్న ఫిండ్ల, ప్లీట్రాను 1925 నివేదికనుబట్టి ఎత్తిమాసిన కామట్టు గారికి ఏకే పెద్ద పెద్దపనులు పనివారిండు ఆర్జీంచియుండ వచ్చుననియు, వినులకు వివసాయమును నిడిచి పెట్టి తిరువాత నగరల కామట్టుని బాటుముందుండవచ్చుననియు సాక్షి బయలుపెట్టెను. హిందూదేశమున వ్యవసాయదారుడు ఇప్పటివలె పన్నుబట్టలు, టీమున్నును చేతగానిభోగములకు బోవుచున్నాడని వీరు అభిప్రాయపెట్టిరి. భారతీయులు నిరాడంబర జీవనమునే గడుపువలసినది నేడు భోగములైనవి రేపు అవసరములు గానా యనియు జీవితకలిమాము క్రమక్రమముగా ఎక్కువగుచుండుట అభివృద్ధి నూచకము గాదా యనియు అభ్యక్తు డడుగగా సాక్షాత్కృతులట్లు తిలచెరని సాక్షి బయలుపెట్టెను. భోగముల వడక్షీంబును అవసరమైన తిండినిగూడ నూనుకొని వానినే కొనుగో చేతగానిక ముఖమున నుడివిరి. ఇంకను సాక్ష్యము మును ఆహారశాస్త్రములకు పనికిన్నా పంటలును పనికిరాని పంటలును ఉండవలసినట్టిగా నుండునట్లెనియు భోజనపదార్థములు కానట్టి ట్రికాక్షీలు ఎక్కువగా పండింపబడుచున్నవనియు, ఎక్కువ మోతాదుగా పండించిన ఇతరదేశములలో మరింత యెక్కువగా పండించుచుండుటవలన ఫలితం తెగి వ్యవసాయదారునికి నష్టమేవచ్చుననియు చెప్పిరి. వ్యవసాయమునందు యంత్ర సాహాయ్యము నుపయోగించినట్లయిన మనుష్యులకు పనియందము గావున యంత్రములు పనికిరావని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను ఆరోగ్యపారిశుధ్య

బర్మాప్రభుత్వ తీర్మానముపై కార్పొరేషను ఆక్షేపణ

మరల ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరముపై కార్పొరేషను తీర్మానము

రంగూను, నవం 2:-రంగూనుఆరోగ్యపారిశుధ్య గూర్చి నివేదికగా కొకసంఘమును నియమింప బర్మాప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినదానిపై ప్రభుత్వమువారు రిబులజేటకుమందు కార్పొరేషనుతో యాభిచారణాంశములగు యు, సంఘసభ్యులనుగూర్చియు విచారింపక కార్పొరేషను ద్వారా కమిషనుయెడుట సాక్ష్యమియ్యకుండ జేసినందు క మృతినొచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు దానిపై విచారమునెలచు ప్రభుత్వమువారు రుద్దేజించినది భవిష్యత్తునకు దగిన మం విధానమును తగూర్చుకొని గోరిని చెప్పిరి. అయితే ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును గావించుటకుమందు కార్పొరేషను అధ్యక్షునితో సంప్రదింపు జరుగుటచేతను అధ్యక్షుడు కమిటీలో సభ్యుడుగనుండ నంగీకరించుటచేతను విచారణ కార్పొరేషను హామీయ లేకుండ జరుగుననియు, యావిషయముయొక్కావసరమువారు అధ్యక్షుడును మరల నాలోచింపవలసినది కోరిరి ప్రభుత్వమువారు కమిటీ సభ్యులలో నింక న కార్పొరేషను వారు నూచించువారిని జేర్చుకొనుటకుగాని, విచారణాంశముల మార్పుటకుగాని ఒప్పుకొనెదరు.

కార్పొరేషను సభ

నేడు జరిగిన కార్పొరేషను సమావేశమున యీ లేఖపై చర్చ జరిగి, ఆరోగ్యవిచారణసంఘమునకు కార్పొరేషనుతో వైద్యవలెననియు, కమిషనరువారికి తగిన సంగతులను సాక్ష్యమునుబట్టుటకు యేర్పాట్లు జేయగోరవలెననియు తీర్మానింపబడినది. అయితే కార్పొరేషను విచారణాంశమునుగూర్చి పోరబడినవివాదము లెంపరాదని చెబువగోరిరి. కమిషనరు కాలిఫోర్నియాగారిని విచారించినపిదప సభ్యులుగ జేరుటయే గాక కార్పొరేషనుసభ్యులు ముగ్గురుండవలసినది కార్పొరేషను వారు ప్రాసినలేఖలో నూచించిరి. విచారణాంశములలో, యీ మాగ్గముల నాచరణలో బెట్టుట కెంతభర్చనకో ఆఖర్చుకు పూనుటెల్లొ దెలుపగోరిరి.

కార్యక్రమమునందు మరి రెండు ముఖ్యాంశములుండెను. సి. హెచ్. కార్పూగ్నీగారి యుపపాదనముపైని కార్పొరేషను, రంగూను కోఆపరేటివు డెయిరీసొసైటీ ఆర్థిక నిర్మాపనిధినితలగూర్చి విచారణ సలుపవలసినది. సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారుకును కలెక్టరుకును ప్రాయ తీర్మానింపబడినది.

రంగూనులో యిండ్ల వసతినిగూర్చి మార్పులు జరుగలేదుగాక బాడుగల విషయమున నియమమునకు అవసరమని డాక్టరు ముక్రేగా రుపపాదించిరి. పెట్రెంబరు 8 వ తేదీని కాసన సభలో బర్మాప్రభుత్వ యేజెంటుగవనిజేయుచున్న కార్పొరేషను నామినేటేడు సభ్యుడు కిందాలుగారినువన లైబ్రాడుగల చట్టము మూడేండ్లకు ఉండవలసినది కాంపాగ్నీగారి ఉపపాదన మోడిపోయినట్లుల జ్ఞాపక ముండగలదు. ముక్రేగారుతమ తీర్మానమును సవరించుకొనుచు బాడుగల నియమచట్టము 12 మాసములకు లెక్కువగాని కాలముయన నుంపవలెనయు, రంగూను యిండ్ల పరిశీతులగూర్చి విచారింప ప్రత్యేకసంఘమును నియమింపవలెననియు గోరిరి. ఆవిధముగతీర్మానమంగీకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

కీర్తికేసులయిన దేవులపల్లి కామేశ్వర శాస్త్రిగారు

తూర్పుగోదావరిజిల్లా మండపేట పురనివాసులును కరోపకార పరాయణులును, సంస్కృతాంధ్రభాషలయంద నిరుపమాన సాంకేతికముగలవారును ఆయుర్వేద విద్యావైస్యమును నను పీరు 63 సం॥ జీవించి జ్వరాతిసారముచే అశ్మయముకు 2 మీ బుధవారరాత్రి 11 గం. లకు స్వర్గస్థులగుటకు చింతించుచు పురవాసులు ది 23-10-26 సం॥ తేదీని బ్రెస్టిలియన్ యడవిల్లి చంద్రసారాయుధ భట్టాచార్యులవారి ఆధిపత్యముక్రింద శ్రీవారిసారదుల దేవాలయమునందు మహాజనసభగావించి వారలొనర్చిన ఘనకార్యముల స్మరించుచు సభ ముగించిరి.

దంతుర్తి వెంకటకృష్ణమూర్తి.

సామాజిక చరిత్ర

ఆర్థిక సమస్యలను పరిష్కరించుట

దీనిని, నవంబరు 1:—ఈ కార్యక్రమమును చేయు చామాజ్యమునకు ప్రతినిధులు సమావేశమై క్రిందివిధమున సామాజ్య నియంత్రణలో సామాజ్య రక్షణమును నిర్వహించుట చేరిన సమస్యలను చర్చించిరి. సామాజ్య నియంత్రణమునకు చెల్లులనే సామాజ్య కార్యాలయమున చేర్చించిరి. వైద్యక రక్షణ సమస్యలను గూర్చి చర్చించుటకు వైద్యక మంత్రియ మున గూడెదరు.

ఈలోపు కమిటీలకు చేరిన విషయములు యభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. ఆర్థికసంఘమువారు ఉన్న ప్రాంతముల సంఘములను గూర్చియు, ఆహారపదార్థాలపై నియంత్రణను పంపిణీ, అంత సామాజ్య సంబంధములను పెంపొందించుటకు వర్తకపు లెక్కలను తయారుచేయుటకు గూర్చి చర్చించిరి.

సమగ్రత, వాయువా ర్థముగూర్చి గూడ ఆలోచించిరి. సామాజ్య అభివృద్ధిని పెంచుటకు దేశపు కార్యాలయము నేర్పాటుచేయుటకు ఆలోచించిరి. 1928 లో జరుగు సామాజ్య అభివృద్ధి సభలో చర్చించబడు విషయములను ఆలోచించిరి.

ప్రస్తుతమున్న రాకపోకల సౌకర్యములను యభివృద్ధి చేసి త్వరితగతినీ కమిటీకు తెలియజేయుటకు ఆలోచించిరి కర్షకులు అమెరికాలో యధ్యక్షులైరి.

విదేశాంగ కార్యాలయమున ఒకటికే సంవత్సరముల పనికిని ప్రధానామాత్యుల సంఘమునా రాలోచించిరి.

యధా కార్యాలయమున సంవత్సరపు సంఘము గూడెనది. ఆర్థిక అభివృద్ధి శాఖలో పరిశోధనలు గూడ సమావేశమైనవి.

సామాజ్యభివృద్ధి

ప్రభుత్వ గావాలనుట

దీనిని, నవం. 1:—ప్రభుత్వ సామాజ్య పంబ సంఘము వారు సామాజ్యభివృద్ధి ప్రతినిధులకు వివరించెను.

సామాజ్యము యభివృద్ధిగావాలనుట 'ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వ' సామాజ్యముగ మోక్షము నీయగలదని కర్షకులు అమెరికాలోనిరి. దీనివలన అఖండ విశ్వరూపు చేయగలననిరి.

ఆర్థికసమస్యను గొప్పదని అందరూ గ్రహించిరి ని బ్రాహ్మణులనిరి. ప్రపంచములో ప్రతిభాపంపులు లభింపజేయుచు సామాజ్యభావము ప్రతిబింబించుచున్నది. గొప్పసామాజ్య వర్తకమును సాధించుట కిదంతయు మనకు తోడ్పడుననిరి.

విద్యుత్ అవసరము

సామాజ్యములో వర్తకము నిర్వహించుటకు గొప్పయ భివృద్ధిగాంచి అన్యుని విశ్వవికారియను తోడ్పడును. క్రొత్త గొప్పవిషయములను తెరచుట, ప్రజలను నివసించుటలకు చేయుట యు త్వరితగతినీ పూర్తియగునని న్యాయజుడు ప్రధానామాత్యు డనెను.

విస్తారము జరుగుచేయుటచే కనడా ప్రధానామాత్యు గు మెకంకికింపగలదను సభకు రాలేదు.

కాన్ ముక్త్యుడ్ నౌక మరల ప య న ము చేయు చున్నది. పశుసమస్యకు తగిన సన్నీచిపులు ప్రవహించిరి.

గుట్టపుపందెముపై పన్ను

అమలుజరుగుట

దీనిని, నవంబరు 1:—ఈ సంవత్సరపు ఆర్థికసంఘము వారు విధించిన గుట్టపుపందెముల పన్ను నేటినుండి అమలులో నికవచ్చును. ఇట్టి పన్నును విధించెదమని ఏ ప్రాంతాలో కోశాగా రాధిపతి ప్రకటించెను. ఈలోపుక పరిశీలించుచు ఏర్పాటులు మున్నగువాటిని పూర్తిచేసినారు.

బర్మింగ్హాం, కైలో జరుగు గుట్టపుపందెముపై పన్ను నేటినుండి విధించబడును. గుట్టపుపందెములలో నిరుడు అనుభవము గల ముగ్గురు పోటీలు అధికారులను నియమించిరి. వీరి క్రొత్త రాసనమును అనుబంధములకు అధికారులకు సహాయము చేసెదరు. అంతయు నెమ్మదిగనే జరిగిపోయెను. పన్నును విధించుటచే పందెములను బహిష్కరించెదమని భయపడిరిగాని అట్లా జరుగలేదు. చాలమంది ప్రేక్షకులుగ వచ్చిరి.

వ్యాప్తి విధానము

దండుగ గాదు

లండన్, నవంబరు 1:— బుకానా గారు వ్యాప్తి విధానపు మదింపులను నిర్వహించుటకు పెక్కుమందిని పిలువగ వూహించిరి. 25 కలెక్టరు మునోగారు తెలియజేసిరి. ఇదివరకే పై 117 ప్రజల నందజేసినయు అందులకు ప్రతిఫల మేదియు ఆంధ్రకు ముట్టలేదనిరి. ఆరేనిని నిర్బంధముగ విచారణ చేయ వలెననిరి. ఆరేని ఇప్పటివచ్చిన సాక్షి యనిరి. ఆరేనిని పరిమిత చేయవలె విచారించుటకు వలెననిరి. వ్యాప్తి ముగ అడుగు ప్రశ్న లన్నిటికిని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చును. కమిటీ వారు అన్ని వివరములను గోరుదురని బుకానా గారు వారములేక ఒకపక్షము అగవలసి వచ్చును. కమిటీవా రేకానికములను జూచుటకు ఆరేని కల్గితిరి. తిరుమలేదు కాని మాన్యకలను మాత్రము కమిటీవారి కిచ్చి వేయజాలరు. సకన్య గావలసిన ఇచ్చెన రని నూచించిరి.

తమకు అసలు కానికములు అక్కరలేదనియు దేని వాధారము జేసికొని మదింపును తయారుజేసి దానినిజూపిన జావననియు ఆకానికము ఈగదివిడిచి ఎంచుకును బోదనియు మిమిక్కుగా రనిరి.

బుకానా గారు ఆరేని వ్యాప్తివాదితో ఆలోచించి ఆకానికమును మిమిక్కుగారి కందిచ్చిరి.

నే చాచి సాక్ష్యమును పూర్తిచేయ వలెనని బుకానా గారు కోరుచున్నా రని బుకానా గారి వ్యాప్తివాది దెలియ జేసెను.

నేను అకసరముగ దీర్ఘముగ పరిశీలించుట లేదేయని బుకానా గారితో మిమిక్కుగారినిరి.

7 సంవత్సరములనుండి జరిగిన సంగతుల వివరములను జేప్పలేననియు ఇంతకుపై ఎక్కువ కాలముతోను ఆరుటకు వీలులేదనియు బుకానా గారు నుడివిరి. తన యభిప్రాయమును తన ప్రకటనమునందే యున్నదని దెలిపిరి. ఈపనిలో తనకు నైపుణ్యమున్న వా లేదాయను విషయము నాలోచించుటకు తలపెట్టిరేని తన యనుభవముగల ప్రత్యేక నిపుణుల సంఘమువారిని నియమించవలెననిరి.

మదింపులను తయారుజేసినందులకు దెబ్బిచ్చిరిగాదాయని ఆతడు తయారుజేసికొన్న ప్రయత్నము సంగతులను జూపించ వలెననుట అసంభవమని బుకానా గారి వ్యాప్తివాది తెలియ జేసెను.

బుకానా గారికి దెబ్బిచ్చి విషయమై నిర్ధారణ జేయ గలనని దెబ్బిచ్చిరాగాదు వాదించిరి.

బుకానా గారి సాక్ష్యము కొంత 12 కోజులు కమిటీ అగవలసి వచ్చెననియు బుకానా గారికి కష్టమును ఇబ్బందిని గలుగజేయుచున్నారనుట నిష్పర్యాయజనము.

1914 లో బుకానా గారు నేనీ 267 లక్షల రూప్యముల మదింపు నిజమగుచో 1912 లో కిడ్ గారుజేసిన మదింపు 146 లక్షలే అయియుండవలయునని గ్రీండ్ మియర్స్ గారినిరి. బుకానా గారితో అవిషయమునుగూర్చి ప్రత్యుత్తరము నీయ దలచుకొనలేదని బుకానా గారినిరి.

సంక్షిప్తవిలేఖరి ఆచూకలను ప్రాసెస్సింగు. అదిగో, నాతేఖున్నవి. విశిష్టమువచ్చినటుల వాటి నుపయోగించు కొనవచ్చును.

సరే, మంచిదని గ్రీండ్ గారినిరి.

సంవత్సరముల తరబడి ఈవిధానము సాగుచుండ అపు డంతయు ఊరకుండి ఇప్పుడెట్లు ఖండించుట నాకునచ్చుటలేదు. అర్థముగావున్నదని మిమిక్కుగారినిరి. వీరు బొంబాయి ప్రభుత్వ మునకు ప్రత్యేకనైపుణ్యముగల సలహాదారులు. అట్టితరీ మునకు ఇప్పుడెట్లు ఖండించుట నచ్చుటలేదని తనకు కార్యనిర్వాహకపరిషత్తువారిము నీయలేదనియు వ్యవహారము తృప్తికర ముగ లేనపుడు హెచ్చరించుచునే యుంటిని బుకానా గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కావలసినపనిముట్లు సమపాదములు అన్నియు తేవులో గలవనియు, నౌక నుపయోగించుటలో ప్రపంచజ్ఞానము నుపయోగించలేదనియు, నౌకను ఎంతవఱసిన జేయగలదనియు, కాని మానవులే అందులకు వీర్య దీన వ్యక్తులే తమధర్మమును నిర్వహించలేక పోయిరి. ప్రభుత్వపరిశీలనము, అధికారమును తీసివేయవలెననియు, మరల పనికాలమునచ్చుటకుముందుగనే ఇప్పుడున్న సిబ్బందినంతను తీసివేయవలెననియు, నెందర్నీ పనినంతను పూర్తిచేయుటకు కంట్రాక్టర్లనుండి దప్పించవలెననియు బుకానా గారినిరి.

అమెరికా ప్రతినిధి విక్రయించుటకు 16000000 పౌనుల పెట్టుబడితో ఎనిమిది కార్పొరేషనులు ఏర్పాటులను జేసెనట.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

కార్మికపక్షమువారి తీవ్రసంకల్పము

టోలీసు, లిబరలుపక్షములు

దీనిని, నవం. 1:—లండను మునిసిపల్ ఎన్నికలు 1928 వరకు జరుగెను. ఇంగ్లండువేల్పులో నేడు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. ఇంగ్లండు ఉత్తరభాగమున కార్మికయభ్యుత్థుల అంతుగ పనిచేయుచున్నారు. మునిసిపల్ వర్తకమును పొంద జేసెదమనియు, మునిసిపల్ పనులందు ప్రత్యేకముగ కార్మికమును నియమించుటనుగూర్చియు ప్రయత్నించెదమని కార్మికపక్షమువారు దెలుపుచున్నారు.

కార్మికయభ్యుత్థులు	788
కన్సర్వేటివులు	885
లిబరల్స్	299
ఇండిపెండెంట్లు	249

లంకాషైరు, యార్క్ షైరులో లిబరల్స్ కన్సర్వేటివులతో కలిసి సహకారముగ పనిచేయుచున్నారు. ఇంగ్లండు ఉత్తరభాగమున మునిసిపల్ వ్యవహారములందు

లిబరల్స్ జోక్యము కలుగజేసికొనుట అధ్యక్షమగుచున్నది. కార్మికము ఇంతవరకు 147 స్థానములను గెల్చిరి. 8 స్థానములను కోల్పోయిరి. కాన్సర్వేటివులు 18 స్థానములను గెల్చిరి. 87 స్థానములను కోల్పోయిరి. లిబరల్స్ 7 స్థానములను గెల్చిరి. 56 స్థానములను కోల్పోయిరి. ఇండిపెండెంట్లు 18 స్థానములను గెల్చిరి. 34 స్థానములను కోల్పోయిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాన్ సంఘము, లండనులో ఉన్న దేశకోగనివారణ కార్యాలయము, 250 పౌనుల విరాళము నొసగిరి.

బొగ్గుపరిస్థితులు

నాటింగుహంపైరువారు జిల్లాపరిష్కారములకు

ప్రయత్నించుట

దీనిని, నవంబరు 1:—ఈవారము ఒకటికే వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొనుటకు గనులపనివాండ్రకు ఇంకొక అవకాశమునిచ్చుచున్నది. ఈయవకాశమును వారు వినియోగించుకొనవలెనో లేనో గురువారము ప్రతినీధిసభవారు తీర్మానించెదరు.

ఇంతవరకు ప్రతినీధిసభవారి నిశ్చేత ప్రయత్నములు ప్రేక్షయూనియనులపై పన్నుల ఏర్పాటులు పనివాండ్రకు లభించలేదు.

గనులలో పనివాండ్రు ఎక్కువగజేవచ్చి పనిచేయుచున్నారు.

ఇతర ప్రేక్షయూనియనులు పై ఏర్పాటులకు అంగీకరించదు. అది తిరస్కరము. పరిశీలనచాలన నలయు కలపగలరు. మటుంబోపయోగమునకు బొగ్గులను, దానినిగూడ రెండింతలుజేసెదరు. ప్రస్తుతము అంతగ లాభముందునటుల కన్పించు పనివాండ్రకు, నేడు గనులలో 8578 మంది ఎక్కువవచ్చిరి. సామాజికము చాలయెక్కువగ వచ్చెదరు. ప్రస్తుతము 2781800 మంది పనిచేయుచున్నారు.

నాటింగుహం గనులపనివాండ్ర సభవారు జిల్లాపరిష్కారమునకు ప్రయత్నించుచున్నారు. యజమానులను కలిసికొని స్థానిక ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు రానుబారము నేర్పాటు జేసిరి. లీస్ట్ యున్నలో బొగ్గుపన్ను ఆగిపోవుట అంతరించినది.

ఇరాకుమంత్రివర్గము

రాజీనామాలు

బగ్దాద్, నవం. 1:—పార్లమెంటు అధ్యక్షుడవడికి ప్రభుత్వము నియమించిన యభ్యర్థి ఓడిపోవుటచే మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చెను.

రోడ్డునిధి

దీనిని, నవం. 1:—మోటారు రైలెన్సు పన్నులను, 18250000 పౌనులకుపైగా వచ్చినవట. గ్రాంటులు 17500000 పౌనులు వచ్చెను. నికరముగ ఇచ్చిన మొత్తము అసగా వచ్చిన సొమ్ము 16750000 పౌనులను మించినది.

1920 నుండి 1925 వరకు ముఖ్యము రోడ్డు వేయుటకు వంతెనలను గట్టుటను రోడ్డు నిధినుండి 35000000 పౌనులను ఏర్పాటుజేసిరి. ఈపనుల మొత్తపు ఖర్చు 54000000 పౌనులకు మించును.

1925 లో 1547000 శకటములకు రైలెన్సు నిచ్చిరి. నిరుడు 1885800 బండ్లకే ఇచ్చిరి.

దొంగనల్లమందును బట్టుకొనుట

ఇద్దరు చీనా వ్యక్తులను బట్టుకొనుట
కొంగూర్, నవంబరు 2:— కొంగూర్ నగర దివల కా
చా కావలిగాయముండ 10000 డోలరుల వొంగ నల్లమందును
తెలియని బట్టుకొనెను. ఇద్దరు చీనా వ్యక్తులను దొంగిలించి
అరెస్టు చేసిరి.

ఇర్విను ప్రభుని సంచారము

లండన్, నవంబరు 2:— ఇచట ఇర్విను ప్రభుని సంచారము
సూర్య వార్తాపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి.

మాంచెల్లరు గార్డియను పత్రిక

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మంచి సమాచారము ఇర్విను ప్రభు
ఇంజనీయరు జె. రి. తనకు లభించిన మంచి వార్తాకాళము
మొదట ఎంతయు యువయోగకరముగ వినబోగలదుకొను
చున్నాడు.

గార్డియను పత్రిక

తెక్క కమిషనువారు అసంతోషము వ్యవసాయ సమస్యను
ముఖ్యముగను లాభకరముగను విచారణ ఫల్య లేదు. వ్యవసాయము
ముఖ్యమైనది గావలెనని అచట నున్నవారు క్రొవపించవలెను
గాని, (ప్రానికోత్సాహము) ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరపుటయంట
చే యున్నది గలగదనుచున్నది. గ్రేటు బ్రెటునుకు బొగ్గును గొం
పావు నాకలమీద వావితులు సంతకము చేయవలెననియు, గనుల
ముఖ్యమైనది సమీక్షము ప్రతివారము పిల్లింగో, లేక
అర్హతతో ఇవ్వవలెననియుజేసిన ఏర్పాటులను బ్రెటిషునావి
యలు విచారించిరి ఏకగ్రీవముగ.

ముస్సోలినిగారు

ముస్సోలినిగారు నాలవపర్యాయముబయటబడుట

దైవమే రక్షించుట

బొలోగ్నా, నవం. 1:— ముస్సోలినిగారిని ఎవరు ఏ
కారణముతోనూ తరనియు దైవమే రక్షించుననియు ప్రజలను
చూపుట.

సంవత్సరములోపుగ ఇది వాలసనారి ముస్సోలినిగారిని
నాల్గుట.

పెన్ను కాంగ్రెసును తెరచినపుడును, ముస్సోలినిగారికి
ఏమిగా బహుభంగమునుబట్టిరి. ఆతనిని గాల్పించుచు ముస్సోలి
నిగారు నిర్భయముగనుండును. మందహాసముగ తలపంకించెను.
భయములేదన్నటుల ఆతడు నన్నేమియు జేయలేదన్నటులను
చెప్పించిరి. అదేమియు ప్రమాదములేదు. ప్రతిక్రియను జరుప
కుండ ఏర్పాటుజేయవలెనని ముస్సోలినిగారు తరువుజేసిరి.

అన్ని రాష్ట్రములకు ఇట్లే ఉత్తరవుల నంపిరి.

ముస్సోలినిబండియట్లు ప్రజలు మూగి మోటారును పై
కొత్తిడి ముస్సోలినిగారిని గాల్పించునని కొట్టి పొడిచి అపుడే
యమిరి.

భగవంతుడు రక్షించుగాక యని స్త్రీలు ఆకనిపై తు
మ్మిస్తూ మను కురిపించిరి.

అతనికై స్టేషనులో వేచియున్న ముస్సోలినికుటుంబము
వడిదేయము తెలియదు. జరిగినదానిని నవ్వులు ముస్సోలినిగా
కు జెప్పిరి. భార్య చాల కలవరబడెను. పిల్లలు కాగించు
కొనిరి.

తైలువాపునకు ముస్సోలినిగారికి ప్రజలు బ్రహ్మకథ
మును బట్టుచునేయున్నారు.

విన్న ఇటలీలో అంకటను ముస్సోలినిగారికి గంపము
తెచ్చవలెనని ఉత్సాహములే.

ప్రాప్తియు విశ్రాంతి ఇవోళ్లు సంవత్సరమున తాను తల
పెట్టినదని పూర్తి అగువరకు తనకట్టి ప్రమాదము రాదని
ముస్సోలినిగారునరి.

ఇతనిని గాల్పించుట ఆంటియో జంబోనీ అను యువ
కుడు. 25 సంవత్సరముల వ్రాయుచున్నాడు. బొలోగ్నాలో
మొదటకొని కొనుకు. ఇతనినిండి పూర్వము అరాచకము.
ఈమధ్యను కుత్తరమును తనకో ఇంకను నాన్నివారిని చూచా
యెందుచున్నాడు. ఈవ్రట కుత్తరవాడు లండనిని ఉరిదీయవలె
చేయవలెనని.

ఇంగ్లండులో కవుల ప్రభువు అభిదానములో ఆతడు
ముఖ్యముగా విడిచిబెట్టుటకు పిలువదని తీర్పుజెప్పిరి.

భారతదేశమున వర్తకము

అధిని వేకవాణిజ్యభామాత్మ్యని స్పష్టాపన

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, నవంబరు 2:— ంక వాణిజ్య సంఘము
శ్యామ్యులుగారిటు భారతదేశముతో వర్తకముగా విషయము
ప్రకటించిరి. ఇండియా విద్యుత్తుతో వర్తకమును దిగు
మతి సరుకులను గొనుటకు విస్తారమునున్నది. దిగుమతి
రకు వేచియున్నది. చాల చిన్న గూడుకొన్న యంత్ర
ములను, సామగ్రిని కొనునపుడు వీటిని విక్రయించు ఫరములు,
కంపెనీలు ఈవిషయములను ప్రత్యేక పరిజ్ఞానముగలవారిని
నియమించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధులు గోరుచున్నా
రు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానుల సహాయము పెక్కువలెయవలెననిరి. ఇం
డియాలో యంత్రములనుకొను ఇంజనీర్లతో బ్రెటిషు సాంకేతిక
ప్రతినిధులు ఉత్తర ప్రభుత్వములను జరుపుచుండెను. విక్ర
యములకు జూపు యంత్రముల సంగతి సంది
ర్భములను వారు తెలుపుచుండవలెను.
ఇండియాలో కొనుచున్న యధికారులు యంత్రముల మంచిని
డలను దెబ్బ బ్రెటిషుసాంకేతిక పరిజ్ఞానుల సహాయము తమకు
లేదనుచున్నారు. ఇండియాలో యంత్రములతో ఏదైన భాగ
మును పొగొట్టించునని పూరితేయుటకు అట్టి భాగములను అ
దనముగనుండులేదని ముఖ్యమంత్రియన్నారు. ఇండియాపరిస్థితు
లకు సరిపోవు వ్యవసాయపు యంత్రములను ఒకేసమీక్షానుతి
యారుజేయుటకు ఫరములకలిసి పనిచేసినచో ఇండియానుండి
వ్యవసాయపు యంత్రములకు ఎక్కువఆదరమువచ్చును. కాని దీనిని
భారతదేశ వ్యవసాయ సహకారపరపరిశోధన సాధించ
వలెను.

తురుష్క విదేశాంగ పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

కాన్స్టాంటినోపల్, నవంబరు 2:— జాతీయభగ్ను తె
రదుడు సేవనలు అసంఖ్య-కమాలు పాపాగారు విదేశాంగవ్య
వహారములగుర్చి ఇట్లు జెప్పిరి:— ఇరాకునీరియా పరిపాదు
ల నిర్ణయములగుర్చి చెయవలసినవను జరుగుచున్నవి. దీని
వలన బ్రెటును ప్రాంతుతో తగ్గి-సంబంధములు పెంపొందు
చున్నవి.

తెహరాక దురంతము

వార్తాప్రచారక నిషేధము

తెహరాక, నవంబరు 2:— బోలీసువారు ప్రకటించిన
కొన్ని సంగతులకు ప్రతికా సంపాదకులు కొందరు అసత్య
మునుటచే ఇకనుండి ముదారాన్ గారి మరణమును గుర్చి
ప్రతికలంబేమియు ప్రకటించరాదని ఉత్తరవుజేసిరి. పెరిషి
యా చక్రవర్తి ముదారాన్ గారికి తనవిచారమును తెలిపెను
తింతియాలముగ. తనకు కీక్రపు తెలియకు తేరనియు ఇవి రాచ
కీయములకు సంబంధించిన సేవము ముదారాన్ గారనిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సు పౌరసత్వము

హిందువులకిచ్చు సంగతి

స్టాక్ ప్రాక్టిసిస్ట్, నవంబరు 2:— 1923 లో
యునైటెడ్ స్టేట్సు పౌరసత్వమునకు హిందువులు అర్హులు
గారని కుక్రీతు కొద్దవారు తీర్మానించినను క్రింది కొద్దవారు
రాన్ అంజిలో అట్టార్ని అయినట్టియు సుద్రుసద్ధ స్థాందన
పాండిత్యప్రతిభ గల్గినట్టియు పండిత సహారాంగారి కిచ్చిన
పౌరసత్వమును అపీలు సర్కటుకొద్ద వారంగీకరించిరి. ఇక
మీదట వ్యాయస్థానకాలవాగు ఇంకొక ఉత్తరవును ఈవిష
యపై సుప్రీముకోర్టు వారినడిగవరట.

బడంబడిక సత్వముల సుల్లఘించుట

యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారి యాక్షేపణ

వాషింగ్టన్, నవంబరు 2:— కస్తము కరిపాలనాధికా
రుల ప్రమేయము లేకుండ స్వతంత్రముగ వ్యవహరించుచున్ననూ
తన పరిశీలకసంఘమువారు లేవులో ప్రకటించు నాకలను పరిశీ
లించుట అసలు బడంబడిక మరతులకు భిన్నముగ నున్నవి యు
నైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు క్యాంటన్ ప్రభుత్వమునకు
తెలియజేసిరి.

వాతావరణ స్థితి

1926 సం॥ అక్టోబరు నెల 3-వ తేది బుధవారము

వాతావరణ స్థితి	అక్టోబరు 2	అక్టోబరు 3	అక్టోబరు 4	అక్టోబరు 5	అక్టోబరు 6	అక్టోబరు 7
గోపాలపురం	99.6	65.7	...	4.71	...	4.23
విశాఖపట్నం	84.6	74.5	...	3.44	...	4.50
కాకినాడ	85.5	74.3	...	4.26	...	4.75
మచిలీపట్నం	82.7	74.0	...	4.05	...	5.50
కర్నూలు	92.1	67.7	...	0.78	...	3.00
బళ్లారి	89.2	66.6	...	2.78	...	1.53
ఆనకాపూరు	3.00	...	+ 0.27
కడప	89.2	71.4	0.04	2.18	...	3.43
పెన్నార్	85.4	75.3	0.11	5.19	...	4.30
మద్రాసు	86.1	73.3	0.21	7.32	...	5.90
కడపూరు	82.5	73.6	0.19	6.70	...	5.90
నీలము	89.1	71.2	...	3.91	...	3.47
కోయంబూరు	84.1	70.3	0.69	2.48	...	1.63
తిరుచనాపల్లి	97.6	74.4	...	3.74	...	1.78
నాగపట్నం	79.6	74.9	0.82	9.20	...	3.66
మధుర	88.2	74.9	...	10.85	...	2.12
పాండు	83.3	76.7	0.34	9.37	...	+ 0.99
తిరునల్వేలి	5.91	...	1.51
తిరునెల్వేలి	83.0	76.6	0.55	6.91	...	4.62
కొచ్చిక్	84.3	75.4	...	15.64	...	+ 1.22
కాలికట్టు	86.3	74.6	...	9.74	...	1.36
మంగళూరు	98.5	75.8	...	12.95	...	+ 4.82
తెనకూరు	84.3	64.2	...	5.86	...	+ 0.62
మర్కాస	75.1	62.2	...	3.78	...	- 0.58
కొడెకనాల్	59.7	51.3	0.08	9.89	...	+ 0.67

సర్కారులు:— గోపాలపురంలో ఆకసము నిర్భయముగ
నున్నది. తక్కినచోట్ల మబ్బు దట్టముగనున్నది. ఆర్ద్రక తక్కువ.
గోపాలపురంలో 4 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. మచిలీ
పట్నములో 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ గోపాలపురంలో రాత్రివేడి
మి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— కడపలో చినుకులుపడెను. మేఘములు
విస్తారముగనున్నవి. కర్నూలులో మాయాకుంటె గాలి
ఎక్కువపొడిగానున్నది. ఇచట పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు మా
ములుకంటె ఎక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు
తక్కువ.

కర్నాటకము మద్రాసులో 0.21" కడపూరులో 0.19"
పెన్నార్లో 0.11" వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి
అర్ధంత అచటచట ఎక్కువ కడపూరులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీ
లు తక్కువ.

ఈశాన్యమున మబ్బులు విస్తారముగనున్నవి కొరహం
అడ తీరమున వాన ఎక్కువగ కురియవచ్చును.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,

సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

పంజాబు స్త్రీశాసనసభ కభ్యర్చిని

స్త్రీనియోజకాధికారఫలము

కాహూర్, నవం 2:— కాహూర్లో కభ్యర్తాధిక
స్త్రీలు ఉండుట కాలుండును తొలగించుట
వలసి పొందినట్లు గావున పోలీస్ స్టేషన్లు ఫో
జాఫూరు అన్నెను స్థామనంకి పంజాబు కాపాడుభ కభ్యర్థి రిగ
మండిను. (ఆ. (పె.)

నర్ బేసిలు బ్లా కేటు దుపయోగము

రంగూను, నవంబరు 2:— గోల్ నర్ బేసిలు బ్లా కేటు
దింపతులు నేడు 'అంగోరా' లో బయటదేరి కలకత్తాకు
గో యిరి. (ఆ. (పె.)

గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల నీటిసరఫరా

(నునర్ల శ్రీరామస్వామిహంగారు)

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమున నీటి సరఫరా విధానము బంగాళ సాంచాల రాష్ట్రములతో పోలిస్తే అత్యల్పమని చెప్పవలయును. వంగదేశములో 2½ కోట్ల యకరముల పరిమాణాని యున్నది. గోదావరి కృష్ణా డెల్టాల మొత్తపునూ నీటిసరఫరా నిరుపది లక్షల యకరములు మాత్రమే. ఇక్రిగేషను శాఖవారి యిప్పటి విభాగము బహుసంకుచితముగ నున్నది. గోదావరికృష్ణలక్ష్మి యిప్పటి డెల్టాలను పూర్తిచేయుటకే బ్రహ్మాండమగుచున్నది. ఎట్టకేలకు చిర కాలము నకు నీటి పాలవరంబు లందు ప్రాజెక్టు కట్టబడుచున్నది. కోరంగి జిల్లమునకింకను ఫలమోక్ష కాలము రాలేదు. కృష్ణాక్రింద దేవరకొల నీరు ఏబదివేల యకరములకు ఆనకట్ట వట్టిరై తెచ్చు చేయబడినప్పటికిని కరువుకాలన ప్రవ్వబడుచులేదు. గుంటూరుజిల్లాలో పశ్చిమకృష్ణా డెల్టాక్రింద ఆయనకట్ట కెన్నుచేయు యత్నము లాలస్యముగ యోచింపబడుచున్నవి. ప్రారంభములో వంశధార, నాగవల్లి, కారడ, సరహా ఖాండన, కేపల్లి, ఎర్రకాలున, తమ్మిలేరు పోడిమిడి ప్రాజెక్టుల (పదిలక్షలయకరముల సాగు) పూర్తిగ వదిలిపెట్టబడినవి. ప్రస్తుతపు కడప కర్నూలు తుంగభద్ర కాలవక్రింద 1½ లక్షల యకరముల నిధుముల ఫలితము గోదావరి కృష్ణా డెల్టా భూములతో తుల్యముగ నివ్వలేకున్న కారణముల నరేప వాటి నివారణాపాయమునకు యత్నములు జరుగుటలేదు. ఈకాలునక్రింద మరి అరవత్త యకరముల భూమి సేవ్యమునకు వీలైయున్నను కాలుననీటి సప్లయని వృద్ధిచేయు ఏర్పాటులు కానరావు. తమ్మిలేరాష్ట్రములో నీటి సరఫరా బాగులు ఏర్పాటులు విశేషముగ జరుపబడుచున్నది. కాని ఆంధ్రములో అట్లు జరుగుటలేదు. నీటి సరఫరాశాఖవారి యుపేక్షను ఆంధ్రులు గుర్తించి ఆచోక్షన సలపవలసియున్నది.

ప్రస్తుతము గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల నీటి సరఫరాను గూర్చి యిచ్చుట చర్చించెదను. గుంటూరు నీరులో తెనాలి శేషతై తాలూకాలు పూర్తిగను బాపట్ల తాలూకాలో సగమును కృష్ణానీటిచే సాగరుచున్నది. అనగా 4½ లక్షల యకరములను. మిగత ఖండములో నదీనదముల క్రింద సాగు ఎంత మాత్రము లేదు. చెరువులక్రింద కొంతవరకు మాగాణియున్నను ఆచెరువులకు పొంది చరవలలేక నికరఫల మివ్వలేకున్నవి. వార్షిక ధారముక్రిందనున్న మొత్త భూమి ఋతుపవనము సరిగను సకాలమునకును లేక సరిగ వంశక రయితులు బాగవడుచున్నారు. జిల్లాలో పారుచున్న కృష్ణ (చాలవరకు) గుండగమ్మ మాసినదుల నీరు సముద్రమునకు నీటికరవు పెచ్చెనో యనునటుల మహోదధి చేరుచున్నది. పెద్ద ఎత్తులమీద కృష్ణకు ప్రారంభింపబడిన దైతా రెండున్ను (పల్నాడు తాలూకా) ప్రాజెక్టులక్షలు వ్యయము పరుపబడిన విధులు దేశదౌర్భాగ్యము చొప్పున మానివేయబడెను. పొందుగలమున్ను గుచ్చోట్ల ఆలోచింపబడిన కృష్ణా నీటి సరఫరా ఏర్పాటులు భగ్నమయ్యెను. క్రొత్తగా ఆమరావతి పరిసరములలో యొక ప్రాజెక్టును యాలోచింపవలసినదిగా యింజనీర్లు చెప్పుచున్నారు. అదియంతయు నూతనస్థితి (ద్వికాలము పట్టుననుట) కదా? గుంటూరుజిల్లాలో గుండగమ్మ పొడినంత దూరము భూములు బహుఎత్తుమీద నున్నవి. గుండగమ్మలో సగము పొడవైన తామ్రపర్తి రెండులక్షల యకరముల భూమిని రెండుపంటలుగా తిరునల్వేజిల్లాలో సాగచేయుచున్నది. కారణము తామ్రపర్తి పుట్టినచోట 140 అంగుళముల (పదునులు) వర్షము కురియుటయు, ఆనదిపారు డెబ్బదిమైళ్లపొడవున భూమి మట్టుము తక్కువగుండటయు యెయున్నది. పశ్చిమ కనుమలలో బుట్టిన గోదావరి కృష్ణలక్ష్మితప్ప అంతవనము ఆంధ్రదేశములో యిరిగినదులకు లేదు. 18 లక్షలు అంచనాతో నల్లమడ వాగును కొమ్మచూరు (దుర్గిరాల-పెదగంజాం) కృష్ణకాలనలోనికి మరల్చి పనులచేయ ప్రారంభించినారు. మరల్చినమీదట సడరు కాలవక్రింద ఆయకట్ట వృద్ధిచేసెదరని నమ్మనమును. ఎంతయోచించినను గుండగమ్మ ఎత్తులపైన ఆలోచింపబడ సంగమేశ్వరం (కృష్ణకు-శ్రీశైలసమీపమున) యుపయోగపడునని తెలియపర్చుచున్నది గాన గుంటూరుజిల్లాలో ఆప్రాజెక్టు విశేష భాగమున కుపయోగపడక పోవుటచేతనే అమరావతి సమీపమున యియొక ప్రాజెక్టు నాలోచింపవలెనని చెప్పబడినది. నిన్ను మొన్న గుంటూరునకు మంచినీటిసప్లయ ఏర్పాటుల విషయములో శీతానగరమువద్ద బాపులు దింకి పోతెవే రిజిస్ట్రారుగూర్చి ౧౯౨౨-౨౩లో నీరబంధువులకు శీతానగర ప్రాంతముననే సత్తెన పెద్దచెరువును నిర్మించి దివి పంపింపవలె ఆచెరువునకుతోడిచెరు వక్కరలేనినోకాలువను) పెద్దకాలువ ఆచెరువునకుతోడిచెరు వక్కరలేనినోకాలువను) పెద్దకాలువ గుంటూరునకు బంప నాలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఈపంపింగ ప్రాజెక్టులన గుంటూరు నీటికరవు తీరుటయేగాక మంగళగిరికి మంచినీరు పుష్కలముగ లభించుటయేగాక రహరమి ముప్పదవేల యకరములభూమికి నీరు సరఫరా కాబడి గుంటూరు

తాలూకాభూములకు సౌభాగ్యదశ ప్రారంభమగును. ఈఏర్పాటులన గుంటూరు మునిసిపాలిటీ పదునెనిమిది లక్షలవరకు ఖర్చుపెట్టి వక్కరలేదని తోచెడిని. దీనినిగూర్చి యిక్రిగేషను శాఖవారు గుంటూరు మునిసిపాలిటీవారు శ్రద్ధతో నిదానించుటవసరము.

ఇక మాసినది కడపకట్టటనుగూర్చి విచారించెదము. మాసినదినిరు గోదావరినీటివలె చాల రుచిగవున్నది. అది ఒంగోలు తాలూకాకు మిక్కిలి యుపయోగపడును. ఒంగోలు (తాలూకా) సబుడివిజనుభూములు గోదావరి కృష్ణా డెల్టా భూములవలె చాల చదువై సముద్ర మట్టమునకు కొంచెమెత్తు కలిగి ఫలవంతమైన నల్లరేగడి భూములై యున్నవి. ఒంగోలుతాలూకా పుళి కొండవల్ల మాసీ రెండు గుట్టలనుగ్గగుండా భూయి జలాశయము నిర్మించుటకు వీలుగానున్నది. ఈపులి కొండ ప్రాజెక్టు 20 సంవత్సరములనుండి ఆలోచనలోనున్నది. ఇచ్చట ఏదేనిమిడి గ్రామములను లేవదీసి జలాశయము నిర్మింప నుద్దేశము. మాసీ మంచి వరదలను తేగలదు. ఈజలాశయమువలన సుమారు పదియైదువేల యకరములు (గుండగమ్మ- మాసీనదుల మధ్య భూఖండమునంతను పులికొండనుండి దిగువభూమి) మాగాణిసాగు కాగలదు. ఒంగోలు నగరమునకు నీటికరవు పూర్తిగా తీరును. ఈప్రాజెక్టు నీ సంవత్సరము (1927 లో) ప్రారంభింపబోవుచున్నారని తెలియపర్చుచున్నది. ఈజలాశయమునకు మాసీనీరు చాలినను పుధాగ సముద్రము చేరుచున్న గుండగమ్మ నీటిని అన్నంగికిపైన గుండగమ్మ కానకట్టకట్టి ఒకకాలువ పులికొండ చెరువునకు పారింపవలయునని నాయభిప్రాయమును తెలియబర్చుచున్నాడను. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు ప్రారంభింపబడిన తరువాత సంగమేశ్వరం- కంభం- కనిగిరి- ఉదయగిరి- ఆత్మకూరు- రావూరు- కాళహస్తి మీదుగా పారు కృష్ణకాలువ వక్రింద భూముల మురుగునీరు గుండగమ్మ మాసీకాలేరు మన్నేరుదులగుండా పోవలసినదే గాన ఆమురుగువలన పులికొండ ప్రాజెక్టునకు నిరంతరము గొప్పనీటి సప్లయ యేర్పడును. కాన పులికొండ జలాశయమును తక్షణమే ప్రారంభించుట సర్వోత్తము. పులికొండవలన ఒంగోలుతాలూకాకు శీతానగరము వద్ద పంపింగ ప్రాజెక్టు ఖాయమైనచో గుంటూరుతాలూకా కొంతవరకు క్రొత్తమాగాణిసాగు తప్ప ఏ అమరావతివద్దనో క్రొత్తప్రాజెక్టు ప్రారంభింపబడినగాని గుంటూరుజిల్లాకు విశేష నీటిసరఫరా సిద్ధించదు.

నెల్లూరుజిల్లా శ్రీ పర్తి విషాదభూమియొక్క నున్నది. పెన్ను నీటివలన సాగున నెల్లూరు కోవూరు తాలూకాలు ఒకటి న్నర లక్షలయకరములు మాత్రమే. అనగా రామచంద్రపురం తాలూకా నంజనేడ్యమంత యున్నది. కావలి గూడూరుతాలూకాలో కొంతవరకు మాగాణియున్నది మన్నేటిని బంధించి నోపాడుప్రాజెక్టు నేర్పరచిరి. దానిక్రింద సేవ్యము పడుచెరువేల యకరములు మాత్రమే. అప్పుడప్పుడు మోపాటి చెరువునకు నీరుపూర్తిగ వచ్చుటలేదు. మన్నేటిశాఖయైన పిల్లాచేరునకు గండెపాలెంద వర్షపురము శ్రీ కృష్ణ రాయలు పెద్దచెరువును నిర్మించియుండెనుగాని తురువల్ల లా చెరువును రాజకీయ విరోధముల చొప్పున తెగగట్టిరిని జననూక్తి. పిల్లాచేరు, శాఖయైనను మన్నేటికన్నను ఎక్కువవరదలను తెచ్చును. నీటివరకా గండెపాలెం చెరువును ప్రభుత్వమువారు బాగుచేయించలేదు. పానుగల్లరాజాగారి కోరికపై రాజావారి పామూరు ఎట్టేటభూములకు నీరు పారెడి గండెపాలెం చెరువును మరమ్మత్తు గావించుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించినది రిపోర్టులన తెలియుచున్నది. గండెపాలెం చెరువు రహరమి పదివేల యకరములు సాగుచేయగలదు. ఇంకొక విషయముకూడనున్నది. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టువచ్చువరకు మోపాటి ప్రాజెక్టును సఫలనంతముగ చేయుటకే గండెపాలెం చెరువునుండి ఒక కాలువను మోపాటి చెరువులోనికి పారింపుట మిక్కిలి యవసరము. పోలేటికి వెంగళాపురం ప్రాజెక్టుకేని యిరునదివేల యకరములను సాగుచేయించు ఏర్పాటును ప్రభుత్వమువారు వడలుట నెల్లూరు జిల్లాకు చాల ఆకాంక్షగమును ప్రమాదములై యున్నవి. అతి ఫలవంతములగు కందుకూరు తాలూకా ఎర్రరేగడి భూములకు పోలేటి నీరు పారినచో గోదావరి కృష్ణ డెల్టాలవలె పండును. పులికొండ గండెపాలెం ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించుచున్నామని వెంగళాపురం పోలేటి జలాశయమును వడలరారు. మరియు సంగమేశ్వరమునుమాచియొనను అటులచేయుట విశేషము. సంగమేశ్వరంపెన్నటికి సిద్ధించునో యూహించుటకష్టము. గాన దానినిజూచి వెంగళాపురమును మానివేయరారు. పులికొండ గండెపాలెం ప్రాజెక్టుల యనంతరమైనను వెంగళాపురం జలాశయమును ప్రారంభించితిరవలయును. నెల్లూరుజిల్లాలో దర్శి సాదిల కనిగిరి ఉదయగిరి రావూరు తాలూకా లాంధ్రదేశము మొత్తముమీద సుపాదరితము ననుభవించుచున్నది. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టులననే యాల తాలూకాల పొంభగ్గవలన పాదయగును.

శిల్పిసామ్రాజ్య శాసనభారతీరామముచొప్పునను, ఆక్వీడుకమిడి నిర్ణయమును బట్టియు భవిష్యత్తులో నూతనముగ ప్రారంభింపబడబోవు రైల్వే కంపెనీలు ఇంగ్లండులో స్థాపింపబడబడదనియు పెట్టుబడి ధనము విదేశములది కాకూడదని

యు (రైల్వేలకుమాత్రమే) అంతయు భారతదేశీయులదే కావలెననియు నిశ్చయముయినది. ఆ కారణముచొప్పుననే జి. వి. పి. ఇ. వి. ఆర్. కంపెనీలు ప్రభుత్వస్వాధీనమయినవి. కవులాఖకై న కంపెనీలు లాగుకొనబడును. క్రొత్తవి ప్రభుత్వముచే నిర్మింపబడుచున్నవి. ఈపెద్దచెబ్బుఆంగ్లేయకోటిశ్వరులకు తగులుటచే వారు తమ ధనకోశము నప్పిచ్చుటకు దారియన్వేషించుటకై నిదానించి భారత నీటిసరఫరాలకై పెట్టుబడిపెట్టి ఇండియా గవర్నమెంటుతో ఆలోచనలు సోపిరి. దానిపైననే ముఖ్యముగా నీటి ఎగ్రికల్చరతో కమిషను ఏర్పడినది. ప్రభుత్వమువారు యీ కమిషను రిపోర్టు ప్రచురింపబడిన పిదప కోట్లాది ఋము నింగ్లండులో తెచ్చెదరు. అట్లు విశేషధనముతెచ్చుచున్నపుడు మన సంగమేశ్వరంపేట ప్రారంభింపబడ కూడదో యోచింపదగినది. ఆంధ్రదేశమునకు తుంగభద్ర సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టులు సిద్ధించుచో బంగాళ సాంచాల దేశములలో తుల్యము కాకుండునా?

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు త్వరితకాలములోనే ప్రారంభింపబడవచ్చునని మనము రూఢిగా నమ్మవచ్చును. దత్తమండలములోని కరువునుజూచి ప్రభుత్వమువారు చాల జాగ్రత్తగామెలగుచు మొన్న నీ మధ్యహాడ యొక కమిటి ఏర్పరచి దీప్లముగ విచారించిరి. ప్రభుత్వ మింకను పశ్చిమాంధ్ర నీటిసరఫరానాల సప్లయ జేయుచో పెద్ద ప్రభాంధోక్షన బయల్పెట్టవలసి అధికారులెరుగుదురు. తుంగభద్ర నీటిసరఫరావలన పినానిని దాని యుపనదులు మురుగు కాలువలుగా మారునని నెల్లూరు వారు గ్రహించుటముఖ్యము. కుముద్వతి, చిత్రావతి, పినాకిని, పాపస్మి, చెయ్యేరు పశ్చిమాంధ్రముయొక్క (తుంగభద్ర) మురుగున నెల్లూరు జిల్లాకు కొనిపోవును. అప్పుడు కలిగిరి, మూలపేట సర్వేపల్లి చెరువులకు సమృద్ధిగ నీటిసప్లయకలుగ్గును. అప్పుడు, పెన్ను నిరంతరము వరదగా పారునుగాన సంగం ఆనకట్టపైగా 27 మైళ్లవరకు నెల్లూరుజిల్లా కలిగియుండుటచే ఆ మధ్యగా జలాశయము కలిగిరి చెరువువారిది నిర్మించి ఆత్మకూరు ఉదయగిరి తాలూకాలకు పారింపవచ్చును. అనగా సంగమేశ్వరం యిప్పటిలో ప్రారంభింపబడకపోయినను తుంగభద్ర నీటివలన ఆత్మకూరు ఉదయగిరి (సగము) తాలూకాలకు నీటి సరఫరా చక్కగ కాగలదు. ఇక్రిగేషన్ శాఖవారు ఆంధ్రదేశ నీటి సరఫరాను గూర్చి యెక్కువ శ్రద్ధపొందుట యవసరము. తుంగభద్ర సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టుల చరిత్ర ఏర్పాటులు అవిచేయుసాగుమున్న గువిషయములను విపులముగ ప్రత్యేకవ్యాసములో వివరించెదను.

మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి వర్ణనము

యథోచిత పక్ష నాయకులగు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి తరపున ప్రచారము చాల చురుకుగా జరుగుచున్నది. పెద్దాపురము, రాజమహేంద్రవరము, తుని, పితాపురము, కాకినాడ తాలూకాలో ఎక్కడచూచినను వారికే, ఎక్కువ వోట్లు వచ్చునట్లునుపడుచున్నది. శ్రీయుత వెంకట రామబ్రహ్మము, పాలేపల్లి వెంకట్రామయ్య, పొన్నాడ వెంకట్రావు, ఉప్పలూరి సీతారామస్వామి మున్నగువారు కాకినాడ తాలూకాలో తీవ్రప్రచారము నలుపుచున్నారు. శ్రీయుత సామిన కామేశ్వరరావుగారు, పల్లూ బ్రహ్మానందమూర్తిగారు, తాడేపల్లి కృష్ణమూర్తిగారు, పులుగుర్ల రామారావుగారు, చెల్లూరి కామరాజుగారు, పులుగుర్ల వెంకట్రావుగారు, మణియతరులు రామచంద్రపురం తాలూకాలో ప్రచారముచేయుచున్నారు. శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు తమ ఆరోగ్యము బాగుగ లేకపోయినను అమలాపురం తాలూకాలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరికితోడు దేవస్థాపు నరసింహమగారు, చిత్రపు వరదరాజులుగారు, పచ్చిగోళ్ల సత్యనారాయణమూర్తిగారు, పొన్నాడ మారయ్యగారు, వోలేటి సుందరాపుగారు మచిరాజు రామకృష్ణరావుగారు తదితరులను అమలాపురం తాలూకాలో ప్రచారముచేయుచున్నారు. సేత్రగంటి యోగానందరావుగారు, ఇటివలనే అమలాపురం తాలూకాలో ప్రచారముచేసివచ్చియున్నారు. రాజోలుతాలూకాలో శ్రీ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారే స్వయముగా పర్యటనము నలుపుచున్నారు. శ్రీ కడిదిండిబంగారాజుగారు, పెన్నంటి వెంకట సుబ్బారావుగారు, బుద్ధవరపు సత్యనారాయణమూర్తిగారు మణియతరులు వీరితరపున సంచారము చేయుచున్నారు.

నిత్యమును గాజమహేంద్రవరములోని ఆంధ్రదేశయథోచితపక్ష కార్యాలయమునకు రామచంద్రరావుగారికి వోట్లు చేయవలయునని వారికి విజయముచేసరవలయుననియు పెక్కు తోటలు, తంజినాల్వూరు వచ్చుచున్నవి. ఇట్టి సందేశముల నందిన వారిలో లాలా లజపతిరాయిగారు, శివస్వామిగారు, కేల్కూరుగారు, శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు, జయకరుగారు, జిన్నాగారు, బి, చక్రవర్తిగారు మణి పెక్కుండు గలరు. చాలా యుత్సాహము ప్రబలుచున్నది.

మామిళ్ల పల్లి శోభనాదాచార్యులు.

భారతదేశపు ప్రతిపట

ప్రతి పండించువాని కష్టములు

సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు

అభిప్రాయములు

బొంబాయి, నవం 2:— తూర్పు భారతదేశపు ప్రతి వ్యాపారసంఘ వార్షిక నివేదికమును అంగీకరించినదని యువ పాడించుచు సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు గారు భారతదేశమున ప్రతి పండించు వాని స్థితి యెంత అభాగ్యముగ నున్నదో వివరించిరి. ప్రపంచములో నీసంవత్సరము పండినంత ప్రతి యెప్పుడును పండిలేదని వారు జెప్పిరి. అమెరికాలో 175 లక్షలు దాదాపు 2 కోట్లు బేళ్ల ప్రతి లింటు తయారయ్యెను. భారతదేశమున గతవత్సరముకన్న యెక్కువ కిగ్లక పోయినను 70 లక్షల బేళ్లు పండిన. అమెరికాలో నీపంట చలన ప్రభుత్వమువారు మాదిధరలు తగ్గకుండజేయుటకు మార్గముల నారయుచున్నారు. మార్కెటులోనికి యెక్కువ రానీయకుండ ప్రత్యేక ఆర్థిక సౌకర్యములు జేయుటకై నూటికి 12 కన్న తగ్గకుండ జేయజూచుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నముల నకొద్దికోజులు చలనములేకుండ ధరలు నిలవబడియేయందెను. దీనితోబోల్చిన భారతదేశపు ప్రతిధరలు చాలభేదముగనుండును. ఇంతవరకును యెగుమతికిగాను బహుకొద్ది ప్రతి అమ్ముడుపోయెను. కారణము అమెరికా ప్రతిధరలకును ఇండియా ప్రతిధరలకును చాలవ్యత్యాసముండుటచేతనే. ఈవ్యత్యాసములన్ని యిండివరకు నిలవయున్న ప్రాతప్రతి విదేశములం దమ్ముడు బొకుండుటయేగాక వ్యాపారస్థులు బొంబాయి మార్కెటులో కంట్రాక్టుపాటలను మునిజేసి ముందెప్పుడో పరకుదీసికొననటుల లివర్సులలోను అమెరికాలోను కొనుచున్నారు. ఈ వ్యాపారము దాదాపు 2 లక్షల బేళ్లవరకు పోయినదని చెబియుచున్నది. ఈవిపరీతస్థితిచలన యిచట మార్కెటు అభాగ్యముగనున్నది. దీనికితోడు యీవ్యత్యాసములన భారతదేశములోని మిల్లులు ఉపయోగమునకుగాను అమెరికాప్రతిని 60 వేల బేళ్లు కొన్ని డిగ్రీవంతిజేయుటల ప్రాతసహాయ గల్గుటచే ఇండియాలోనున్న అటువంటిప్రతి మిల్లువాని లేకపోయెను.

మారకము చేటు కారణము

అమెరికా ప్రతి ఇండియాలోని కిడిగు వంతిజేయుట సాధ్యముగలకు 18 పెన్నీలరేటు మారకము కారణమని సర్ పురుషోత్తమదాసు చెప్పబోడిరి. ఇప్పుడున్న ప్రతి రేటు 1916 నాటికన్న చాల తక్కువగనున్నది. గాంధీ నవజీవి నలో వ్రాయు విశేషిరెక్క కొంత అతిశయోక్తిగ నున్నను, యిప్పుడున్న ప్రతిధరలకును ఆరు మాసములలోనుండు ధరలకును బోల్చిచూచిన వ్యాపారాయదారునకు మిగలునదేమియు నుండదని గాన్పించును.

సర్ పురుషోత్తమదాసు అంతట వ్యవసాయపు కమిషను యెదుట నింకవరకిచ్చిన సాక్ష్యమునుగూర్చి చెప్పుచు వత్తుచు లికుజూడ మారకముచలన వ్యవసాయదారుల కెటుల నష్టము గల్గెనునది ముందుచెప్పని చెప్పిరి. ఇంతవరకును కమిషనుయే యిట సాక్షుల నీవిషయమై అభిప్రాయముల చెల్లపగోరుండుట విశేష మేమని వారుజెప్పిరి. వ్యవసాయవిషయము లందు గూడ రోగమునచ్చిన తరువాత కుదుర్చుకొనుటకంటె అపతేరాకుండజేయు సిద్ధాంతము మంచిదని యంగీకరించునెడగ, భారత వ్యవసాయదారుని భాగ్యమును బోగొట్టి, కొనుగోలు కక్షిని తగ్గించి, వరుపు సంవత్సరములలో నిలవగలకక్షిని లేకుండజేయుచున్న పెద్దమార్గము ను వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు ముఖ్యమైనశానిగభావించి, భారత వ్యవసాయదారుని స్థితిని యెదోమంచి చాకమార్గమున బాగుచేయదలంచి దీనిని నిర్లక్ష్యము జేయరాదని వారు జెప్పిరి.

1928 ఆగస్టు 31 తోవ్రూర్తియగు సంవత్సరమునకు యీ సంఘ నివేదికమునందు, ఇతరరేవులు ప్రాముఖ్యము నొందించుచుండుటలన బొంబాయి రేవువ్యాపారము తగ్గునీరగా నుండి దానివ్యవస్థాపకములం దనుకొనుచున్నారని తెలుపబడెను. బొంబాయిరేవులో కి 1/3 లక్షల బేళ్లువచ్చెను. ఇతివరకుకన్న తక్కువగ నుండెను. ఎగుమతులలోగూడ మూడులక్షలరేటు తగ్గెను. దీనికికారణము కరాచీరేవును యెగుమతితక్కువగ నుపయోగించుటయని నివేదికము జెల్పుచున్నది. భారతస్వతంత్రసంస్థానము కధియవాడు తీరమున క్రొత్తరేవులను నిర్మించుటలన ఇక ముందు బొంబాయిలో ప్రతివ్యాపారమునకు నష్టముగలగజల్పును. (ఆ. ప్ర.)

సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠి గారు.

మదరాసు శాసనసభకు చెన్నపురి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి.

ఆర్కాటు పరశురామరావుగారు

మదరాసు శాసనసభకు కడపజిల్లా కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

కరాచీ క్రి కెయివీరుని మరణము

మోటారు సైకిలు ప్రమాదవలనము

కరాచీ, నవంబరు 2:—క్రిందటివారము యం. సి. సి. టిముకు పోటీగా మొరటి, చిర ఆలము నాడిన క్రికెటు పరుడు యం. సి. దస్తగిగారు యీ ఉదయము 10 గంటలకు మోటారు సైకిలు ప్రమాదవలన గల్గినారు. దస్తగిగారు మాయాగు జేగముననే మార్కెటుగూడగూడమీద మోటారు సైకిలుపై బోవుచుండగా ఒక మూల బాటనారిని తప్పించుకొనబోగా యెదురుగా వచ్చుచున్న ఘోరీ షీ కొనెను. ఘోరీ జరుగకుండ ప్రేమలు వాదా పగించువప్పటికీ ఆను మోటారు సైకిలుమీదనుంచి పట్టి కొట్టి పడిపోయి మెడకు తలకు గాయములు తగిలెను. ఆనవృత్తికి దీనుకొని పోవుసరికి ప్రాచుర్యపొందెను. 30 రోడ్ల యువకుడు, ప్రఖ్యాతారి, కరాచీలో కతడు చాలకంపెనీల యేజెట్టుగ వ్యాపారము జేయుచుండెను. క్రిందటిసారి సింధు పెంటూలూలు క్రికెటు బోర్డు మెంటులో శాగాఆడి కేరగాంకెను. ఇప్పుడు యం. సి. సి. టిముతోగూడ అతని ఆటను చాలమెప్పుకొనితి.

సుక్కురు క్రిందటిమెయిలులో పోయిన జగదీశ్వరుల వచ్చినవిదత అతని అంకెలక్రియలు జరుగును.

కె. కోటిరెడ్డిగారు

మదరాసు శాసనసభకు కడప జిల్లా కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

కొల్లివర సూరయ్యచౌదరిగారు

కృష్ణామండలమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

ప్రకటనము

శ్రీ పాపభిషంకుగ యగుటచే, ఆంధ్రప్రదేశ్ సరిహద్దులను.

జస్తి సత్తము: త్రాగుడు

శ్రీ పాపభిషంకుగ

చక్రయ్య శెట్టిగారు జస్తి సత్తమున చేరుట తో సంబంధించి, త్రాగుడు సత్తమున మంత్రి గారు చూపు వైఖరినిగూడ సమర్థింపబడినది. వీరివాదము కడు విచిత్రము. మద్యపాననిషేధచట్టమును నిర్మించినగాని, త్రాగుడు తగ్గదని, చక్రయ్య గారి పుట్టికిని అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని అట్టి చట్టమును నిర్మించుచో, ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరింపరట. అప్పుడు మంత్రి రాజీనామా నీయవలసినప్పుడట. కాన, చట్టము సాధ్యముగాడట. మంత్రి రాజీనామానిచ్చునెడల, ప్రపంచము మునిగి పోవును కాబోలు! అట్టిపని జరుగునెడల, ప్రభుత్వమువారు త్వరలో చట్టమును నిర్మించుటకు సాధ్యమను. ప్రజాభిప్రాయము బలపడును. కాని జస్టి సత్తము మంత్రి లేవరును నిట్టిసాహసమున కంగీకరింపరని తెలిసిన సంగతియే. ఇక లోకల్ ఆప్షనుపద్ధతి, చక్రయ్యగారి కిష్టములేదు. దీనివలన ప్రయోజనము లేదట. ఇక నవలంబించదగినమార్గ మేమి? ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగింపవలయునని, చక్రయ్యగారు సూచించుచున్నారు. మద్యపు ఆకర్షణమును ప్రజల యెదుటబెట్టి, త్రాగుట కన్ని విధములగు సౌకర్యములను వారి కొనగనపుడు, ఉపదేశములవలన విశేష ప్రయోజన ముండునా? ఉన్నదనుకొనినను, ప్రజా ప్రబోధమునకు అధికారవర్గమువారు స్వేచ్ఛావకాశము నిత్తురా? వెనుకటియనుభవ మిందుకు విరుద్ధముగనున్నది. ప్రబోధము గలిగించుటకు పాల్పడిన వారిలో పలువురు కారాగృహములలో బంధింపబడిరి. అనహాయవాదులప్రచారము, మంత్రిగారి చే నిరసింపబడెను. ఇకముందు మాత్రము అట్టి పని తము సంభవింపదని, చక్రయ్యగారు పూచీపడగలరా?

సభాధ్యక్షత వహించిన "జస్టిసు" సరిహద్దులగు విశ్వనాథమీననుగారు, త్రాగుడు చిరకాలమునుండియు ఆచారముగ నుండెననియు, మద్యపాననిషేధమువలన రివిన్యూ పడిపోవు ననియు జెప్పి, మంత్రిగారు దెలిపినసాకులనే సమర్థించినను, కొన్ని సత్యముల నంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. మద్యపాననిషేధముగాని, లోకలు ఆప్షను గాని రేపనింగు పద్ధతిగాని పనికిరావనియు, ప్రస్తుత మా చరణలోనున్న లైసెన్సింగు పద్ధతియే యుత్తమమనియు, పాత్రో మంత్రిగారి కడపటి ప్రకటనము వెలుబుచ్చియుండెను. మద్యపు ఖరీదును హెచ్చు

చేసినకొలదియు, త్రాగుడు తగ్గ నని, లైసెన్సింగుపద్ధతి నవలంబించు జస్టిసుపక్షమువారి వాదము. కాని అనుభవ మిందుకువిరుద్ధముగనున్నది. ఖరీదు నెంత పెంచినను, త్రాగుడు తగ్గకున్నది. ఈ సంగతిని విశ్వనాథమీననుగారు రంగీకరింపవలసి వచ్చెను. త్రాగుడు కలవాటు పడినవారు, ఖరీదును పాటింపక ఇల్లు ఒళ్లుగుల్ల జేసికొని, కుటుంబములను కూలద్రోయుచున్నారు. 1925-26 సంవత్సరపు మత్తు పదార్థముల రిపోర్టు ఇటీవలనే వెలువడినది. దానిని పరికించునెడల, రివిన్యూ హెచ్చినను పావుల సంఖ్యలోగాని, త్రాగిన మొత్తములోగాని ఎంచదగిన తగ్గుదల కనుపించదు. వీరువాడుక 506229 గ్యాలనులనుండి 562119 గ్యాలనులకు హెచ్చెను. నల్లమందువాడుక 34958 నేర్లనుండి 35594 నేర్లకు హెచ్చెను. నల్లమందు రివిన్యూ 28 లక్షలనుండి 42 లక్షలకు హెచ్చెను. గంజా, భంగుమున్నగు వానివాడుక 32,676 నేర్లనుండి 40313 నేర్లకు హెచ్చెను. మత్తుపదార్థముల మొత్తపురాబడి 487,41,071 రూపాయలనుండి 48,908,664 రూపాయలకు పెరిగెను. ఆబ్కారీ నేరములసంఖ్య వృద్ధియయ్యెను.

ప్రభుత్వపు రిపోర్టునందు అక్రమముగ కల్లును సారాయిని తయారుజేయుటవలన కలిగెడి రివిన్యూ నష్టముగూర్చి విచారము గనుపించుచున్నదిగాని, త్రాగుడుతగ్గనందుకు గాదు. నివేదనసంవత్సరమున అనహాయవాదులు త్రాగుడు విషయమున జోక్యము కలగజేసికొనలేదని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. అధికారుల కిండువలన ధైర్యము కలిగెనని యూహింపవచ్చును. 1920-21 సంవత్సరమునుండి త్రాగుడు తగ్గనని రిపోర్టు అంగీకరించెనుగాని, అనహాయ్యమప్రచారము వలన లా ఆర్డరులకు భంగముకలిగెనను మూములువాదమును తెలిపెను. ప్రజలు క్రమమగు మద్యమును త్రాగిరా, అక్రమమగు మద్యమును త్రాగిరాయనుప్రకృతి దేశమునకు బనిలేదు. రెండు విధములగు త్రాగుడులును నీతిబాహ్యములనుటకు సందియములేదు. కాని ప్రభుత్వపురిపోర్టు ఏమని దెలుపుచున్నది? సేలంజిల్లాలోని అత్తూరు తాలూకాలో క్రమమగు మద్యపునష్టయి తగ్గుటచే, అక్రమపువాడుక అధికమయ్యెనట. అందుచే మరల సారాయిపావులను తెరవవలయు నని ఒక గ్రామము వారు కోరిరని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. అంగడులసంఖ్యను హెచ్చుజేయుట కిట్టిసాకులు సరిపోవునుగదా. నీలగిరిలో మద్యపానమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నము సలుపబడినను, అక్రమపు సారాయివాడుక అధికమగుచున్నదని, రిపోర్టు భయపెట్టుచున్నది. కొన్ని చోట్ల నయినను, మద్యపానము తగ్గుటకు కారణము, ప్రభుత్వప్రయత్నములు గాక, స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘముల ప్రయత్నములనుటకు సందియము లేదు. రామచంద్రపురం, భీమవరం తాలూకాబోర్డులవారు తమ ఆవరణలో నున్న చెట్లను కల్లుగీత కీయగూడదని తీర్మానించిరి. కల్లంగడులనుగూడ తమ ఆవరణలోనుంచగూడదని నిశ్చయించిరి. విజయనగరం మహారాజుగారును మరి కొన్ని తాలూకా బోర్డులును చెట్లను వేలమున కీయకబోవుటచే, రివిన్యూలో కొంత దగ్గనని ఎక్సైజుకమిషనరు గారంగీకరించిరి.

స్థానికసంఘములవలంబించుపద్ధతి ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహము బడయలేదనుట నిస్సంశయము. ఇందుకాధారముగ రిపోర్టునందు దెలుపబడిన యీక్రింది వాక్యములను గ్రహింపవచ్చును. "గుంటూరు జిల్లా లో లోకలు బోర్డులును, మ్యూనిసిపలు సంఘములును, తమ ఆవరణములలో నున్న కల్లంగడులనున్నటిని మూసివేయవలయునని సిఫార్సుజేసిరి. చెంగల్పట్టు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు, మ్యూనిసిపలు సరిహద్దులలో గల కల్లంగడుల నన్నిటిని మూసివేయవలయుననియు, లేనియెడల వెలుపలకు నెట్టివేయవలయు ననియు, కోరుచు తీర్మానించిరి. కాని వీరిసూచనలు, ఎల్లరకు దెలిసినకారణముల నిమిత్తము, ఆమోదింపబడలేదు." ఆకారణములెవ్వయో వైషమునకే ఎరుక. రివిన్యూ తగ్గిపోవునను భయముతప్ప వేరుకారణము గనుపించదు. స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘముల కీవిషయమున స్వేచ్ఛాధికార మొనగూచో, త్రాగుడు తగ్గలో మటుమాయమగు ననుటకు సందియములేదు. ఎక్సైజుమంత్రిగారికి సహాయము జేయుటకుగాను, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారి రిట్టి స్వేచ్ఛ నొసగరు. ఇంత యేల, ఆరోగ్యముగూర్చి ప్రచారముజేయు ఉద్యోగులు, త్రాగుడుయొక్క చెడుగులగూర్చి బోధింపగూడదని, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారు తరువిచ్చుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వోద్యోగుల కయినను, త్రాగుడు మంచిదిగాదని బోధించుటకు హక్కులేనిచో, ఇక ప్రజా ప్రబోధ మెటుల సాధ్యమగునో తెలియదు. రివిన్యూ తగ్గకుండ ప్రచారముచేయవలయు నని గోరుట, అసంభవమగు కార్యము. దుష్టపు రివిన్యూను కోల్పోవుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులయినగాని, త్రాగుడు దగ్గిపోనేరదు. సలహాసంఘముల నేర్పరచుటవలన లాభము లేదని, రిపోర్టు బట్టియే గ్రహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు సలహాసంఘములసూచనల నంగీకరించుట యరుదు. లైసెన్సింగు బోర్డుల నిర్మాణమువలన ఉపయోగ ముండదని, వెనుక సూచించియుంటిమి. ఇట్టి ఏర్పాటులవలన, మద్యపాన సంస్కరణము పెంపొందుట దుర్లభము.

ఇతర రాష్ట్రములలోకన్నను, కల్లంగడుల సంఖ్యయందు చెన్నరాజధాని అగ్రశ్రీతము నధిష్ఠించుచున్నది. విశ్వనాథ మీననుగారు ప్రస్తుతపులైసెన్సింగుపద్ధతివలన ప్రయోజనము లేదని యొప్పుకొనక తప్పదయ్యెను. పాత్రో మంత్రిగారును, చక్రయ్య శెట్టిగారును లోకల్ ఆప్షనుపద్ధతి పనికిరాదనినను, విశ్వనాథ మీననుగారు దానివలన ప్రయోజనము గలదని, స్వాభిప్రాయమును దెలిపిరి. మ్యూనిసిపాలిటీలో ప్రజలక్కరలేదనుచోటుల కల్లంగడులను నెలకొల్పగూడదనుటయే, లోకల్ ఆప్షనుపద్ధతి. ఈపద్ధతినయినను కొనసాగించుట మేలని విశ్వనాథ మీననుగారు దెలిపినను, జస్టిసువర్గమువారు వీరి సూచనను కొనసాగింపబోరు. ఇట్టివారిని తిరిగి శాసనసభల కంపుచో ఎట్టియనర్థము వాటిల్లునో యూహింపవచ్చును. ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రిగారు, ఆల్కహాలును త్రాగుటవలన నష్టములేదని యిటీవల సభిప్రాయమొసగిరట. కామస్సనభ్యులు పలువురు త్రాగివచ్చెదరని, డాక్టరు సాల్వరను లేబరు సభ్యులు ఇటీవల నొకసభలో నిరసించిరి. ఈ వాక్యముల నుపసంహరించుకొనవలయునని కోరి

నను, డాక్టరు సాల్బరుగా రటుల గావింపరయిరి. తాము చూచినవిషయమునే చెప్పితిమనిరి. పాశ్చాత్యదేశమార్గములను నర్ పాత్రోగారు నిదర్శనములుగ నైకొని తృప్తిజెందవచ్చును. కాని, హిందూదేశముత్రాగుడునిపేధమును దృఢముగ కోరుచున్నది. ఇందుకై పాటుబడనివారిని శాసనసభల కంపి ప్రయోజనము లేదని, మద్రాసు టెంపరెన్సు సంఘమువా రిటీవల ప్రకటించిరి. ఓటరు లీసందర్భములగ్రహించి, మద్యపాననిపేధమునకు ప్రబలవిముఖు లగు జస్టిసువర్గమువారికి శాసనసభలలో చోటియకుండుట శ్రేయస్కరము.

ఇంగ్లండు : మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

లండనులో దప్ప ఇంగ్లండు వేల్పులందలి మిగిలిన ప్రదేశములన్నిటిలో మ్యునిసిపలు ఎన్నికలిపుడుజరుగుచున్నవి. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలఫలితముబట్టియే, పార్లమెంటు ఎన్నికలు నిర్ణయింపబడుననిచెప్ప వీలులేకున్నను, వివిధపక్షములయెడ ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు చాలియుండును. డెబ్బది ప్రధాన మ్యునిసిపలుసంఘములకు, 788 మంది లేబరుపక్షమువారును, 585 మంది కన్సర్వేటివుపక్షమువారును, 299 మంది లిబరలు పక్షమువారును, 249 మంది స్వతంత్రులును అభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. దాదాపు గ నన్ని స్థానములలోను లేబరు పక్షము వారు పోటీజేయుచున్నారు. ఇంతవరకు ప్రకటింపబడిన ఫలితములబట్టి లేబరు పక్షమువారికే జయము చేకూరుచున్నటుల గనుపించుచున్నది. లిబరలు పక్షమువారికి బలములేక కన్సర్వేటివులతో చేతులగలుపుటచే, ఈపక్షము అదృశ్యమగుచున్నది. ఈమారులేబరు పక్షమువారధికసంఖ్యలతో విజయము గాంచినను, ఆశ్చర్యముండదు. కన్సర్వేటివులపట్ల బ్రిటీషు ప్రజలకు నమ్మకము దొలగుచున్నది. బాగ్దాదమునకల్ల కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు హుపుచున్న వైఖరి మిగుల అవమానకరము. గనులయజమానుల పక్షమును వహించి, వీరు కార్మికులను నడినముద్రమున విడనాడిరి. ఈ సమస్యవిషయమున తామేమియుజేయజాలమనిరి. ఇట్టివాని కార్మికసమస్యలను పరిష్కరించుట దుర్లభము. అందుచే ప్రజలు లేబరు పక్షమువారినే దేశరక్షకులుగ భావించుట సహజము. ఈ సందర్భమున మరియొకవిషయమును గూడ గుర్తింపవచ్చును. స్థానిక ప్యరీపాలనసంఘములలో రాజకీయపక్షములతో బనిలేదని వాదించువారు ఇంగ్లండు బోలు స్వతంత్ర దేశములలోనే యిట్టిసిద్ధి తప్పినదిగాదని గ్రహింపవలయును. సర్వాధికారమును అధికారహస్తగతమై స్థానికస్వపరిపాలనము నేతి బీరకాయవలె నున్న హిందూదేశములో రాజకీయపక్షముల ప్రమేయము మరింత అవసరమగుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షము వారు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో పాల్గొనవలసిన యవసర మెంతేని గలదు.

వ్యవసాయవిచారణసంఘము

వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారి యెదుట పలువిధములగు నభిప్రాయములు వెలువడుచున్నవి. వీరు చెన్నరాజధానికి గూడ త్వరలో నరుదెం

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, బందరు

దీపావళిభిక్ష

పదునారుసంవత్సరములనుండి అపారమైనసేవ జేయుచున్న ఈకళాశాలకు శక్తివంచనలేక ధన సాహాయ్య మొనర్ప బ్రార్థించుచున్నాము.

పాలకసంఘసభ్యులు

శాసనసభల ఎన్నికలు

8వ తేదిన జరుగనున్నవి.

ఇక 5 దినములు మాత్రమే వ్యవధి గలదు.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేసికృతకృత్యులుగండు.

చెదరు. విచారణసంఘమువారకుగదలచిన ప్రశ్నావళి మాకు జేరినది. పూనా వ్యవసాయకళాశాలలో వ్యవసాయబోధకు లగు రా. బ. పటిల్ గారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, భారతీయ రయితు అవలంబించు పద్ధతులు పేలకొలది సంవత్సరములనుండి యు అమలులో నున్నవనియు, వీని నభివృద్ధిపరచుట సులభసాధ్యము గాదనియు, సూచించిరి. తనకు లాభముకలుగునని తోచినపుడెల్లను, హిందూదేశపు రయితు నూతనపద్ధతుల నవలంబించుటకు వెనుదీయ లేదని వీరి యభిప్రాయము. కాని, రయితు జీవితపరిమాణమును వృద్ధిజేయ వలయునను సిద్ధాంతమును, పటిల్ గారు రంగీకరించుటలేదు. అవసరమగు ఆహారమును వదలి కాఫీటీమున్నగు పానీయముల ద్రావుట, రయితులకు శ్రేయస్కరము గాదని వీరి యుద్దేశ్యము. ఆహారధాన్యముల పంటలను వదలిపెట్టి, ఇతర పంటలను పండించుటయు, మంచిపద్ధతి గాదని వీరు భావించుచున్నారు. పాశ్చాత్య దృక్పథము ననుసరించి, రయితుల జీవితపు పటాటోపమును బెంచుటకు వీరు అంగీకరింపరయిరి. చేతి పనులను నష్టపరచెడియంత్రములను పెంపుజేయుటకుగూడ వీరి స్వపడలేదు. వ్యవసాయవిచారణకు ఫలముగ, ఉన్న గూడ చెడిపోవునేమోనని భయమగుచున్నది. రయితులకు ముందు కావలసినది, కొరతలేకుండ జీవించు టెటులనియే. అందుకై రయితులపైగల బరువులను ప్రభుత్వమువారు ముందుగ తొలగింపవలయును. కాని ఆవిషయమును విచారించుట కసలే వీలు లేదని, వ్యవసాయ విచారణ సంఘాధ్యక్షుడు నుడివియుండుటచే, విచారణప్రయోజన మనలే తొలపోవుచున్నది.

సింగిల్ వోట్లు

సింగిల్ వోట్లను ప్రోత్సహించువారు జస్టిసు పక్షమువారు. ఇతరులు సింగిల్ వోట్లను వేయుచున్నారని భయపెట్టువారును జస్టిసుపక్షమువారే. ఒకజాతి నొకజాతినండి విడదీసి, కాంగ్రెసు పక్షము నందుగూడ జీవిత గలుగజేయుటకు, జస్టిసుపక్షము వారు లేనిపోని అనత్యముల బలుకుచున్నారు. ఇట్టి వారి మాయలకు లోబడక, జాతిభేదముల ననుసరించి సింగిలువోట్ల నెవ్వరును వేయక, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలిచినవా

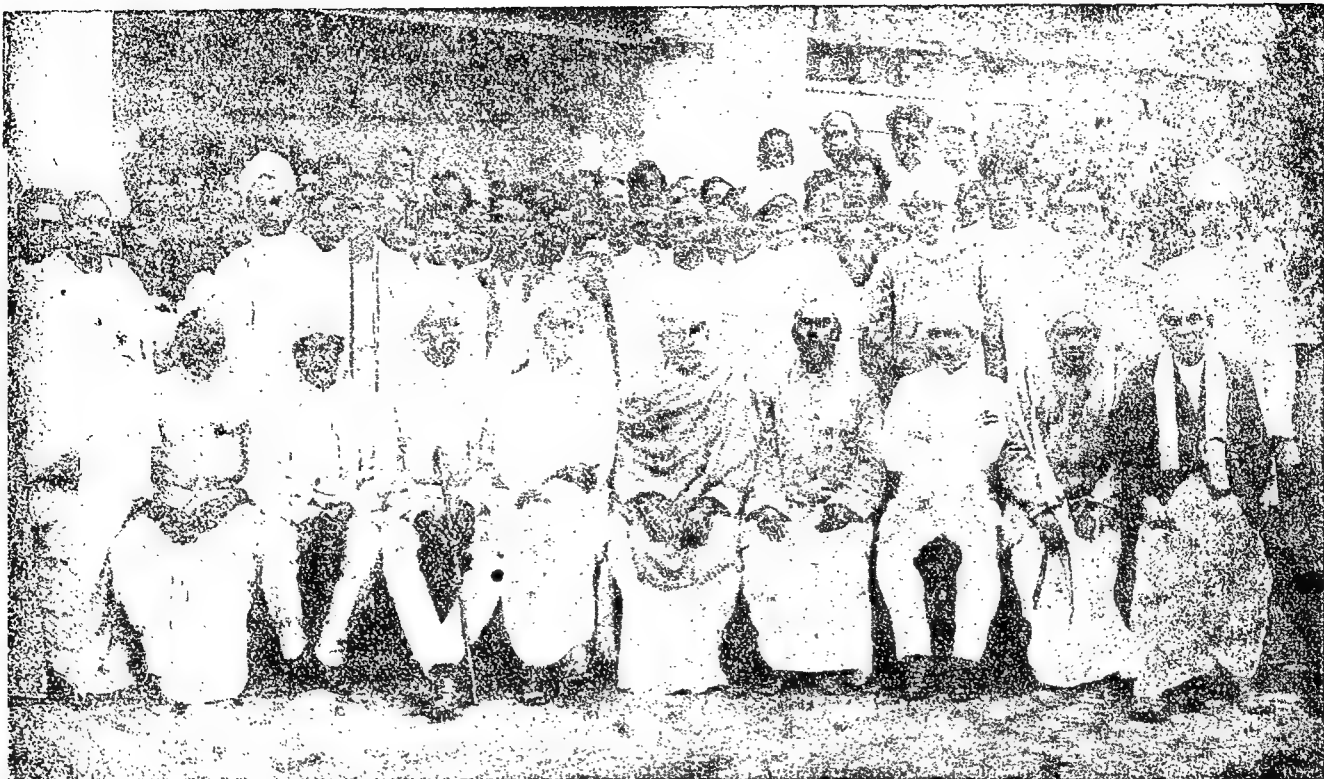
రందరకును వోటిచ్చుట వోటరుల పరమధర్మము. సంఘాభిమానముబట్టి వోటుజేయుచో, రాజకీయ వ్యవహారములు కలుషపూరితము లగును. స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుటకు మారుగ దూరమగును. కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థులందరును సింగిలు వోట్లపద్ధతిని నిరసించుచున్నారు. జస్టిసు అభ్యర్థులు వేరొక ఆధారములేక యిట్టిపద్ధతికి ప్రోత్సాహమొసగుచున్నారు. కాని వోటరులు దేశశ్రేయమునే ప్రధానమని ఎంచి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులందరకును వోటుజేయ ప్రార్థితులు. ఆంధ్రదేశము జాతి మతభేదములను పాటించక, స్వరాజ్యసంపాదనమే ముఖ్యమని ఎంచి, 8 వ నవంబరునాడు కాంగ్రెసు పక్ష విజయమును ప్రకటించు గాక!

దీపావళి: కద్దరు

కేవలదినము దీపావళిపండుగ యగుటచే, ఆంధ్రులెల్లరును కద్దరును కొని ధరించుట ముఖ్య విధి యని ఎంచవలయును. విదేశవస్త్రత్యాజ్యమును పూర్తిగ గావించుటకు శపథ మూనవలయును. కేవలము అభ్యంగనము, మృష్టాన్నభోజనముల వలన, తాత్కాలికతృప్తి గలుగునుగాని, శాశ్వత లాభము గలుగజాలదు. కద్దరును ధరించుటకు ప్రతిజ్ఞ గైకొనుటచే, స్వలాభమును దేశలాభమును గూడ కలసివచ్చును. కద్దరు తక్కువధరల కిప్పుడు లభించుచున్నది. కొంచెము ధరహెచ్చయినను దేశలాభముకొరకు కద్దరును కొనుట యవసరము. కద్దరువాడుక సామాన్యమగు కొలదియు కద్దరుపెల తగ్గిపోవును. విదేశములకు పోయెడిధనప్రవాహ ముగిపోవును. వ్యవసాయవిచారణసంఘ సభ్యులుగూడ రాటమును రెండవ వృత్తిగ చేపట్టుటగూర్చి గాంధీ మహాత్మునితో సంప్రతించినటుల నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. కద్దరుధారణము దీపావళిపండుగకు వన్నెదెచ్చుట నిశ్చయము.

విన్నెంటు వైమానికుడు

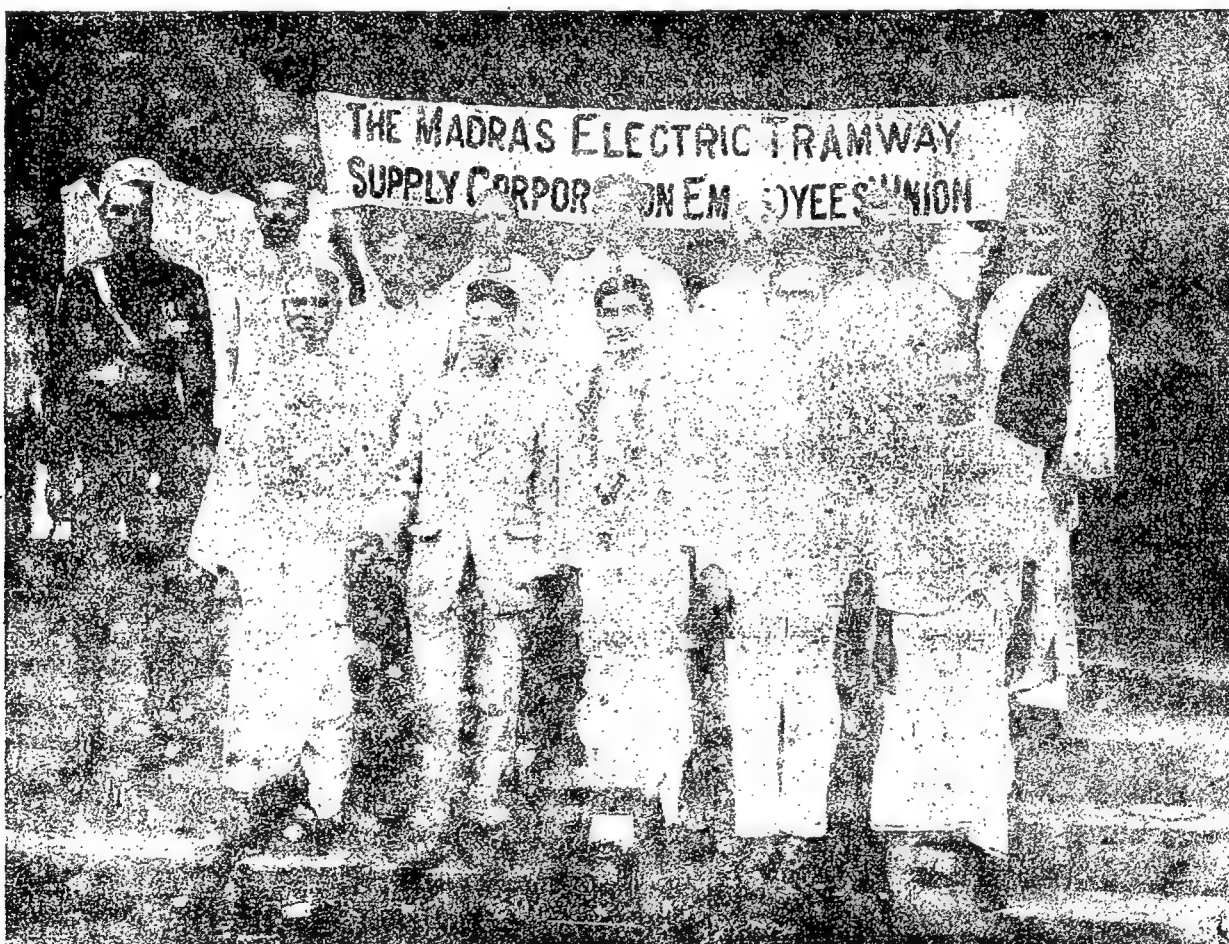
రంగూను, నవం. 2:—విన్నెంటు వైమానికుడు కొంచినుండి యిక్కడికి మధ్యాహ్నము వచ్చి 2 గంటలకు మంకీపాయంటునందలలో యిల్లాదిగను. ఈరోజు మూడుగంటలెగిరి యిక్కడ నెట్టులేని డేముముగ దిగిరి. దుస్తులు బాగుగ లేకున్నను కాళ్లకు పాదరక్ష లేకున్నను కులాసాగా నుండెను. అసోసియేటిడు ప్రెసు ప్రతినిధి వారితో మాట్లాడగా తమప్రయాణ విశేషము లన్నిటిని చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

గౌరవ శాసనాన్ని అభ్యర్థించు

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి గోనుగుట్ట సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టిగారు విందానగుట

(పెన్సిఫోటో)

అభిలభారత కార్మికుల సంఘ కార్యదర్శి యగు

ముకుందలాలు సర్కారుగారికి మద్రాసు ట్రాంవేవనివారి సంఘముచారు స్వాగత మొనగుట

(పెన్సిఫోటో సర్వీసు)

భారతీయ పారిశ్రామిక కాంగ్రెసు

డిశంబరు 30-వ తారీఖున కలకత్తాలో జరుగనున్నది

ఈ సంవత్సరము కలకత్తాలో జరుగనున్న భారతీయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యపు కాంగ్రెసును జయప్రదముగ ఆరంభింపకు చక్కని యోచనలు గలవిని నిర్వహణ ప్రక్రియను తెలుపుచున్నది. సన్మానసంఘమును నియమించుటకు సుమారు ఏడే భారతీయ వాణిజ్యసంఘముల ప్రతినిధులు భారతీయ వాణిజ్య సంఘ కార్యాలయమున నేడు జరిగిన సమావేశమందు తాల్పాసి నీ. నీయమింపబడిన సన్మానసంఘమునందు తెల్పుచున్నది. వర్తమాను సభ్యులుగ నుండిరి. జి. డి. శిల్పాగారు సన్మాన సమూహ్య కుడుగ నియమింపబడిరి. కాంగ్రెసు కలకత్తాలో డిశంబరు 30-వ తేదీన ప్రారంభమై మూడుదినములు జరుగనున్నది.

నూలువడకుట నేత ఉపవృత్తిగ సాధ్యమగుట

మహాత్మునిలో న్యవసాయ విచారణసంఘ సభ్యుల చర్చ

కొంకణి, నవం 2:—గాంధీమహాత్ము డిక్కడికి తాగా, తానును, పర్ కునికాల్ దునాతా, పర్ గంగారాం, డి. యన్. కామకుగారు గలవారితో మాట్లాడితిరినియ, నూలువడకుట, నేత గ్రామములందు పవృత్తిగ సాధ్యమగునామని విషయమై చర్చబరిగె ననియు, న్యవసాయసంఘ సభ్యులగు ప్రాధేసరు గంగూతీగారు పత్రికకు దర్యాజేసిరి.

గాంధీమహాత్ముడు యీసామంత్రిగారు అహమ్మరాజుగారు కు జూరారు. (ఆ. ప్రె.)

హిందూముస్లిం పత్రిక

సెలకు రెండుసారులు ప్రకటింపబడును

ఇదియొక మూల శాంతిపత్రిక. మొదటికొంతవరకు వజరు నెల మొదటి తేదీన పలుకీ మా కార్యాలయము నెలవకరింకను. కృత్యముతో నందుకొంటిని. కార్యస్థానము పాఠశాలలో నున్న గోదావరికి. సంపాదకులు జనాబు ఎస్. మోహనరాజుగారు. సాహచర్యము నూరుమాసములు. ప్రతిసంఖ్యలో తారీఖులలో వెలువడుచుండును. ఇది హిందూ మహాత్ములయొద్దనుండి వచ్చిన పత్రిక యగుటచేత దానిని వృత్తినింపింబుటకు నయములేదని ప్రతిక యగుటచేత దానిని వృత్తినింపింబుటకు నయములేదని వ్యాసము లిందుగలెను. పలుకుల వారు పాలకొల్లుకు వ్రాయవలెను.

వ్యవసాయ విచారణ రాయలు

సంఘము

ప్రశ్నావళి

భారతదేశ వ్యవసాయ పరిస్థితులను గూర్చి విచారించుచున్న రాయలు కమిషనువారు యీ దిగువ ప్రశ్నావళిని ప్రకటించిరి:-

ఈ ప్రశ్నావళి మూలమున గ్రామంతరములందలి వ్యవసాయదారులు, అనుభవజ్ఞులు తమ అభిప్రాయములను సంఘమువారికి దెలుపుకొన అవకాశ మొసబగబడెను. అన్నిప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసంగవలెనని నిర్ణయములేదు. ఎవరి కేవలము ముఖ్యముగా తోచినవో ఆ విషయమున ప్రత్యుత్తర మొసంగవచ్చును. ఇష్టమున్నచో అన్నిప్రశ్నలకు తర మొసంగవచ్చును.

ఈ ప్రశ్నలకు ఉత్తర మొసంగు వారిని ముఖ్యముగ పరిశీలనపరిచియు లేనిదియు సంఘమువారి నిర్ణయించుకొందారు. పని సులభముగనుండుటకై జవాబులు ప్రతి ప్రశ్నకు వేరే కాగితముపై ఒకదానినొకటి వ్రాసి పంపవలెను.

జవాబులలో ప్రభుత్వ ప్రతిపదలనుగూర్చి నూచింపవచ్చును. ఇతర ప్రకటనలనుగాని కాగితములనుగాని నూచించినచో వాటిని అందుతో చేర్చి పంపవలెను. జవాబునందు దెల్పు విషయములన్నియు అందేయింపవలెను.

అన్ని లేఖలు విచారణసంఘ కార్యదర్శులు, మకామునకు వ్రాసి పంపవలెను. పంపువారి చిరునామా స్పష్టముగ నుండవలెను. ప్రశ్నావళి నకళ్లు కార్యదర్శులకు వ్రాసిబడయవచ్చును.

ప్రశ్నావళి 1 వ భాగము

పరిశోధన

(1) వ్యవసాయదారునికి ఉపయోగపడు దేశీయ వ్యవసాయపద్ధతులు పూర్వసిద్ధాంతములు వాటినునతను గూర్చి పరిశోధనచేయుట పశువైద్యశాస్త్రముగూర్చి పరిశోధన చేయుటకు యెక్కువ ప్రయత్నముజేసి యేర్పాటుల చేయువిషయమున మీరేమయిన నూచనలను చేయుదురా?

(2) నిపుణులగు పనిసాంధ్రు లేకను, తగిన భూమి, పరికరములు లేకుండుటచేతను, లేక యితర యిబ్బందులచేతను యెవ్వోటనైన అభివృద్ధి జరుగలేదని మీకు తెలిసినచో ఆవివరమును దెల్పుదు. (1) ప్రశ్నకు సామాన్యవిషయముల గూర్చి దెలుపవలెను. ఈ ప్రశ్నకు ప్రత్యేకాంశములనుగూర్చి దెలుపవలెను.

(3) పరిశోధన కర్మమైనదిగా ప్రత్యేక విషయమును దేనినైన నూచింపగలరా? ప్రస్తుతము పరిశోధనయందు లేని విషయముపై నీకముందు పరిశోధనార్హములుగ నుండవలెను.

2. వ్యవసాయవిద్య

వ్యవసాయవిద్యను గూర్చి మీ అనుభవమును బట్టి యీదిగువవిషయములగూర్చి మీ అభిప్రాయమును దెల్పుదు.

(1) విద్యాసంస్థలు, ఉపాధ్యాయులు పరిహేతురా?

(2) ఏ జిల్లాలోనైన విద్యాసంస్థల సౌకర్యములేమిటి అవసరము గలదా?

(3) గ్రామములందు వ్యవసాయదారులకి ఉపాధ్యాయులుగ నియమించవలెనా?

(4) ప్రస్తుత మున్న విద్యాసంస్థలలో నేర్పుకొనుచున్నవారి సంఖ్య యుండవలసినంత యెక్కువగనున్నదా లేకున్నచో ఎందుచేత యెక్కువమంది నేర్పుకొన గోరునట్లు ప్రోత్సహించుటకు ఏమయిన పద్ధతుల నూచించెదరా?

(5) వ్యవసాయము గూర్చి బాలుల నేర్పుకొన ప్రోత్సహించుసాధనము లేని!

(6) ముఖ్యముగ వ్యవసాయజాతులనందేయి విద్యార్థులు కల్పించునారా?

ప్రస్తుతము చెప్పుచున్న విద్యావిధానమునం దేమయిన మార్పులు చేయవలెనా? ఎట్టివి?

(8) ప్రకృతిని పఠించుట (2) స్కూలుస్టాన్డు 3) స్కూలు ఫౌండేషనుగూర్చి మీ అభిప్రాయము లేమి?

(9) వ్యవసాయవిద్య నేర్పినవారు ఎట్టికీమిత్తమున గడపుచున్నారా?

మధ్య తరగతి యువకులకు వ్యవసాయము ఆకర్షణీయముగ చేయుట యెట్లు?

(11) వ్యవసాయము చదివిన విద్యార్థుల సాంకేతికవిద్య అభివృద్ధి చేయుట కీమధ్య నేమయిన యత్నములు జరిగినవా?

(12) గ్రామములందు పెద్దవారలకు విద్యాభిమాన మెట్లు కలిగియుండు?

(13) గ్రామంలోనుండి విద్యావ్యాప్తికి చేగిననూచనలు చేయునపుడు ఎట్లు జేయవలసినదియు, (2) యెంతదవ్య మున పరమయినదియు తెలియజేయవలెను.

3. ప్రచారము, ప్రదర్శనము

(1) వ్యవసాయదారుల పద్ధతులను అభివృద్ధికరముగ మార్పులకెట్లు ప్రయత్నించవలెను?

(2) పాలములలో పని ప్రదర్శించుటలను యెక్కువ ప్రయోజనము కలుగునట్లు యేమయిన నూచనలు చేయగలరా?

(3) పాలమునున్నవారు నిపుణులయొక్క ఫలహేలను అంగీకరించునట్లు జేయ సాధనము లేమయిన నూచింపగలరా?

(4) ప్రచారము, ప్రబోధముకొర కొరతయింపనునా ఉపయోగపడుచున్నచో దేదో తెలిపి అందుకు కారణములను నూచింపును.

4. పరిపాలన

(1) ఇండియాలో వివిధ రాష్ట్రప్రభుత్వములు చేయుచున్న పని అందుకు కలిసి ఒకరికొకరు తోడ్పాటుగ జరిపింప నేమయిన పద్ధతుల నూచింపగలరా? లేదా స్థానికప్రభుత్వములు చేయుపనికి సహాయభూతముగ కేంద్రప్రభుత్వమువారిచేయుచుండు నూచనలు చేయగలరా?

(2) వివిధ రాష్ట్రములలో వ్యవసాయాభివృద్ధి కవసరముగ కాస్త్రజ్ఞానము యిప్పటికన్న ఎక్కువ జేయవలసినదా ప్రభుత్వవారికింకను ఉద్యోగుల సంఖ్యచొచ్చింపవచ్చునా? అట్లుయినచో నిపుణులకు ఉద్యోగ లండరి నేన గ్రహీతవలెనన్న ఏకీకరణ చేయవలెను?

(3) ఈ దిగువ పరిపాలనాకాళులందు జరుగుపని వ్యవసాయ విషయములందు మీకు సంకల్ప ప్రకరముగ నుండునా? లేకున్నచో ఏకీకరణ అభివృద్ధి జేయవచ్చునో నూచింపుడు— (1) వ్యవసాయకాళు వెటర్నరీకాళు (2) రైల్వే స్టేషనులు (3) కోడు (4) వాతావరణ పరిశోధనకాళు (5) పోస్టు టెలిగ్రాఫు వాయువార్తలు.

5. ఆర్థికము

(1) వ్యవసాయ కార్యములకును, వ్యవసాయదారులకు ఋణము లిచ్చుటకును యెక్కువప్రయత్నము వినియోగించుటకు ఏమి యత్నములు జేయవలెను?

(2) ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుటకొని (ఋణముల) పద్ధతిని రయుతులు బాగుగ నుపయోగించుకొనునట్లు ప్రోత్సహింప సాధనమేమి?

వ్యవసాయఋణములు

(1) ఋణములు పుచ్చుకొనుటకు, పరపతి గల్గుటకు, తిరిగి తీర్చుకొనజాలకుండుటకు కారణము లేమి?

(2) వ్యవసాయదారుల ఋణ బాధ తగ్గించుటకు యేమి యత్నములుచేయవలెను? అన్యాయపు ఋణములచట్టము అమలు జరుపవలెనా లేక తనఖాలు విడిపించవలెనా?

(3) వ్యవసాయదారుల ఋణములు తగ్గింప యత్నించునపుడు తనఖావిక్రయములకు పరిమితి ఏర్పరుచుటగాని కాలపరిమితి లేని తనఖాలను నిషేధించుటగాని చేయవచ్చునా?

7. పాలముల విభజించుట

(1) రయుతులు భూములను అనేకభాగములుగ విభజించి పంచుకొనుటలో గల్గు నష్టము తొలగింప యేమయిన నూచనలు జేయుదురా?

మూలికాదికము, రసవాదశాస్త్ర సమృద్ధమైన మందులు, పేటెంటుబోషధములు, శస్త్రచికిత్స కుపయుక్తమగు పరికరములు, గాయములమీద కట్టుట కుపయోగించు కట్టు, మొదలగునవి మావద్ద విశేషముగా నిల్వయుండుటచే మేము సాధారణ భరలకు వాటిని విక్రయించుచున్నాము. ఒకసారి కొని పరీక్షింపుడు.

తెలిగ్రాము:—ద్రగ్గుస్టోర్.

తెలిఫోను 3498

T. Ramachendra Rao
Whole Sale Chemists & Manufacturers'
Representative 153 Broadway Madras.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములుకలవు. క్యాలిఫోర్నియా నెల 3-4-00.

ఇందు సమస్తజనులకు కుద్దిచేసి భవ్యములు చేయు యూజాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి. ద. 500 కిమ్యుతులకు భవ్యముకూడ గలవు. క్యాలిఫోర్నియా నెల 2-0-0

రెడ్డి పోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

రాజప్రతినిధి

పర్యటన కార్యక్రమము

అలహాబాదు, నవంబరు 2:— ఇదివరకు తెలియజేయబడిన ప్రకారము లాహోర్లో శ్రీ శ్రీ రైల్వేస్టేషనును తిరుగుటకు రాజప్రతినిధిరాడు, సర్ విలేయం మారిసుగారే తిరుచెదరిన పయనీన పత్రిక తెలుపుచున్నది.

రాజప్రతినిధి దంపతులు ఢిల్లీ నుండి డిసెంబరు 8 తేదీన కాన్పూరుకు బోయి అచ్చట 4-5 తేదీలవరకు 7-8 తేదీలలో ఆలహాబాదులో నుండురు. 8, 9 వ తేదీ రాత్రి భనాబాదు కు బయలుదేరి అచ్చట మైన్స్ న్యూస్ పేపరు తిరుచిది సెంబరు 10వ తేదీకి కలగ వలె చేరవరు. (అ. (ప్రె.))

రాజప్రతినిధి బహువల్పారును

దర్శించుట

పిమ్మట జజ్జుకు బాతువేటకు బోవుట

లాహోరు, నవం 2:— నిన్నటిదినమున బహువల్పారు లో రాజప్రతినిధులతో గవర్నరు బాతువేటకు రాజప్రతినిధి జజ్జుకు పోయెను.

సంస్థానమునందు సన్మానము

ఉదయమున రైలుస్టేషనులో డిగినే సవాలు సాహెబు బహువల్పారును గవర్నరు జేరరు ఏజెంటును రాజప్రతినిధులను మువారును రాజప్రతినిధి పెద్దయ్యగారిని, పిమ్మట వారియారేగించుచు కార్యాలయ మందిరమునకు గొంపోయిరి. 10 గంటలకు సంస్థానాధీశుడువచ్చి దర్శించగా 11 గంటలకు రాజప్రతినిధి తిరిగిపోయి దర్శించెను.

విందు

రాత్రి 12-15 నిమిషములకు మార్కెట్ మందిరమున రాజప్రతినిధి గౌరవార్థమై పెద్దవిందుజరిగెను. రాజప్రతినిధికి ఆయురారోగ్యములు కలుగవలెనని కోరుచు ఈర్ష్యుండియూ కంపెనీ దినములకు మహాసంక్రామముపయమువరకు తమ సంస్థానము రాజభక్తికి కేరగించినదని సంస్థానాధీశుడు చెప్పెను. మరయు నిట్లుచెప్పెను. పంజాబు ఇరిగేషన్ యంజనీరుల బుద్ధి కళలతలన నట్లజ్జ పంజనాక్షునందులను అవసరమైన ప్రదేశములందు ప్రవహింపజేయుటకు పెద్దస్క్రీమ్ కటి తియ్యరచేయబడుచున్నది. స్క్రీము ఫలకారీయయ్యేనే ఒక చెట్టుగాని తుదకొక గడ్డిపొదయైన మొలవనట్టి రెండు లక్షల యకరముల భూమికి మందిసిటిసగసాయ మేర్పడును. అవిగాక యిప్పుడు వరదల భయముతో సాగుచేయబడుచున్న భూములకట్టి, భయము పోవును. ఎడారి భూములన్నియు పంటభూములగును తమకు వ్యవసాయమునందుగల అభిరుచినిగూర్చి నేనిచ్చట ప్రత్యేకముగ నుడువ నక్కరలేదు. కావున మీ రిరాష్ట్రములోని వ్యవసాయాభివృద్ధియందు శ్రద్ధ తీసుకొనవలెనని వేడుచున్నాను, అనుచు రాజప్రతినిధిని మరల తమ సంస్థానమునకువచ్చి చూడవలసినదని కోరెను. ఇర్విన్ ప్రభిష్టాద వచ్చినందుల కామెకు వందనము లర్పించెను.

రాజప్రతినిధి బహువల్పారు స్టేటులో పెక్కు ప్రదేశములనుచూచి 15వ తేదీన ఢిల్లీకి పోవును.

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము

చైస్రాయి కాంపు, ఖాన్ పూరు, నవం 2:— నవం 1 తేదీన బహువల్పారు సంస్థానములో విందుపయమున రాజప్రతినిధి యిదియన ప్రకటించబడిన విధమున ఉపన్యాస మిచ్చెను:—

ప్రశంస

రాజాశ్రీపురుష వహాశయలారా! నేను హిందూదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండియును, అధిభిక్షాజులకు హిందూదేశ సంస్థానాధీశులు పేరు వహించియున్న వారగుటచే అట్టి స్వదేశ సంస్థానమున కెప్పుడు పోవుచునాయని యుద్విగ్ధులగు చుంటిని. అట్లనే నిచ్చటికివచ్చి మీ మగ్నదల నన్నింటిని జూచి వంశ్యుల్లి కెండితి నేగాని నిరాశ కెందలేదు. ఇర్విన్ ప్రభిష్ట తరపునన కాతరపునను గూడ మీరును మీ ప్రజలను మా కొసంగిన గౌరవమునకు ఇప్పుడు మా కారోగ్యమును గోరుచు మీరు దయతోచెప్పినమాటలకును మీకు నేను వందనము లర్పించుచున్నాడను నేను మొట్టమొదట బహువల్పారుకువచ్చుట మీ భాగ్యమని మీరు చెప్పియున్నారు. నావట్టుకు నేనును స్వదేశసంస్థానమును దానిని నింతత్వరలో తెలుగుకొనగలిగినందులకు సంతోషించుచున్నాను.

సత్కృతివాల్మీకాచెక్కు

సత్కృతివాల్మీకాచెక్కు అభివృద్ధి చేయబడినట్లయిన బహువల్పారుకు కలుగు లాభముల నూహించుట మిక్కిలి సులభము. 35 సంవత్సరముల క్రిందట పంజాబులోని భూములన్నియు నిర్వాహముగ నున్నవనియు అన్నియు యెడారులనియు తెలిసినవారును విన్నవారును కన్నవారును ఇప్పుడొకసారి తలయెత్తి రత్నకంబళమువలె కన్నులకు మిగిలుట గొలుపుచున్న ఆ తంజ భూములకు మాడగలిగిన యెడల పంజాబును బహారత్ పూరు సంస్థానమును మునుగించెడి యభివృద్ధికి రాగలవో గోచరమగును. పంజాబును కాబులచే వ్యాప్తము చేయు స్కీములందు పాల్గొనుటలో మీ సంస్థానము మనవ్యక్తమున్నట్లు ములలో కల్ల మిక్కిలి గొప్పదనియుండు పాల్గొనుచున్నది. ఇక ముందు ముందు నునువ్యవస్థాతి కంఠటికిని యిట్టిసనులే కావలసివచ్చును. ఈస్కీమువందు బహువల్పారు సంస్థానము విశేషముగానే పాగ్గానబోవుచున్నది. మీకిదివరకే అనేక సమస్యాయములు గలవు. ప్రపంచములో కల్ల కాలువల యంజనీరింగు వనలందు శ్రమిణులకు ఇంజనీరులను మిరిపివరలో కలిగియుండిరి. ఇరిగేషన్ సమస్యలకొరకు ప్రాంతములు ధార వోసిన వారి అనుభవములు మీకు గలవు. పంజాబు కాలనీలు మీకు ప్రక్కనుండుటవలన అందులో జరుగుచున్న పనులను చూచిన మీకు చురుకుదన మేర్పడును. అన్నియు మీకనుకూలముగానే యున్నవి. మీరీ యువకాశమును జాగ్రత్తగా నుపయోగించుకొన గలిగినయెడల మీ కెంతయోలాభము కలుగగలదు. మీరాష్ట్రములను జనసంఖ్య 25 లక్షలున్నది కాబోవుచున్నదని మీరిప్పుడే చెప్పియున్నారు. అది తుదకునూడక మేగాని సంకానధీశులగు మీరు పట్టుబట్టి పరిపాలన పరిమాణమును పెంచుచేసినగాని ప్రజలకు దైర్ఘ్యముతో భూమిమీద ఆధారపడియుండుటకు దైర్ఘ్యముకలుగదు. మీరిప్పుడు 20 వేల యకరముల భూమిని మంధిరగతు అమ్ముగోగిరనిశ్చయింపటకు నాకు సంతోషమైనది. మీ చేరివిద్యుదు, త్రిగానియమింపబడిన ఫిట్టపాట్రుగాదు మీయధికారులకట్టే విలువగలిగిన సలహాల నిమ్మచుండుదని కలచెదను. నియమించు అధికారుల నిట్టే మంచివారిని నియమించినట్లయిన మీ స్కీములు చక్కగా ఫలించుననియు లేకున్నట్లయిన అన్నియును వృధామైపోవుననియు నేను చెప్పగలను.

పరిపాలనలో ప్రస్తుతము కొంతవంది బయటివారిని తెప్పించుకొనుట అవసరమైనను ముందుముందు సలసానములోని వారికే అట్టిపదవు లీరుటకు ప్రయత్నించవలెనను మీయభిప్రాయముతో నే నంగీ రించుచున్నాను.

రెండు సంవత్సరముల క్రింద గావించబడిన ప్రకటన ప్రకారము కాలువలమీద నిర్మంధముగా పనిచేయు వద్దతిని మీరు మునిగేసినందులకు నేను కౌన్సిల్ కెండితిని. అట్టిపద్ధతి రాజకీయముగాను ఆర్థికముగాను అవంబరమైనదగుటయేగాక తమతమ యిండ్లను వదలి బహువల్పారులో భూమిని సంపాదించుటకు వచ్చిట్టి సరియైన కాలనిష్ఠుల నది ఆటంకపరచును.

ఇర్విన్ ప్రభిష్టగూడ వరల నొకసారి రహస్య మీరు కోరియున్నారు. అంత యదృష్టమే పట్టినట్లయిన బహువల్పారు ను మంచియైక్యగృహిణిలో చూడవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

ఒకటి రెండు దినములలో మీ రాష్ట్రముయొక్క పట్టు ప్రక్క ప్రాంతములను నేను స్వయముగా చూడవలెనని కోరుచున్నాను. అట్లు చూడగలిగితి నని నేను మీ పరిపాలనయందు మీకు కలుగుచున్న చిట్కలను కొంత సలహా చెప్పగలదును. మీ మంత్రులయొక్కయు అధికారిలయొక్కయు నిపుత్యమును గూర్చియు మీకును గవర్నరు జేసరల ఏ జెంటరు సెంటు జానకును గల స్నేహసంబంధమును గూర్చియు నేను వినియుంటిని. మొట్టమొదట మీ యువ వ్యాసము లో మీరు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వాకియండు మీరాష్ట్రమునకు గల రాజభక్తినిగూర్చి మీరు చెప్పియున్నారు. మీ పూర్వముండి మీదనుపంపించిన ఆసాధనవాయములపై నిలుపవలెనని నేను కోరుచున్నాను. తుదకు మనలందరినీ ట్రూరించి గౌరవించి యిట్టి అవకాశ మొనంగిన ప్రభువు బహువల్పారు నవాబుగారికి ఆయురారోగ్యములు కలుగవలెనని కోరుచు అందరను త్రొగవలసినదని కోరుచున్నాను. (అ. (ప్రె.))

జజ్జులో బాతులను వేటాడుట

చైస్రాయి కాంపు జజ్జు అంబానీస్, నవంబరు 2:— రాజప్రతినిధి నిన్న రాత్రి బహువల్పారులో విందుజరిగినపిమ్మట ప్రత్యేకరైలుబండిలో బయలుదేరి కేటియందయమునకు జజ్జు అంబానీయూను చేరిరి. అచ్చటిపరస్పరములలో ఉదయమంతయు వేలబడిగెను. 20 తుపాకుల నుపయోగించగా 1400 బాతులు పడెను. నవాబుగారు 105 టిని రాజప్రతినిధి 110 టిని చంపిరి. 100 బాతులను సవాబుగారు సైనికులకు పంచిపెట్టవలసినదని చెప్పి మూల్టాన్ కలనల్ కమండెంటుకు పంపెను.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారము.

శిక్షణ

పితాపురం మహారాజాగారి నిర్బంధ ప్రచారము

రామచంద్రపురం, నవం. 2:— కాకినాడయు జిల్లాయం తయను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓట్లెచ్చుటకు అనుకూలముగానే యున్నది? ప్రతిదినము రాత్రిపులందు జరుగు ఒపిరంగ సభలకు వేసకు వేలు. ప్రజలును కాకినాడలో వేరువేరు వార్డులలోనుండి ఓట్లెచ్చుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారియెడల సంపూర్ణమైన సహకారమును జూపవలెనని చెప్పి దివాన్ బహదూరు శే. ప. గిరిరావుగారి యెడల ప్రతి కుల వాతావరణము కలుగజేయబడినది. మొట్టమొదటి కాసన సభయందు ఆయన ప్రభుత్వము వారికి జేసిన సహాయమును అన్ని జాతీయోద్యమములందును ప్రజలకు వ్యతిరేకముగ ఇంగ్లీషువారికిని ప్రభుత్వోద్యోగిలకును ఆయన చేసిన సహాయమును పూర్తివంతముగా తీవ్రముగా ఖండింపబడినది.

కాకినాడలో చక్కని పక్షగులమీద ప్రచారము జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి చావరి సోమయాజులుగారికిని అసెంబ్లీ అభ్యర్థి జనాబ్ ఉమాతీమగారికిని జిల్లాలో మంచి బలమేర్పడినది. కాకినాడలో పనిని అశ్రద్ధచేయుటకుండ్ల శ్రీయుతులు సాంబయ్య, పి. సత్యనారాయణగార్లు నిరంతరము జిల్లాయందంతటను సంచారము చేయుచున్నారు. శ్రీయుతులు పి. సత్యనారాయణ, మాజీన నరసన్న, నీరుకొండ వేంకటరత్నంగార్లును తదితరులను ప్రత్యేకముగా రాజమండ్రి తాలూకాలో ప్రచారము గావించుచున్నారు. అన్నిచోట్లను అనుకూలముగా ప్రజలు కాంగ్రెసువారికే ఓట్లెచ్చెదమనుచున్నారు. పెద్దాపురం, పితాపురం తుని వట్టాములుగూడ అనుకూలముగా నేయున్నవి.

మదరాసు కాన్సిలుకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులైన కందుల వీరరాఘవస్వామి, బిక్కిన వేంకటరత్నంగార్లు బాలవరం ఏజెన్సీలో సంచారము గావించి వచ్చి యిప్పుడు రామచంద్రపురం తాలూకాలో తిరుగుచున్నారు. పోలవరం భద్రాచలం ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు మాత్రమే ఓట్లెచ్చుటకు పూనికతోనున్నది. రెడ్డి రామచంద్రరావుగార్లు వైపున ప్రచారమేయున్నట్లు కనబడెను. జిల్లాలో ప్రజలు వారికి అనుకూలురుగాలేరు. పితాపురం మహారాజాగారివంటి జమీందారులుమాత్రము వారికొరకు చురుకుగా పనిచేయుచున్నారు. పితాపురం మహారాజాగారిచే ప్రత్యేకముగా నియమింపబడిన దివానును టూనేదారులను ఇతరులను ఎన్టీయూలో ప్రతిగ్రామమునకుబోయి వారికిప్రము లేకున్నను రెడ్డి రామచంద్రరావుగార్లకే తమ ఓట్ల సేయవలసినదని ఓట్లెచ్చు నిర్బంధించుచున్నారు. పితాపురం మహారాజాగారిట్లు జోక్యము కలిగించుకొనుట ప్రజలకందరికి అయిష్టముగా నున్నది. (స్వకీయలేఖరి తంతి)

లాహోరు, నవంబరు 1:— సర్ మహమ్మదు హుస్సేన్ గారధ్యక్షులుగను, రావుబహదూరు లాలా రామచంద్రా దాసు గారు కోశాధిపతిగను ఒకసహాయ కమిటీ యేర్పడినది. ఇటీవల ఇచ్చట బాంబు ప్రేలుటచే చనిపోయినవారిపైగాని లేక గాయములు కలిగినవారిపైగాని ఆధార పడి యున్న వారలసహాయము నిమిత్తము యొకమిటి యేర్పడినది. సర్ మహమ్మదు హుస్సేన్ గారు మొట్టమొదట రూ 150 లు విరాళ మొసరిరి. ఇప్పటికి రూ 4000 యొనిధికి ప్రాసజేయబడినది. (అ. (ప్రె.))

ఇంపీరియలు ఇండియను మొయిలు

కలకత్తా, నవం. 2:— ఈస్టు ఇండియా రైల్వేవారిచే నిర్మింపబడిన "బ్లూట్రెయిను" అను ఇంపీరియలు ఇండియను మొయి, హవరానుండి ఒండాలకు పోయితిరిగి 28) మైళ్లు దూరమువచ్చెను. ఇది గంటకు 85 మైళ్లు బోయెను. ఇందులన్ని సౌకర్యములును జేయబడినవి. నర్సదానంత్ తయారైనవిదళ కలత్రానుండి బొంబాయి మూడున్నర గంటలనేపు ప్రయాణ మును. (అ. (ప్రె.))

చిత్తూరు మునిసిపాలిటీకి తులసిరాము మొవలియార్ గారు ఏకగ్రీవముగా అధ్యక్షులుగా నెక్కుకొనబడిరి.

భోజనానంతరమున రాజప్రతినిధి ప్రత్యేకరైలుబండిలో అతం టీవక్కాబుల్ ప్రదేశములకుబోవుదురు. దానిలో భివాల్ కాలువలో పనిచేయుచున్న యంత్రములను చూచిరి. చక్కబుట్టాపట్ట 4 వ తేదీన 1600 రాజప్రతినిధి సత్కృతివాల్మీకాచెక్కు నీటితో చక్కగా సాగుచేయబడుచు బహువల్పారు నవాబుచే ఎకరము 250 రూపాయల చొప్పున అమ్మబడిన 30 వేయికరములను చూచెదరు. (అ. (ప్రె.))

బంగోలుతాలాకాబోర్డు

(స్వకీయవిలేఖరి)

26-10-26 తేది గల ఆంధ్రపత్రికా ముఖమున పయి కిరికక్రింద "న్యాయవాది" ప్రకటించిన లేఖను చూచితిని. వాతావరణనిబట్టియు, అంత్యమున సోదరసభ్యులని వ్రాయుటచేతను "న్యాయవాది" కూడా మాతాలాకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీరాములు నాయుడుగారి పార్టీకి చెందినవారని ముశ్చిస్తుమగుచున్నది.

"న్యాయవాది" 20-10-26 తేదిన రేచుపత్రికలో ప్రచురించబడిన వాతంతిలోని విషయముల సత్యాసత్యములు గ్రహించువాగ్ధ్యత పాఠకులకే వదలెను. వారి లేఖనంతాచదివి నను వాతంతిలోని విషయము లసత్యములను నిరూపణ లెప్పు టను కాన్పించవు. శ్రీరాములు నాయుడుగారి గుణగణములను గాని, ప్రజ్ఞావిశేషములుగాని, పరిపాలనాధర్మతాని, శక్తి సామర్థ్యములుగాని, ఇంచుకంతయు విమర్శింపక జరిగిన వాస్తవము మాత్రము తమ పత్రికాముఖమున ప్రకటించి నా విధి నెరవేర్చు బ్రయత్నించిన నేను యేకపక్షావలంబినో, లేక స్వలాభాపేక్షాపరుడై, సకలీరముగ నాయుడుగారి స్వాధీనుడై, తత్వేకీకృతములగు వ్రాతలు వ్రాయుచు శ్రీరాములు నాయుడుగారిని బట్టువలె పొగడు కృత్రిమ "న్యాయవాది" యే కపక్షావలంబియో పాఠకు లెరుంగలేకపోరు. వాతంతిలోని విషయములలోని విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకే నోటీసు పంపినది అసత్యమా? నలుగురు సభ్యులు చేవ్రాలు చేయుట అసత్యమా? బోర్డులో ప్రతిపాలకము యెక్కువగా నుండుట అసత్యమా? ప్రతిపాలకము బోర్డులో నధిక మనుభయముచేతనే శ్రీరాములు నాయుడుగారు నోటీసులలో కోరినప్రకారము పభజరపుట తమవిధియైనను, నోటీసు అక్రమముగా (Irregular) వ్రాయబడినవని నిరాధారమున ఆక్షేపణలతో బోర్డు సమావేశపర్చక తప్పించుకొన చూచుచున్నారు. నోటీసులు చట్టమునకు విరుద్ధమయినచో ఫలానా క్షేత్రకాచము అక్రమమని ప్రమాణముచూపించవలసిన వాగ్ధ్యత అధ్యక్షు నకులేదా? ఈవిధముగా నిరంకుశప్రభుత్వము చేయుచున్నప్పుడు అధ్యక్షుడు బోర్డుసభ్యుల విశ్వాసము కోల్పోవుటలో నాశ్చర్య మేమున్నది?

నోటీసు దస్యతాచేసినవారిలో నెనుకటి ప్రెసిడెంటు గారొకరిని వ్రాయుటకూడ వారు శక్యమైతే యీవ్రయత్నము చేయుచున్నారని ధ్వని కాబోలు! నెనుకటి ప్రెసిడెంటు గారియొక్కయు వారి అనుగులయొక్కయు ట్లు సహాయము చేతనే శ్రీరాములు నాయుడుగారు అధ్యక్షునిపదవి నలంకరింపగలిగిన విషయము వనకృత్రిమ "న్యాయవాది"యు వారిని ప్రేరేపించినవారును యంతర్వర్తలోమరుచునంతటి కృతఘ్నులైరా! ఎట్టి ప్రపంచకారణములేకనే వారిప్పు డెందులకు నోటీసు దస్యతాచేసిరో "న్యాయవాదికి" తెలియకపోలేదు.

మాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీరాములు నాయుడుగారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటులగు యతిరాజులు నాయుడుగారికి ముఖ్యస్నేహితుడు. వారి సహాయసంపత్తివలననే వీరిట్టి పున్నత దశకు రాగలిగిరి. పుర పాలక సంఘాధ్యక్షుడుగను తాలాకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగను, తనకు వున్న పలుకుబడిసంతయు శ్రీరాములు నాయుడుగారు జప్తిను పక్షానలంబు కుల విజయమునకే వినియోగించుచున్నారు. వారుచేయు ప్రతి పనియు ఓట్లకొరకననిచెప్పట అతిశయోక్తికాదు. ఎన్నికలలో రామారాయణింగారు, యతిరాజులు నాయుడుగార్లు పరకులనే యీ యన కూడా అనుసరించుచున్నాడు. ఇట్టి యీ న పై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానముపెట్టిన మొదట్ను నుండించిన లాభమేమి? భార్యమున్నయెడ, బోర్డులో తనకు మెజార్టీవున్నదని తోచినయెడల నోటీసుగూరం మీటింగుజరిపి, తనసభ్యులను తాను సమరించుకొనుటయొక్క తనను న్యూరికేకముగా తీర్మానించినచో రాజీనామానోసంగు మో సన్మయిన సప్తి. లేనప్పుడు నాయుడుగారు "అవిచేరు యిచేతారు" అని "న్యాయవాది" వారిని సమరింపజేయుచు మోసగింప చూచుటయే!

గొంతకు, మన "న్యాయవాది" గారు తల దాచుకొననేల? శ్రీరాములు నాయుడుగారిని సమరింప దలచినచో తాను బహిరంగముగా చేయకూడదా? పైగా "న్యాయవాది"ని చెప్పుచు, అన్యాయవ్రాతలు, అనవసరపు ప్రసంగములు, నిరాధారమైన నిందారోపణలు యెందులకు? బహుశా "న్యాయవాదికి" బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీరాములు నాయుడుగారికివున్న సంబంధములు బయలుపడునని భయము గాబోలు!

శ్రీరాములు నాయుడుగారుగాని పరియెవరుగాని యెన్నిసార్లు పుష్కలములుగానున్నను ధేరుకాఫీలు దస్యతాచేయుటకంటె నేకే అనుభవము యేమిటగదాని వారిస్వాసభవము వల్ల నాయుడుగారికే తెలుసును. తి సంవత్సరములనుండి నాయుడుగారు బోర్డులోనున్నారని "న్యాయవాది" గారు వ్రాసిరి. బోర్డుసభ్యులుగా నాయుడుగారు 8 సంవత్సరము లున్నప్పటికి

మీ బిడ్డ ఒక రాజగును!

రాజార్థమైన ఆహారముచే అతనిని పోషింపుడు. గ్లాక్సో ఆహారము లన్నిటికిని రాజాహారమే గాక, రాజాలకుహార ఆహారమగుచున్నది. బిడ్డ రాజభవనములందు రాచబిడ్డలను ఇది పోషించుచున్నది.

మీ బిడ్డకు కావలసిన ఆహారము విషయమై పరీక్షించ నవసరము లేదు. గ్లాక్సోయందు ఇండియా దేశపు శిశువైద్యుని కామసి, మిగడగలదు.

మీ బిడ్డకు అడుగుడు.

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆల్బ్రెక్ట్ యందు అందు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది

4

తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

యతిరాజులు నాయుడు, పానుగల్లు రాజాగార్లు ప్రావకమువల్ల నిమ్మజాతులకొరకై యేర్పడిన నామికేవల దొడ్డిత్రోవద్వారా వచ్చిరిగాని యితవరకు యెన్నికలలో యేమెవరు పవయియు పోయి నోమ నోచుకొనలేదని "న్యాయవాదికి" కూడా తెలిసినవిషయమే.

శ్రీరాములు నాయుడుగారికి జాతీయభిమానము కూన్యము సంపన్నము క్రితము మాపారులు పెద్ద బహిరంగసభ చేసి ఆ సభలో బంగోలులో మునిసిపాలిటీవారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడుచున్న పేటను దేశబంధు పేరుట "దాసుపేట"యని పేరిడవని కోరుచు తీర్మానముచేసి పంపగా, ఆ తీర్మానము బాట్టు దాఖలుచేయడమెగాక పైనభ అన్ని కలములయొక్క ప్రాతినిధ్యము నహించలేదని జబాబునిచ్చిరి. నాయుడుగారి ప్రజాసంరంజకత్వము దీనినిబట్టి చదువరు లూహించుటగాక.

తర్వాత "న్యాయవాది" నాయుడుగారి ఘనకార్యములను కొన్నిటిని వర్ణించిరి. వారి పరిపాలనము నే నిచ్చట విమర్శింప దలచుకొనలేదు. విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానముయొక్క పుష్కలములను బోర్డుసభ్యులు నాయుడుగారి పరిపాలనము గూర్చియు తీర్మానము పెట్టుటకు కారణములనుగూర్చియు తమ పత్రికాముఖమున త్వరలో వ్యాసముల ప్రకటించనమకట్టియున్నారు. "న్యాయవాదిగారి" సంకుచితబుద్ధికి, మునిసిపల్ యెన్నికలలో యెవరో వోడిపోవుటకున్న బోర్డు సభ్యులలో అధిక సంఖ్యాకులు నాయుడుగారియందు విశ్వాసము కోల్పోవుటకును సంబంధము కనిపించుటలో నాశ్చర్యమేమియు లేదు.

తాలాకాబోర్డు ఉపాధ్యక్ష పదవి 30-9-26 వరకున్నను, అమృతబ్రోలు ఫిర్కా యెన్నికలలో పూర్వపువై సుప్రెసిడెంటుగారు వోడినవెంటనే యెన్నిక జరపి యుంపవచ్చును. అప్పుడు నూతన ఉపాధ్యక్షుడు 1-10-26 తేదిన చార్జి తీసికొను నవకాళము నుండెడిది. యంతవరకు కాలవ్యధి చేయుటలోనే తేవు డ్దేశ్య మేమియు లేదని "న్యాయవాది" చెప్పగలదా? నాస్త నిము లో అధ్యక్షుని ఉద్దేశము అందుకి తెలియదు. అందుకే ఫిర్కా మొదట మొదలైతే క్రిమినల్ యెన్నిక కేసు తీర్మానమైన తర్వాత తమ పని ముగించుననియు అప్పుడు తమ పార్టీవారి నెన్నోనై నా పెట్టి గెప్పించుచున్నారనియు ప్రెసిడెంటుగారి అభిప్రాయము. అందుచేతనే బోర్డులో ప్రతిపక్షులు ఉపాధ్యక్షుని యెన్నికకై నోటీసు నిచ్చిరిగాని విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన

మునకున్న దీనికిన్ని యంతమాత్రము సంబంధములేదు. దానికి ఇది కారణము గానరదు.

అంత్యమున "న్యాయవాదిగారు" వారి సోదరసభ్యులను దేశక్షేమముకొరకున్న వికమర్శముకొరకున్న పాటుపడవని హెచ్చరించిరి. కాని "న్యాయవాది" సోదరసభ్యులను హెచ్చరించుటకంటె, మలచైవములే ఆధారముగా గలిగి, ప్రజాపక్షవిరోధులై ప్రభుత్వదాసులై దేశద్రోహముచేయుచున్న జప్తి కుపక్షమువారి ఆశ్రయము మానుకొని దేశాభ్యుదయమునకై జాతీయతా నిర్మాణమునకై తమశక్తినికాదములను ఉపయోగపరచ మని శ్రీరాములు నాయుడుగారి నే హెచ్చరించుట యెక్కువసంబంధము. ఏదియెట్లున్నను మాపురమందలి జప్తి కుపార్తి వారు పత్రికాముఖమున బహిరంగవర్తకు పూనుకొనుట శుభ సూచకమని సంతోషించుచున్నాము.

రైతులలో నీటిఅధికారుల సభలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టోబరు 30 :—జిల్లాలోని వివిధ జిల్లా తాలూకాలలో ఎక్కి హ్యాలిటీవు ఇంజనీర్స్ సభలు రెవ తేదీని ప్రారంభమై 28-వ తేదీని కాకినాడలో జరిగిన సభతో అంత్య మయ్యెను. ఆయా తాలూకాలకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములు చర్చించుటకు బదులుగా వ్యక్తుల పోకర్తముల గురించిన దరఖాస్తులను తీసికొనుటకు తప్ప యీ సభలననేరే ఉపయోగము కనబడలేదు. తాలూకాకు సంబంధించిన నీటి సమస్యల యోచనలేదు. ఏదియో రెండుముక్కలు వ్యక్తులవిషయమై విని ఉద్యోగములు నెల్లిపోవుచున్నందువలన ఈ సభలకు రైతులు చాలముందినచ్చుట మానివేసిరి. ఇన్ని సంవత్సరములనుండి సభలు జరుగుచుండుటయేగాని నిష్పయోజన మని స్పష్టపడెను. కాకినాడలో మొన్న జరిగిన సభలో కొందరు రైతులు స్వములు లేనప్పుడు వరిమొక్కలు యీనుచున్న సమయములో నీటిపై కాక పోవుచేత గలిగిన నష్టములనుగురించి చెప్పుకొనిరి. అంతటితో ఆ విషయ మెపోయినది. జిల్లా సంఘ కార్యదర్శియు ఇన్స్పెక్టర్ ఆర్డర్స్ జి.బోర్డు కార్యదర్శియు అను క్రిస్టియాల మూప్రకారావగారు ఈసభలు ఫలానిమో నగుగాజరిపించి రైతులకు లాభదాయకముగా నుండవలెనని కోరిన మొహరాండమునుగురించి ప్రస్తావించిరి. కొంతవ్యాప్తి సహనైతులు బాగ్యతగల ప్రజాసంఘ ప్రతినిధులు యి.బి.బి.లో సభలుగావించుట తనకుగూడ వచ్చినదని ఎంకినారు. ప్రాయము చెప్పుచు, ఆ మొహరాండములో చెప్పినదానికి సరియను సమాధానములు పెంపనే యివ్వలేదని తెలియబరచెను. ఈ సభలు నడిపించు విధానము యితముందు మారనని అనుకొందురు.

సిరాపురము

(ఒకవిశేషం)

జమీందారుల వోటు కొనుగడు శ్రీ చల్లపల్లి రాజాగారు ఆసెంట్ల వోటుకొనుగడు శ్రీ మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారు 15 దినములకుముందే పిరాపురమువచ్చి చూడ దగినవారిం జూచిపోయిరి. కాంగ్రెస్ పార్టీ యేజంట్లను, జస్టిస్ పార్టీ యేజంట్లను చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలో విశేష ప్రచారముఁ జేయుచున్నారు. (20-10-28) తేదీన శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి, పాఠశ్రాణి సత్యనారాయణగార్లు మైసూరును కెరుగుగనుండి బయలుదేరి దేవరకల్వకు వచ్చి కాంగ్రెస్ పార్టీ కేంద్రకు వోటియ్యవలెనో, జస్టిస్, మిలవాది పార్టీల కేల వోటియ్యరాదో యను సంతకములగురించి విభుల ముగా నుపన్యసించిరి. సభకులో నొకరైతు "సర్ మామూ" గారి కెంతమాత్రము వోటియ మని చెప్పియున్నాడుగాని, ఇక్కడవాడుకమాత్రము సర్ మామూగాక కొన్ని వోటులను "సింగిల్" వోట్లు పడునని తలంపబడుచున్నది.

డాక్టరు యాలందొరసాని

శ్రీరంగ చికిత్సలో అందు శస్త్రవైద్యములో వహా ప్రతినిధిని "యాలం దొరసానిగారు" రమారమి రెండేండ్లకు ముందు "కనడా" దేశమున కేగి తిరిగి పిరాపురము వచ్చి తమ పనిలో ప్రవేశించుటయేగాక, వచ్చిన మరునాడే మువ్వరు శ్రీలక్ష్మ (కితినవ్యాధులు కలవాడికి) శస్త్రముచేసి వ్యాధి నివారణము చేసిరి. ఈమె యవృత్తనా సుచకులచేతను, ఈమె రాకకై నిరీక్షించుచుండిన పెక్కుంది శ్రీరంగిణిని వచ్చి తమ వ్యాధులను చాగు చేయించుకొందురగాక.

కేంద్రగ్రంథాలయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యమహామండలి)

ఈ ప్రతిపాదనము శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారు చేసి నది. వానికి ముఖ్యప్రాత్యహతులు "పంచురి సుబ్బారావు గారు." వారిద్దరును చాలపరిచేసి రమారమి రెండుకేల ప్రాతి ప్రతులను సంపాదించి చిన్న గృహము నొకదానిని సంపాదించి దానిలో నా గ్రంథముల నుంచిరి. దురదృష్టవశమున వారిద్దరును క్రింది కేసులైరి. ఏమట్లు లచ్చారావుగారి సోదరులు "రాధా మాధవరావుగారు" రమారమి వాధివనమున నుంచి యేవేసో తెనుగు పుస్తకములను 1,2 ముద్రించిచిరిగాని తాళపత్ర గ్రంథముల సంరక్షణమునమాత్రము కనగొనకైరి. అందనేక గ్రంథముల పూర్వములు వానిని పురుగునుకొట్టుమన్నవి. ఏమట్టి తెలుసునో రాచిన కొంతకాలము గ్రంథములు నిలిచియుండును. అధిప నమునందు సరస్వతీదేవి స్వామిపీఠము రామకొను చదురులేక విలపించుచున్న దనవచ్చును. ఎందునలనో కొన్ని మాసముల నుండి యాగ్రంథాలయము పూర్తిగ మూయుబడి పాడుబడి యున్నది. శ్రీ లచ్చారావుగారి సోదరి సోదరులు లచ్చారావు గారియందలి గౌరవముచే పై గ్రంథాలయమును బాగుపఱచిన బాగుండును. లేక మామూలగాని పండితులగు పెండ్లాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు తమకనుగొనిన ప్రాత్యతరు లను "ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున" దామిచ్చివేయుట, విశ్వ విద్యాలయమునకో, ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తునకో దామిచ్చిన బాగుండును. కాని సరస్వతీమాత్రము జీర్ణింపజేసి నశింపజే యుట యుక్తముగా గాన్పించదు.

విజయదశమి (విద్యుత్పరీక్షలు)

సంస్థానమునందు యథాగ్రహారము తిర్గు వ్యాకరణ వేదాంత శాస్త్రములలో పరీక్షలు జరిగినవి. అంద్రికిందిరితి నభ్యర్థులవచ్చి కృతార్థులైరి.

పరీక్షకు వచ్చినవారు.

కృతార్థులు.

కర్కశాస్త్రము	1	1
వ్యాకరణశాస్త్రము	5	4
అద్వైత వేదాంతశాస్త్రము	6	6
విజ్ఞానవిజ్ఞాన వేదాంతశాస్త్రము	2	1
	14	12

విజయదశమిగాడు వైకృతార్థులకేగాక వెనుకను కృతార్థులైన పండితులు రెండుమి నలువదిమంది పండితులను రూ 80 మొదలు 115 వరకు బహుమానము లివ్వఁబడెను.

రుద్రయోగము

వేదవేదాంతములలో శ్రీ "మక్కులేశ్వర, సకలేశ్వర" ఆలయములలో యథాగ్రహారము కుంకుమపూజ అన్నదానము తొమ్మిదిదినములను జరిగినవి. అందేవత్సరము మక్కులేశ్వరా లయములో "రుద్రయోగము" చేసి చిరి మూడుదినము లవిచ్చి న్నాన్నప్రదానము చేసియున్నాడు. ఆయాగమునకు ఈశ్వర కారముల సహి లక్ష్మీగారు యా శాస్త్రీగారునా, గరికె శాస్త్రి నాధుగారును అయియున్నారు. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రీగారి రూ 115 లు, సత్యగిరిని. విశ్వనాథుగారికి అంతు రుక్మిణిగారి రు 100 లు. ఎం.ఎ.నెలి బాబుగారునూ, పోటిపర్తిపర్తిగారు శాస్త్రీగారికి 5 ముద్రించియున్నారు. శిశు నాథుగారికి రంపుద్రవ్యమునండి రూ 500 లును యాయఁ బడినది.

Back the Milkmaid Brand

A FORM OF MURDER.

THE MILKMAID BRAND

CONDENSED MILK AND INFANT NUTRIMENT

o the between are in persons 76 per age-eaten 10 per cent world well is the domestic of view, as forme receive and themselves with the of the

Murugesu, a licensed vendor of Bahinagar, Co. stood charged before Mr. Magister, by Sanitary Inspector P. of the Matala Urban Council, having sold adulterated milk. On the first date the accused pleaded not guilty, but when the was taken up for trial the accused, through his Proctor, Mr. C. S. Rajaratnam, intimated to the Court that he would plead guilty to the charge if the prosecuting Inspector swore on the Bible that he (the accused) sold adulterated milk. The Inspector agreed and swore, kissing the Bible, that the accused had sold adulterated milk.

The accused then pleaded guilty to the charge.

The Magistrate, in fining the accused Rs. 50, said: "In my opinion you are committing murder, in a sense, by selling this adulterated milk and I am sorry I cannot punish you adequately for this offense. Eighty per cent. of the babies born in this country unfortunately die because they cannot get milk. I warn you severely that if you are caught again I shall get special powers and put you in jail."

శ్రీ శారదానికేతనము, గుంటూరు దీపావళిభిక్ష

గుంటూరు పురమున "శారదా నికేతన" మనుజేర నొక శ్రీ విద్యాలయము స్థాపింపబడి, నాలుగువత్సరములనుండి పని చేయుచున్నది. అందు ఘనము 150 మంది బాలిక లుచిత్తుగ విద్య నభ్యసించుచున్నారు. పూర్వసాంప్రదాయము ననుసరించి 52 మంది బాలికలకు ధర్మగురువుల చేర్చబడియున్నది. శ్రీ విద్యాభిమానులందరు సహాయము చేయునై ధించుచున్నాము.

1. రాజానాయని వెంకటరంగారావు బహదర్, జమిందారు, మనగాల.

- 2. రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహదర్, జమిందారు.
- 3. మమారరాజా కొలగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదర్
- 4. కాశినాథుని నాగేశ్వరరావు. [జమిందారు.
- 5. టంగుటూరి ప్రకాశము.
- 6. పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరి.
- 7. న్యాపతి హనుమంతరావు.
- 8. వింజయూరి భావనాచార్యులు.
- 9. నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీంరసింహారావు.
- 10. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి.
- 11. ఢేమిరెడ్డి వెంకటప్పారెడ్డి.
- 12. మంత్రిప్రగడ సాంబశివరావు.
- 13. వడ్డి రాధాకృష్ణయ్య.
- 14. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి.

కొండ వెంకటప్పయ్య, వైస్ ప్రెసిడెంటు.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, } కార్యదర్శి.
పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, }

క్రౌన్ థియేటరులో

8-11-28 ముద్రవారము నుండి 5-11-28 ముద్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సా. 6-15 గం. రా. 9-30

మ ద క థి యే ట ర్సు లి మి టెడ్ వా రు "లూసిల్లి లవ్" "ప్రాఫెసిన్ ఫోర్డ్" గార్లు నటించునట్టి

"వెగ్ ఓ ది రింగు".

అను అత్యశ్శయ్యమైన నాటకము నాల్గం ఆరుభాగము లాన్ ప్రదర్శించురు. ఇంకా ఇతర ఫిల్ములుగూడ చూపబడును.

వి శా ఖ ప ట్ట ణ హిందూపతన మందిరము

పండిత జనమంచి సీతారామస్వామిగారి అద్భుతోపన్యాసములు

దాతృశ్రమగల ధనవంతులు దేశభగము లనదగును. అట్టివారిలో క్రింది కేసులైన శ్రీ రాజా గజపతిరాయణింగారొకరు. వారు హిందూ పతనమందిరము విశాఖపట్టణం రాజ విధిలో బహు జనాకర్షకముగ కట్టించి ఆహారానికి చేసిన ఉప కారము నిరంతర పుష్కటియము. అందనేక దివ్య గ్రంథములు, మహాపురుషుల చిత్రపటములు గలిగి చూపరుల వ్యాధయములను వారింప జాలియున్నది. ఈవై భవమునకు తోడుగా శార్వ నిర్యానాక సంఘమువారు తరచుగా మహానీయులను ఇతర స్థల ములనుండి రప్పించి సర్వజనకర్షకముగా ఉపన్యాసము లిప్పించు చున్నందుకు పరపస్త్రీపాత్రులైరి. గత నెల 28, 24 తేదీలన జరిగిన ఉపన్యాసములు వర్ణనాత్మకములుగానుండెను. ఉపన్యాసములు మహాకృతలును, సుగీతసాహిత్య విశారదులును, పరమశ్రీసులును అనకాపల్లి హైస్కూలు ఆంధ్రపండితులను అగు బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి సీతారామస్వామిగారు వారికి సాటి యగు వక్త ఆంధ్రనేతమున లేరని అశేషము తలచుచున్నాడు. ఆయన శ్రీరామనామమునుగూర్చి ఉపన్యసించెను. ఒకసారి ఆది విన్నవారు ఇంకెన్నడు మరవలేరు. వారి ఉపన్యాసా మృతము గ్రోలి ఇర్రతదేశములవారుగూడ ధన్యు లగు దురుగారి!

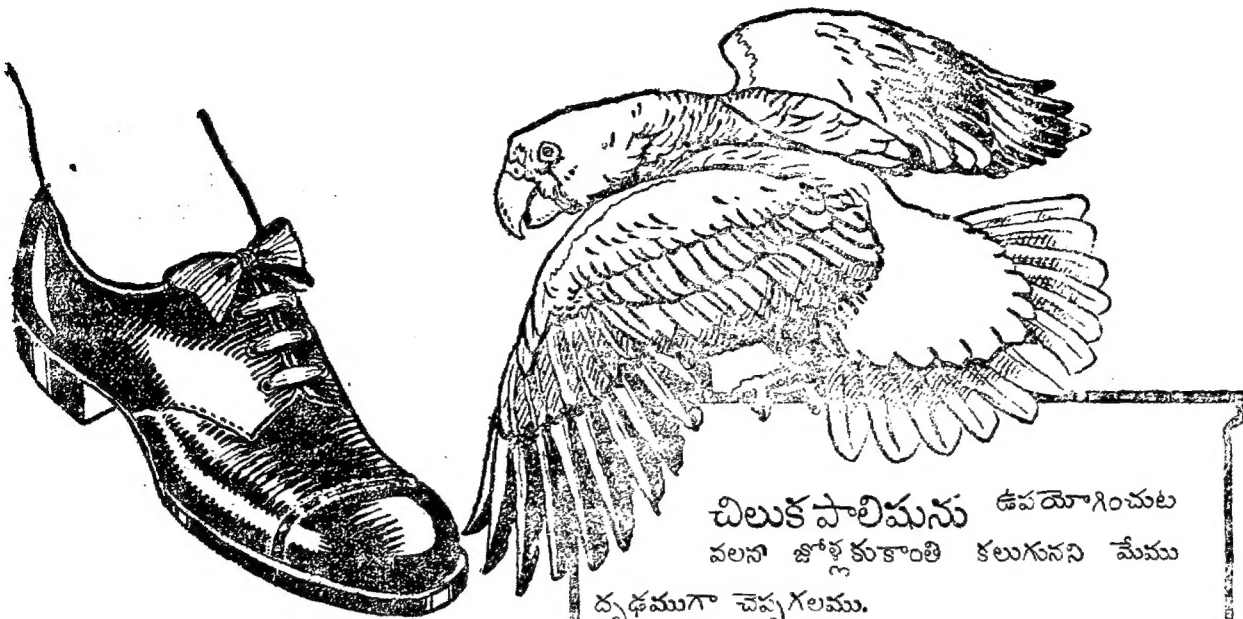
సూ. వెం. శాస్త్రీ.

పండిత స్వామి తినివాస అయ్యం గారిచే అమోఘముగా కుదర్చ బడిన వ్యాధులు

ఆయుర్వేదవైద్యమును చేయుచున్న పండితులవారిని నాకు కొంత కాలమునుండియు తెలియును. అతిసుాత్రము, కష్టము, మరికొన్ని చిక్కువ్యాధులు మొదలగువాటిని వారు బాగుచేయుటను చూచుభాగ్యము నాకు గలిగినది. వారి చికిత్సచే నాకు గొప్పలాభము గలిగినది.

సి. కృష్ణస్వామిరావు, దివాన్ బహదూర్ రిటైర్డ్ జిల్లా అండు సెషన్స్ జడ్జి, తెనాలిపేట, మద్రాసు

చిలుకపాలిషు

చిలుకపాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకుకాంతి కలుగునని మేము దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సొగసుగను, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్ననని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొన వలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుకపాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు యెండవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోకుండును, కాపాడును. చిలుకపాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండు అపును. కాబట్టి దీనిని వర్షకాలములో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన త్రోలు చివుకకుండు యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూదేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యోతమాత్రము కలియ లేదు.

AP.1

మేన్షన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంతినిచ్చును ఈ రోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడుడు.

కర్నూలు

సహకారోద్యమ ప్రచారము

ది 27-10-26 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు కర్నూలు కో ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకువారు మునిసిపల్ హాలులలో సహకారసభ యేర్పాటుచేసిరి. గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు, గోదావరిమండల వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమము విషయమై ఉపన్యాసము గావించిరి. పురమండలి స్టేడ్ డ్రస్ట్, ప్రభుత్వోద్యోగీయులు, వివిధ సహకారసంస్థలకు చెందిన సహకారవాదులు సుమారు 800 సంఖ్యలు సభకు హాజరైరి. జిల్లా ఫెడరేషను కార్యదర్శులు నరసింహముగారు సభాధ్యక్షుని పోషించిరి. రామదాసు పంతులుగారు ఆంగ్లభాషలో సహకారోద్యమ వ్యాప్తినిగూర్చి వివిధదేశములలో ఎట్టి ప్రయత్నములు గావించుచున్నదియు, ప్రజల వివిధ ఆక్రమణలకు సహకారోద్యమ మెట్లు అభివృద్ధిచేంది ఉపయోగపడుచున్నదియు, సహకారోద్యమ మూలమున కేవల ఆర్థికవిషయమై అభివృద్ధి గాంచుటేగాక, ప్రజల నైతిక, విద్యాత్మకభివృద్ధికి యుద్ధము మెట్లు తోడ్పడుచున్నదియు, వివిధ పాశ్చాత్యదేశములలోని సహకారసంస్థల విషయమై విపులముగ తెలియజేసి, హిందూదేశములోగూడ విద్యాధికులు గ్రామాదులలో సహకారోద్యమ లాభములను తెలియజేసి వ్యాపకము చేసినచో బీదరహితంగా మనకు చాల యుపయోగపడుటయేగాక గ్రామపురస్థులకు

మనకు, గ్రామాదులలోని వివిధసంస్థలను చక్కజేయుటకు యెక్కువ సహకారికాగలదని యుద్ఘోషించిరి. శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమ తత్వమును ఆంగ్లభాషలో గంభీరోపన్యాస మిచ్చిరి. అంతఃకలహములతోను, పార్టీలతోను, కక్షలతోను, నానాటికి విచ్చిన్నమగుచున్న గ్రామాదేశమును, పరియగు కట్టుబాటునకు తెచ్చుటకును, బుర్రములలో మునిగి తేలించున్న గ్రామరహితంగామనకు సకాలములో పెట్టుబడి విచ్చి, సహకారాదులలో పడకుండు, పండించిన పంటకు, ధరవరులు వచ్చేవరకు రహితుడు కాపాడుటకు సహకారసంఘములు గ్రామాదులలో చాల తోడ్పడుచున్నవనియు, ధనవంతునకు, దరిద్రునకు, బలవంతునకు, బలహీనునకు, అజ్ఞానునకు, విజ్ఞానికి, బాతి, మతవైషమ్యములు లేక, సమానభావముతో, సమానగౌరవముతో, సమాన హక్కుబాధ్యతలతో సహకారోద్యమము సంయోగము కలుగజేయుచున్నదనియు, భావజ్ఞాన భావిభాగ్యోదయమునకు, స్వయంనిర్ణయ నూత్రికప్రకారము ప్రజాహక్కులు నిర్ణయించి స్వాతంత్ర్యము పుపాదించుటకు, సహకారసంస్థలు పునాదులు కాగలవనియు, విద్యాధికులెల్లరు గ్రామాదులను నిరసనభావముతోజూడక గ్రామపునరుద్ధరణమునకు సహకారోద్యమము బాగుగా గ్రామాదులలో విస్తరింపజేసి ఆజ్ఞానముతోను, దారిద్ర్యమును దీనదీనము క్షుణ్ణిపోవుచున్న వ్యవసాయకుని ఉత్పత్తినుండి తన పెత్తుంటకు తగగ్రామసంస్థలను నిర్మించి ఉద్యమవ్యాప్తికి తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. అగ్ర్యశ్రేణులు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించుచు, ఉపన్యాసకులు రాష్ట్రీయ యాని

యనుతిరవున ఉద్యమప్రచారము గావించుచున్నటులనే జిల్లాలోని సహకారసమీక్షన కార్యనిర్వాహక కమిషనరు, సెంట్రలు బ్యాంకు నిర్వాహకులు గ్రామాదులవెంట వెళ్లి పాడగుచున్న సహకార సంఘములను తిరిగి మంచిస్థితిలో తెట్టుటకు ప్రయత్నించవలసినదనియు, సహకారవిద్యా ప్రచారమునకు ధనము వెచ్చించుటకు సంకోచింపక విరివిగ ఖర్చుపరచి సహకార విజ్ఞానము ఫెడరేషనువారు వాగ్గ వదజల్లవలసినదనియు సహకారవాదులను హెచ్చరించిరి. కర్నూలు సెంట్రలు బ్యాంకు కార్యదర్శులగు శ్రీయుత అయ్యకుట్టి అయ్యంగారు సభ్యులకు, అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసినది.

(స్వయంవిలేఖరి)

స్వరత్నాకరము

ఈ దివ్యోపగ్రహ అమూల్యమైన ఓషధులు, స్వరత్నము, ముఖ్యము, ప్రవాళము, పొగడము మొదలగు భస్మములు, మేలైన పండ్లరసములు చేర్చి తయారు చేయబడినది. అమోఘమైన గుణ మిచ్చును. శోకులు, నిరోధులు నేవించకలెనది. మితిలేని యోగ్యతా పుత్రక లిప్తబడుచున్నవి. 10 దినముల బోషధముగల బుద్ధి 1 కి ధర రూ 10-8-0. వివరమునకు ఈడియ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Bhaskara & Sons.,
219, Mint Street, Madras.

చీరాల

(ఒక విలేఖరి)

మునిసిపల్ వ్యవహారములు

ది 1-11-26:—ఇప్పటి నాలుగువారల యెన్నికలు గత నెల 30 వ తేదీన జరిగినవి: డైరమెట్ పక్షమువారు నాలుగు స్థానములు గెలుపొందెరి. ఈసందర్భములో 4 వ వార్డు అభ్యర్థులలో నొకరగు శ్రీయుత నూనె పానకాల శ్రేష్ఠిగారు ప్రత్యర్థియగు శ్రీయుత పులకం రామకృష్ణారెడ్డిగారి మీదను, పోలింగ్ సెక్షన్లను శ్రీయుత గుండపు వెంకటేశ్వరగారి మీదను, చేరు మనుగారగు శ్రీయుత రావుల గుబ్బారావుగారి మీదను, వోట గ్గుకాని వారీచేల్ వోట్లు వేయించినందుకును, నడుపురాని వారి వోట్లు-చెప్పినవారికి వేయక యితరులకు వేసినందుకును, వోట్లను ఒకరోజు ముందుగనే తనమేడలో నిర్బంధముగా మంచి నందుకున్నా వంగోలు సమీకర్తరు కోర్చాల్సినది యొద్ద క్రిమి నలు చార్జీలున్నా, సక్రమముగా యెన్నిక జరుగలేదు గనుక రద్దుచేసి తిరిగి యెన్నిక జరిపించవలసినదని బాపట్ల సబ్కోర్టు లో సివిల్ దావానున్నా వేసినారు. పోయినదఫా వాయిదా లు వేసినారు.

ఇట్లుండగా నాలుగు దినములనాడు మునిసిపల్ మీ టింగు జరిగినది. సభ్యులకు పంపిన నోటీసు హంకెములలో చేర్చిన సవరణమునకు అనుసర మునోచు హంకెము మిషగా తీసికొని తనపై వచ్చిన క్రిమినల్ చార్జీకు ఖర్చునంతను (మొ త్తమును నిర్ణయించుకొ) సభవారు కాంక్షను చేయమని కోరినారు. ప్రజాపక్ష సభ్యులగు శ్రీయుత గొల్లపూడి నారాయణ శ్రేష్ఠిగారు చార్జీ తమ స్వంతమునకు సంబంధించినవనియు, వో లర్లను తమ మేడపైకి పీల్చింది నిర్బంధించి తమరు చెప్పిన వారికి వోట్లు నిచ్చునట్లు చే య. మ. ని యె వ రు కో ర లేదనియు, ప్రజలలో యిప్పుడు చాలావరకు తాము చేయు ప్రతికారము నిచ్చినందున అసంతృప్తి చెందియున్నారనియు, నిప్పును నిర్ణయములేనిమొత్తమును కాంక్షనుచేసినచో ప్రజ లకు తెలిసి మరింత అసంతృప్తి కలుగుటయేగాక కాన్సిలర్ల బొమ్మలనియు, యెందుకు పనికిరానివారనియు పలువురు పలు విధముల తలచెదవనియు, తాము చేయవలసినదని చేసినారని యు గట్టిగా పోరాడి కాంక్షనుచేయుట చిత్తముగాదని మిక్కిలి వక్కాణించిరి. తనచేత చెంబంతువారు వారిపార్టీ వార్త వేందున తీర్మానము వ్యాసుకాబడినది. నారాయణగారు తమడిసెంటు వ్రాసిరి. మొత్తముమీద మా మునిసిపల్ పరిపాలన చూచినచో రెండవ "తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ" యనుకొనవచ్చును.

మిత్రాభివృద్ధిసంఘము

పై సంఘమువారి కోర్చినమున కన్యశుభ్రత సహించుటకు ఆహ్వానింపబడిన రాజమండ్రి వాస్తవ్యులును, గత పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ జాతీయవాదియు, వైశ్యకుల ధూ మణులను నగు శ్రీయుత సాలసా బాపయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గారు ది. 17-10-26 వునయుం గం 8 లకు విచ్చేసిరి. సంఘాధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులును, కార్యదర్శియు, సభ్యులును, పుర ప్రముఖులును వారిని పుష్పసాలాంకృతులగుగాజేసి, మోటారు మీద, బ్యాంకువాయిద్యముతో వారిని పుర ముఖ్యవిభులందు నూరంగింపుచేసి విడిదియందు దింపిరి.

దసరాపండువు ఆటలలో గెలుపొందినవారికి బహుమా నముల నిచ్చుటకై సభ సంఘమందిరముయొద్ద సాయం 6 గంటలకు సమావేశమయెను. పురములోని సర్వవర్ణముల ప్ర ముఖులు విచ్చేసిరి. ప్రార్థనానంతరము అధ్యక్షులు యెన్నుకో బడిరి. కార్యదర్శి గారు గత సం వత్సర వృత్తాంతమును చదివిరి. విజయలక్ష్మి బహుమానములుగా కీ. శే. పూటుకూరి కోటయ్య శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము వారి కుమారు లొసంగినట్టియు, శ్రీకామేశం పీఠబ్రహ్మశ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము వారి కుమారులొసంగినట్టియు, తమవర్తి చెంచు బహుమయ్యగు ప్రగారి జ్ఞాపకార్థము వారితల్లిదండ్రులొసంగినట్టి యు రజితపార్వతియును, పతకములును, శ్రీయుత తమవర్తి శ్రీతా రామయ్య బ్రదర్సు వారొసంగిన రబ్బరు బంతులను నొసంగిరి.

శ్రీయుత దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు అధ్యక్షుని గురించియు, బహుమతులగురించియు, ఆటలగురించియు ఆశువుగా కొన్ని పద్యములు చెప్పిరి. వైశ్యులగు శ్రీయుత శనగపల్లి రామ స్వామి గుప్తగారు ఆటలగురించి కొన్ని సంగతులు బాగుగా చెప్పిరి. శ్రీయుత బాపయ్యగారు వ్యాయాధ్యయనముగురించియు, ఆటలగురించియు, విద్యార్థి దశనుగురించియు అనుభవపూర్వక ముగా, మృదుమధురమైన గంభీరముగా చక్కని ఉపదేశ్యా సమును సుమారొకగంటకాల మొసంగి ముగించిరి.

కార్యదర్శిగారు, సంఘ అధ్యక్షులు, సభ్యులకును అధ్యక్ష మునకును వందనములు చెప్పటతో సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసినది.

తాడిపత్రి

(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

కాలమొకవిధమున నడచుచున్నది. ఉత్పాతిములగు పాను నూర్చు లేవియులేవు. కొంతకాలముక్రిందట గుల్బర్గానుండి ప్లేగుతిగిలినవచ్చిన యొక్కరివృత్తిచే గ్రామము కొంత గడ్గోలుపడి నది. కాని తిర్యగ్త తిచ్చివృత్తిమలేవియు గనుపింపలేదు. కాని దోమలబాధ యంతకంటే మెండైనది. ఇదృచ్ఛములు రెండు మూడురోజులనుండి తోచుచున్నవికాని ఇదృచ్ఛము లేదు.

మునిసిపల్ వ్యవహారములు

1925 వ సంవత్సరము నవంబర్ నెలలో ప్రస్తుతిము చె ర్వుకాగూడైన మ-రా-శ్రీ, మాదాను బొల్ల కొండప్పగారు తీర్చిదిద్దినవచ్చిరి. వారి కీయారివా రెంతయు కృతజ్ఞులు. వారు పవిత్రీభూతైనప్పటినుండియు వాసనామాత్రముకూడ లేని ప్రజ లకు రాజకీయవికాసమును గల్గించి పోషించుచున్నారు. కడ చిన డి సెంబరులో పీరు ప్రబలపై వృత్తిపన్నుల రూపమున వొర్లించిన పర్వతములను, వడ్డీలితముగ. పారతాళరూపమున వారజూపిన యస్పృహియో, ప్రతికామఖమున శేసిన యాం దోళనము, కాంక్షాభిలో శ్రీయుతలు స్వామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు పెట్టిన అడ్డవైకంటు ప్రతిపాదనము మొదలగు నవన్నియు పాతకవహోదయు లెరింగినవే. అటుపిమ్మట ఛేర్వుక గారి పై ప్రజలును ప్రజలపై ఛేర్వుకగారును అప్పటికప్పుడు తెచ్చుకొనుమండైన వ్యాజ్యములు, ప్రతికామఖమున బ్రకటిత ములు కాకపోయినను నీయారి పరిసరములనుండువారి కంద అకు నెలిసినవే. ఛేర్వుకగారిపై లేబడిన రయటింగ్ కేసులో వారికి రు 200-0-0 లు జరిమానా విధింపబడుటయు, కొంటర్ కేసులోని ముద్రాయాలకు పరిహారమిప్పించబడుటయుగూడ నాంధ్రప్రతికా పాతకలకు క్రొత్తవిషయముకాదు.

ఈ మునిసిపాలిటీలు పుట్టినప్పటినుండియు, భారత దేశముం దేమాలను జరిగియుండిన నొకవింత 20 దినముల క్రిం దట జరిగినది. వృత్తిపన్నును అధికార దుర్వినియోగముచేసి యప్పీళ్లలో హెచ్చించియుండిరి. అట్లు హెచ్చించబడిన ము త్తమును వాపసుచేయవలెనని కోర్టువారు తీర్పు చేసియుం దినన, 20 దినములకు పూర్వమే మునిసిపల్ కాన్సిలరులు ఆమె తమలను వాపసుచేయవలసినట్లు తీర్మానించి యుండి నను ఛేర్వుకగారు, కోర్టునుండి అమానాపచ్చి మునిసిపల్ ఆ ఫీసులోని కర్షిలు బల్లలు బయటవేయునంతదనుక మొత్తము నిచ్చివేయరైరి. మునిసిపాలిటీయిన ప్రజలకు గడిపావకంటే లాభముగ తోచుచున్నదనుటలో నాశ్చర్యమేమందును.

నూటికి 75 వంతున కట్టుచుండిన పన్నులకేలును సక్ర మమైన ప్రకటనలేకయే 10 కి హెచ్చించిన కారణమున ఒక్క పెద్దమనుష్యుడు కోర్టులో వ్యాజ్యము దాఖల్ చేయగా ఇంటి పన్ను విమూలచేయగూడదని కోర్టువారు తాత్కాలికముగ ను త్తదవునిచ్చిరి.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

మాడు నాలుగు వార్డులకొక్కొక్క స్థానము, నారస వార్డుకు రెండుస్థానములు కాలియుండిన. కడచిన 9 వ తేదీ నామినేషన్ పేర్ల దాఖల్ చేయబడిన. ఎన్నికలవిషయ వింత యుత్సాహము ఇంతిరద్ద యాయారివా రెప్పుడును జూపియుండలేదు. ఒక్కొక్క స్థానమున కేస్తురెనమండలగురు పోటీచేసిరి. ఎన్నికలు చల్లగ దాటిపోయెను. కడచినమాసము 29 వ తేదీ వోట్లు లెక్కింపబడగా నీక్రింది ఫలితములు లేతెను:

మూడవవార్డు

స్థానము 1.	
1. అల్లబత్తు దస్తగిసా హెలుగారు	52
2. ఓగేటి బాలయ్యగారు	6
3. జొన్నలగడ్డ చిన్న గోవిందప్పగారు	1
4. చెడిపాయిసవి. (ఇక వాలిడే)	3
	62

నాలుగవవార్డు

స్థానము 1.	
1. కొట్రా గుబ్బారయ శ్రేష్ఠి	114
2. మాదాను పెద్దరంగప్పగారు	2
3. జొన్నలగడ్డ చిన్న గోవిందప్పగారు	1
4. ఆర్. లక్ష్మీకాంతరావుగారు	1
5. తాండోళే వెంకీశరావుగారు	1

5 వ వార్డు

స్థానము 1	
1. నాకం చెండ్ర రుద్రు శ్రేష్ఠిగారు	87
2. మాదాను పెద్ద రంగప్పగారు	34
3. మంచికంటి నాగరంగయ్య శ్రేష్ఠిగారు	1

6 వ వార్డు

స్థానములు 2	
1. తిల్లర మునెయ్య శ్రేష్ఠిగారు	86
2. క్రిష్ణం గుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు	84
3. మాదాను పెద్దరంగప్పగారు	3

వోట్లను లెక్కపెట్టుటకై మునిసిపల్ ఆఫీసునకు ఛే ర్వుకగారును మాదాను బొల్ల కొండప్పగారు నమ్మచుండగా దా రిలో సాయంకాలము 4-30 లకు కోర్టునుండి లేబడిన యొక సీవిల్ వారంటుపై సరెసుచేయబడిరి. కాని యెట్లో యారాత్రి 8-30 ల వరకు వోట్లను లెక్కపెట్టి తత్ఫలితముల బ్రకటింప గలిగిరి. అటుపిమ్మట తమ కందలేయబడిన వారంటుపై వారి క్రిందివిధమున వ్రాసి సంతకము చేసెరట.

"ఈ వారంటు రాత్రి 8 క్క గంటలప్పుడు మునిసిపల్ ఆఫీసులో ఛేర్వుక సీటులో చూచినాను. పట్టుపడినాను."

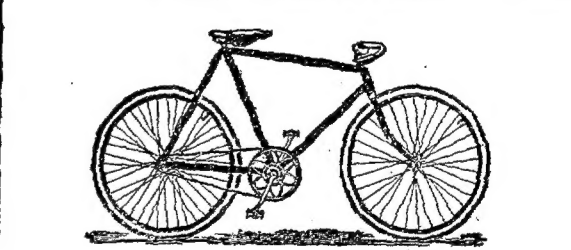
మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు-కాంగ్రెసు

అనంతపుర మండలమునుండి ఆయిదుగు రభ్యర్థులు పోటీ చేయుచున్నారు. వారిలో నిరువురు జస్టిస్ పార్టీ వారిని కొంద టు స్వతంత్రులని మఱికొందఱు వాకొనుచున్నారు. రామేశ్వర రావుగారుమాత్రము రెస్పాన్సివ్ పక్షము: చిన్న పాలమడి ఓపి రెడ్డిగారు, చీమలవాసపల్లె నాలుగయరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ పక్ష మున నిల్చియున్నారు. ప్రవ్రచారములు నాగు నున్నవి. కాం గ్రెస్ అభ్యర్థుల జనుము నిస్సంశయమైనదైనను, రామేశ్వర రావుగారి పోటీ గణనీయమైనది. అభ్యర్థులమట యెట్లుండినను కేవల జాతీయ దృష్టితో కాంగ్రెస్ వి జ య ము న కు గృహింపవలసినవారినితీ చాలిష్టముగనున్నది. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెసువారముని చెప్పుకొనుచు, కాంగ్రెసునకై కృ షింపబడుచుండిన కొందఱిప్పుడు, రామేశ్వరరావుగారి కత్తుత్సా హముతో దోడ్పడుచూ జాతీయోద్యమవిముఖ్యము జూపుట విచారకరము. కొందఱు కాపునారు బ్రాహ్మణ్యద్వైషము నూత నేసికొని కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు వోట్లనిండిన పోరుట విషాదమున విషాదము. పవిత్రముగ నేపాతీయభావములకై కాంగ్రెసు కృషి పల్లుచున్నదో, యట్టిభావముల నడుగునద్రోసి, యేమాత్మనే వక్త కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులీయద్యమము బూనిరో యాశ్చర్యముఖ మునకు మసిపూయుట తలస్థించుచున్నదే యని జాతీయశయ ములు కల ప్రతియొక్కఁడు గూఁ ఖింపవలసియున్నది. అట్టిద్యై వ భావముల పురికొల్పవారు బ్రాహ్మణేతరులవత్తుముననే కా దు, బ్రాహ్మణపక్షమునగూడ గలరు. పీఠిరుపురిపంఖ్యయు నత్యల్పమైనందున నవాయకరము కాదని యూహింపబడుచు న్నుది.

కేకపిళ్ళతో పుదు రి నారాయణరెడ్డిగారి పోటీ లెక్క పెట్టుకొనవలసినదిగ తోచలేదు. మండలమందలి వాతావరణము చూడ కాంగ్రెసునకు వభిమానము పోలేదనియు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే జయమందుదురనియు నిస్సంశయము.

మెరయుట్టిదంతయు బంగారంబుగాదు తెల్ల నిదంతయు క్షీరంబుగాదు అనునది మీకుబాగుగా తెలియును.

పైకెళ్లు తీయుటకు ముందు, బాగుగా గమనించితీయుడు 2545

నియుమాడ్క్ రోడ్స్క్ రు	125
నియుమాడ్క్ ఆర్మిమాడలు రు	135
మినోరు స్టాండర్డు రు	75

మినోరు స్పెషలు (B. S. A.) భాగములు గలిగి యుండునది రు 100

రాయల్ నెం. 5 డ్కలప్ కేంబ్రిడ్జ్ టైరుతోర్పు 55. రాయల్ నెం. 5 డ్కలప్ కాడ్జ్ టైరుతో రు 69

ఇప్పుడే, నైకికొనెనను, దానిసామానులైనను, తేక మోటారుసామానులైనను, కావలసియుండిన, మాఫ్ వ్రాసి, తెలి పిన ఆలశ్యముకాముండ వెంటనే తక్కువధరకు వి. పి. ద్వారా పంపించెదము. నైకికొ ఆర్డర్ చేయనపుడు రు 15 అడ్వాన్సు గుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అందు కంపెనీ, మదరాసు. 18 ఆండు 20 జనవరి పీటర్సుగోడ్డు, వుపుంటుగోడ్డు, మద్రాసు.

R PATEL & Co., MADRAS.
Sole Agents for Wolseley Cars,
Westinghouse Batteries etc.,
Mount Road, Madras.

ఆంధ్రుల భేదభావములు

పై శిక్షితో శ్రీయుత పిఠుపాటి-వేంకటరమణయ్య గారు వ్రాసిన లేఖయందు నన్ను గూర్చి కొన్ని యంశము లున్న చున, పత్రికాముఖమునగాని వేరువిధముగాగాని వాదవివాదములు చేయువలవాట లేనివాడనయ్య ఈ క్రిందినాల్గుమాటలు వ్రాయవలసివచ్చినందున కెంతయు చింతించుచున్నాను.

మన్నిత్రులు శ్రీయుత వేంకటరమణయ్యగారు నేను ఇచ్చటి ఆంధ్రసోదరులలో భేదభావములు కల్పించినట్లును, ఈవిషయమున ప్రచారముచేయుచున్నట్లును నూచనలు చేసియున్నారు. ఇది యధార్థముకాదు. న్యాయముగ నభిప్రాయభేదములు మానవులవారిలో కలుగవచ్చును. అట్టి యభిప్రాయభేదము కొందరితో, కొన్నివిషయములలో నాకును కలిగియుండవచ్చును. కాని వివాదములు ద్వేషభావములు పురికొల్ప నే నెన్నడును యత్నించువాడనుకాను. కొందరుమిత్రులు నావిషయమై ఇట్టి యపోహల వ్యాపింపజేయుచున్నట్లు ఇటీవలని, నాతో ప్రస్తావనవచ్చినప్పుడెల్ల యధార్థము వెల్లడించుచుంటిని. పలుమారు కొందరు సోదరులు నన్ను చర్చలలోనికిదింప బ్రయత్నించిరిని ఎరుగుదును. కాని జీవనోపాధి కై చేయుయత్నములలో పోగా మిగిలినకొలదివ్యవధిని క్రొత్తగా నీ ప్రాంతములో దేశభాషావృద్ధి కై వెలువడుచున్న వివిధోద్యమములకు సహాయమొసగుటయందు వినియోగించుట ముఖ్యముగాదలచి, వాదవివాదముల జోలికిపోక యవగ్రహించుచుంటిని. కడచిన 21 సంవత్సరముల కాలమున నే నవలంబించిన ఈవృద్ధి నే ముందును జరుపదలచియున్నాను.

ఈవిషయమున యధార్థము నెరుగగోరినవారు నాతో కలిసి తెలిసికొనవచ్చును. పత్రికాముఖమున నిట్టివిషయముల చర్చ వృథాకాలహరణమేకాక నష్టదాయకముమాడ నగును. యధార్థము ప్రవర్తనలన లేటపడును. ఇంతకన్న ఎక్కువ మనవిచేయవలసిన అవసరముకాన్పించదు. ఈశ్వరుడు సత్యమునకు జయముచేసెననియును! మన్నిత్రులను శ్రీయుత వేంకటరమణయ్యగారు తమ మనసులోని మాటలను స్పష్టముగా ప్రకటించినా కెంతయు పూజ్యులైరి.

మాడపాటి హనుమంతరావు.

VAIDYARATNA
Pandit D. Gopala Charlu's
AYURVEDASRAMAM
 151, Govindappanaick St. G. T. Madras.
The only House for
PLAGUE
&
CHOLERA
REMEDIES
 Tel. PANDIT, MADRAS.
 Post Box No. 287.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్
 ఇన్సురన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
 పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు
 రెండింతలు యివ్వబడును
 1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-3-1922 నుండి రూ 1000 కి పంపు 1 కి రూ 5 యలకు బదులు రూ 10 చొప్పున ఇన్సూరింగ్ బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ అత్యుదయిగాను సిఫార్సుచేసినట్లు యిందుమూలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియజేయడమైనది.
 బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయమునందుగల స్థిరత్వమునను, అభివృద్ధికి నివర్తనము లని పాలిసి దారులు పంకోపముతో గ్రహించును. (1854)

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ
 లిమిటెడ్ జననమృతమైన

భీమా కంపెనీ
 హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్ట్రీట్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు
 యింత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమాకంపెనీలలో తిరు పరిష్కారములు లేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసినది.
 మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది.

ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను.
 వలయువారు యిక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
 ఆంధ్రుల మూటయ్య

ఏజంట్లు, సామర్లకోట
 8091 తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మాన సోలాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (హిందూపురుషులకై) గూనాదికము!
 శరీరములో ఉష్ణాదిగ్ధముచే కలిగిడి వైద్యకాశల ప్రీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులంతి, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బుడయము, పిక్కులు, పొర్చ్యములు, శిరస్సు, శ్లేష్మ, అల్లులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను శోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

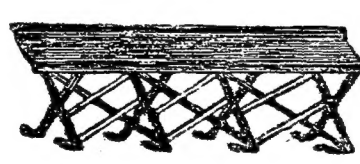
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధగుగులచేతను పరమమంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
 చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.
 యం. నారాయణ, మేనేజరు.

మెనర్సు బి. కోటయ్య, యం. చలమయ్య అందు కో, క్యాంపు ఫర్మి చర్ మేకర్సు, నర్సారావుపేట.
 గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానులు ప్రత్యక్షమైన పనివారిచే కయ్యారు చేయబడును. మొదటిరకం. రెండవరకం.
 క్యాంపు మంచము 14-0-0 18-0-0
 పడక మర్చి 7-8-0 6-8-0

మేజాబ్బు డ్రాయరు గలది 10-0-0. లేనిది 8-0-0. ఆఫీసు కుర్చీలు ఇంకా యితర సామానులుకూడా వున్నవి. త్వరపడు. మీయొక్క దేహసౌఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న సామానులకు పూర్తి అయ్యి వివరములు కావలెన్నివారు క్యాటలు లాగునకు పై కనిపనిలాపమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుకోసం 2/8 అంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్కనమ్మము పోగొట్టి బలముచేయుటయందు ప్రసిద్ధి పొందినది. ఒకసారి వాడిచూచిన మీకే తెలియను.
 డబ్బీ రూ 3-4-0 లు.

(పట్టాభిరామ వైద్యశాల)
 రాయవరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిప్పుతున కుక్కనమ్మము, అతిమాత్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, నీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రూ 1-4-0 ఏ. పి. 0-6-0 ఏ. పి. 4. అందు కో, ఆయుర్వేదపదార్థం, తెరచేపి. (నెల్లూరు)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం నవంబరు 3-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి గ 70 0 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

బియ్యముబజారు			
కుసుమ తెనాలివి	,,	క 48 గలవి గ	12 8 0 18 0 0
నల్లారివి	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
డివి	,,	డిటా	15 0 0 16 0 0
రాసులు	0.	164 బస్తా 1-కి	9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,		22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 206	,,	15 0 0 16 8 0
చనగలు	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
పెసలు	,,	డిటా	18 8 0 14 0 0
మసములు	,,	డిటా	16 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	క 195	9 0 0 9 12 0

3. నూనెపస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0 168 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	50 0 0 62 0 0
ఇరిరత్ర దేళము	,,	48 0 0 49 0 0
జేరు నెనగనూనెగానబా 1-కి గ 112 బస్తా కానూనె		110 0 0
ఆముదము బా 1-కి	,,	85 0 0 86 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయదనుపు బా 1-కి	,,	72 0 0 78 0 0
కూరకనుపు	,,	25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి		140 0 0 154 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	గ	40,48
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,58
తెల్లము బా 1-కి	గ	40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0 86 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-కి	,,	82 0 0 88 0 0
చదరం	,,	81 0 0 88 0 0
రవుండు	,,	81 0 0 82 0 0

6. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 కి బస్తా 1-కి	,,	5 4 0
మూలేయేనుగ నెం 20	,,	6 12 0
నెం 20 తెన్ని సింహం మూలే	,,	7 6 0
నెం 22	,,	7 14 0
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	5 15 0
నెం 14 1/2	,,	6 6 0
నెం 12 1/2 న్యూకాలన్	,,	5 10 0
నెం 14 1/2 న్యూకాలన్	,,	6 6 0
నెం 10 1/2 కోయంబూరు	,,	5 8 0
నెం 2 1/2	,,	5 8 0
నెం 14 1/2	,,	5 8 0
నెం 12 1/2 మూలే	,,	5 10 0
నెం 1 1/2	,,	5 10 0

7. దూది.

కోండావెట్టు బాదవ 1-కి	గ	800 0 0
కల్పాదు దూది	,,	145 0 0

8. రోహములు.

వండి 100 కులంకు	,,	58 8 0 59 0 0
అంగారము, కులము 1-కి	,,	21 4 0 21 8 0
వనరము 1-కి	,,	18 9 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	285 0 0 260 0 0
రాగి డిటా	,,	256 0 0 260 0 0

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిగ్రీ, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

శాస్త్రోక్తబోధములు! (కేటలాగు ఉచితము) గిట్టింపు ధర లే!

శ్రీ శృంగాయ శ్రేణి షార్మసీ, ఏలూరు.
ఇందలి బోధములు, సుప్రసిద్ధ వైద్యులచే వాడబడుచున్నవి. క్రమముగా కేసిన ఆయుర్వేద బోధములు, ఇతర బోధముల కన్న శ్రేష్ఠమని నిరూపించుటయే ముఖ్యోద్దేశము. ఏజెంటుకావలెను.

చదువును! యోచింపుడు!! కొనుడు!!!

జాగ్రత్తసిద్ధిచెందిన **కామినియా నూనె** (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికించుటకు కావలసినది, వారి యొక్క ఆభివృద్ధిని, సౌగంధ్యము పెంచును. పుష్ట్యయందు గలగుచుండును పోషకద్రవ్యము, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిత వెంట్రుకలను మామూలు రంగున గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెడకు ఉత్పామును, చల్లదినమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు వేలనుండి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు ఆహారమైన ఆహార్యమును గుణమును గురించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రము చదువుడు.

దివాక చందు భండారి, అమృతంజన పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగు బురు, ఉందిమగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డులు దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పాస్తులు రూ 0-8-0 ప్రత్యేకము.
8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

మోపురికి:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు వాగరిక మై యుండు ప్రతిదుకాణమునందు లేవక దొరకును. కొందరు విరక్తులు తెలియనివ రక్తగణుకు గల తక్కువరము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుటకు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారశీలములకు మీరు లోబడకను. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** తప్ప మరేదియు వాగుడడ దని నిరపరమకొనుడు.

అత్తరు లన్నిటికి రాజవంటిది
ఓటో దిట్ బహారు
వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతి రు మల యందు కొన్ని యిక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పుష్పములవలె మీ ముట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు. తరువాత మీ చెప్పదును దీనిచే వాడుదురు.

జోన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖచ్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంపిత్ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-4-0; ” ” 0-5-0 ”

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 28, బమ్మబడి, మాన్యేట్టి, బొంబాయి.

126

విదేశములలో గూడ కే రొంగినది. 20 సంవత్సరములుండి యున్న పుష్పమును వికారించుచు. ఎంత బలహీనమైన పుష్పమైనను వెంటనే సంపూర్ణములగు నీయగులను. మాత్రముల, నిద్రలో పోవు పిల్లమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యన పుంసములు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తి నొందగలరు. పూలగూడ గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రము సీసా రూ 2-0-0. ప్రకటన:—అమృతాంజనము, సెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1676

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.

తలవైచుండు చర్మలోనికి దిగునట్లు బాగుగా రుద్దుడు. తరువాత బిరునైనట్టి, శృంగింపు నట్టి రాలిపోవునట్టి శిరోజములు ఉండవు! ఒకబుడ్డి “వేస్ లెస్” పామేడును తెప్పించుకొనుడు వెంట్రుకలను, పుష్ట్యమును బాగుగా రుద్దుడు. తెడుకలమే ఇంద్రజాలము నలె మీ వెంట్రుకలు వుండువుగాను పశుపక్షగాను, సునువుగాను మారును. మనోహరమైన సువాసన నూడ నుండును. ఏలవనగా “వేస్ లెస్” పామేడుకు మంచి

Vaseline
POMADE

మేలైనదానినె వాడుడు
దీని కిబడులు దీనిని తీయకుడు

జీ వి చు ట కు
ఆయువును, ఆరోగ్యమును, బిడ్డలగర్భమును, పొందవలె నన్న 150 పుటలు గల మా

కామ శాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఉత్తరమువ్రాసిన, దానిని మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగహాఫార్మసీ, 28, బాబ్జీ, మద్రాసు.

బ్రాంచి:—మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

చదువునకు సువాసనగలదు. కృత్రిమమైన పుష్పము, బిరుసు వెంట్రుకలు గలవా రెల్లరు ఈ ఉపయోగకరమైన చికిత్సను విడువక చేసుకొనవలెను.

అమృతాంజనము